

Független Újság

politikai napilap

Fellázadt a katonaság Szlovákiában

IGÉRET ÉS TETT

Az igazságot nehezen lehet elbírní — írja Kossuth Lajos az emigrációban. Nagyon igaz ez, amit a magunk részéről legfeljebb azzal pótolhatunk meg, hogy az akinek nincsen igaza és kifogyik a komoly érvekből, mindig átér vagy a személyi tere, vagy a gyűlölködés hangnemére.

Eleven bizonyítéka ennek az igazságnak az a nyilatkozat, amely a napokban jelent meg a kormánypart helybeli napilapjában és amelyben dr. Csorba hajdúböszörményi ügyvéd nyilatkozik a kormánypart hajdúmezei helyzetéről. Hogy egy ilyen nyilatkozat szépíti a helyzetet, azt nem vesszük rossz néven, mert a magyar sajtóban lassanként az is érdek lesz, ha valaki csak túloz és nem minden szavában hazudik. Mégis azért az a helyzetkép, amit a nyilatkozó Hajdú megyéről ad, egy kissé neveléses. Az ellenzék törekvéseit olyan beállításba helyezi, mintha Hajdú megye lenne a kormánypart legbiztosabb és leghatalmasabb bázisa az egész országban. Pedig, ha végigtekintünk az elmúlt választás során, meg kell állapítanunk, hogy a megyének minden kerületében csak a nyílt szavazás és a különböző módon megnyilvánuló hatalmi nyomás volt az, ami a kormánypartot nehezezen mandátumokhoz juttatta. Hajdú megye mindig s mindenkor ellenzéki bázis volt, ellenzéki már az elmúlt századokban az akkori magyar hivatalos politikával szemben, ellenzéki most is, mert véreben van az egészséges kritika és az egyre jobb után való sóvárgás.

Ez az ellenzéki szellem, mely nem gáncsoskodásból, »bizalmatlanságból« ered, hanem az ígéretek, a be nem váltott ígéretek számonkéréséből, most kap először teret a maradék nélküli érvényesülésre. A szavazás titkossága mérhetetlen erő, amely lehetővé teszi, hogy nyíltan kormányparti legyen valaki, de az ellenzékre adhassa a szavazatát.

Ez azonban még csak az első lépés. Ezután az következik, hogy a népet ráneveljük arra, hogy bárkivel szemben mindenkor nyílt őszinteséggel tárja fel a maga pártállását.

Ehhez azonban az is szükséges, hogy kialakuljon egy olyan közszellem a hatalom köreiben és képviselőiben, amely az ellenzékiséget nem tekinti bűnnek, melynek súlyos következményei is lehetnek egyes függőállásban lévő emberekre, olyan politikai életet kell teremteni, amely a politikát nem viszi bele a magánéletbe, hanem élesen különválasztja az emberi, egyéni képességeket és a politikai pártállást.

Hogy azonban ettől még milyen mérhetetlen messze vagyunk, arra jellemző a kormánypart hajdúmezei vezetőjének fent említett nyilatkozata. Az ember egészen elképed, amikor leírva látja, hogy az ellenzékbe azok tartoznak, akik a nép elenségei, akik csak zsiros falatokat akarnak szerezni maguknak. Az ellenzék kiváló vezetőinek, hogy mást ne említsünk, egy Eckhardt Tibornak, egy Bethlen Istvánnak, vagy egy — pl. a zsidó-javaslatnál is ellenzéki oldalon álló — Serédy Jusztiniánnak olyan általánosságokban mozgó, de mérhetetlenül súlyos megrágalmazása ez, hogy esodálkozunk azon, hogy ez ellen az illetékes hatóságok nem emelték fel a szavukat. Ez az út soha sem fog egészséges közléthez vezetni, soha sem fogja elérni azt a nemzeti egységet, amelynek cégére alatt a kormánypart annyi ideig masirozott, soha sem teremti meg azt a magyar életet, amely után mindenki annyira vágyik, hanem csak ahhoz vezet, hogy ember és ember politikai pártállása miatt egymás torkának ugrik.

De túl ezen a szemponton, minden józanul gondolkodó ember beláthatja, hogy az ellenzék mindent megtett, ami csak tőle telt. A Független Kisgazdapárt képviselői felszólalást felszólalásra, interpellációt interpellációra halmoztak a parlamentben, az azonban, hogy javaslataikból, elgondolásaikból nem lehetett valóság, nem rajtuk mulott, hanem a kormánypartnak azon a súlyos többségén, amely központi irányításra mindent leszavazott, bármilyen egészséges gondolat is volt, ha véletlenül nem valamelyik kormányparti honatya agyában születte meg.

A Független Kisgazdapárt még így is óriási eredményeket ért el. Kialakított egy olyan közvéleményt, amely a maga nyomásával arra kényszerítette a kormányt, hogy törvénybe iktassa a titkos választójogot. Még amikor a kormánypart berkeiben nyoma sem volt ennek a gondolatnak, már a mi pártunk minden gyűlésén, minden megnyilvánulásában ezt követelte. Azonban ezt a gondolatot kisajátították és titkos választójogunk olyan lett, mint a szüleitől elszakított gyermek: esenevész és satnya, amely a jogok kiterjesztése helyett nagy tömegeket fosztott meg ettől a fontos állampolgári megnyilvánulástól. Hogy mennyire a mi oldalunkról indult ki a titkos választójog gondolata, azt legjobban az bizonyítja, hogy mindenütt azzal érvelnek a falvakban a hatalom kortesei, hogy ez a választás úgy sem titkos, mert ez vagy az a községi vezető ügyvis tudni fogja, ki mire szavaz. Tehát egyik oldalról elkönyveli a kormány a titkos választójogot mint eredményt, másik oldalról pedig a kortesei ugyanezt úgy akarják feltüntetni, mint egy meg sem lévő dolgot.

De így vagyunk a magyar élet másik legfontosabb kérdésével, a földreformmal is. Mi voltunk, akik elsőnek követeltük a földreformot, akik belevittük a köztudatba ennek a kérdésnek a feltétlen megoldását. Mi vagyunk azok, akik radikálisabb öröktulajdonon alapuló földreformot követelünk a

bérelti rendszer helyett. — Ezzel szemben a kormánypart hirdeti a plakátokon, hogy ő akarja a magyar földet magyar kézbe adni és minket nevez — akik ezenfelül a magyárellet, a kisembereket minden problémájára, konkrét megoldási javaslatokkal jöttünk elő — a nép ellenségeinek.

Vagy vegyük a másik dolgot helybeli viszonylatban. A kormány volt az, amely a helyi jelöltek gondolatát felvetette és propagandának használta fel. Ezzel szemben meg kell állapítanunk, hogy a Független Kisgazdapárt debreceni listája sokkal mélyebben gyökerezik a debreceni földben, mint a kormánylista. Vásáry István ősei századok óta itt élnek és itt dolgoznak. Óry István és Lovass Imre ma is debreceni földből élnek. Aból a földből, amit ők, vagy ősök két kezük munkájával kerestek. Szendrei Sándor a debreceni iparosság szószólója, az ipari képviselőt szélesebb körben való szóhoz juttatásának harcosa. Hódy Béla és Rábóid Gusztáv Debrecen ősi civisét képviselik. És ezek az emberek mindannyian egyek egy olyan programban, amely nem miniszteri tekintéllyel, vagy volt, esetleg jelenlegi miniszterelnökök szónoki képességeivel, hatalmi varázsával akarja kivívni a győzelmet, hanem a kisemberekért való munka számonkérhető ígéreteinek igazságával.

Ez a parlament mindenképpen történelmi lesz. Nemcsak azok miatt, amelyeket át fog élni, hanem azért is, mert ez lesz az őszinte népmegnyilvánulás első parlamentje. A népi gondolatnak hatalmas előretörésében hiszünk és bízunk, egészséges reformokat akarunk plakátígéretek helyett, egészséges közszellemet a gyűlölködés helyett. Erre pedig azok alkalmassak, akik már eddig is tettek, nemcsak ígértek és feltétlenül bizalmatlanok vagyunk azok iránt, akik ígéretekkel akarják megtartani a hatalmat.

Csütörtökön délelőtt az Arany Bika nagytermében kisgazdapárti nagygyűlés

13.
Vasút.
közönséget,
vasárnaptól
bi intézke-
dei vonalon
amoskocsik
dve az „1”
t kocsik a
az Egye-
nyt jelző
a Nagy-
szoda be-
Reggel a
den villa-
ámmal el-
rúton át fog
a Városi
helyet újból
igazgatóság.
ett szavak
— Üzeti
a. — Felvi-
szolgá-
ket este
hivatal.
21-52
49. sz.
pítosmunkát
n. garancia mel-
Major, Péterfia
980
Óra-
szítás, javítás. —
zalogsjegyrét
magas áral fizet
Endre, Piac u. 8.
vegytisztító
Orosz
dórcipő javít-
nál, Deák
Kifakult
divatszínre festi-
ny vegyileg tisztít
Péterfia u. 30., Szt.
2. 995
Zömancsozott
bb lakatos asztali
ek legolcsóbban. —
tca 87. az tűzhely-
Használat becseré-
Költözködés
Körösi út
ról 220
a. Bossz
nk. Vagy
di uca 18.
Drótkerítések,
atok. Ágyszodro-
kerü vasbitorok,
rak, mosdók, álló-
k készülék Cuttonál
u. 13. 524
Orosz
párgummi 3.90, ke-
javítások jótállás-
sasz műszert
y Ferenc
Alkalm
és mézes
telőlések,
Ugyanott
st. barisnyafalpaszt.
2 párat készitel.
ovitsné, Jókai u. 44.
474
Szébbnél
tavaszi és nyári új-
gok. Maradküzlet,
feld tér 11. Király
küzlet oldalán) 880

A3 D3 B4 C4 A4 D4 B5 A5 B6 A6
A6 B6 A5 B5 D4 A4 C4 B4 D3 A3

Szebbnél szebb
szandál és strandcipők
megérkeztek

Neuman cipő
Svetits palota
Takarékosság

Debrecen utolsó hangos vasárnapján a néma hét előtt, mely mához egy hétre kezdődik, azon a napon, amikor a hatalom urai nagygyűlést tartanak, ezeket akartuk elmondani és még egyet: **rendületlenül bíznunk abban, hogy Debrecen nem hagyja cserben véreit, a kisember, a polgár, az érte küzdök.**

Teleki miniszterelnök Komáromban

Komárom, május 13. Teleki Pál gróf miniszterelnök szombaton este Komáromban beszédet mondott, melyben megköszönte Komárom városának, hogy díszpolgárává választotta. Beszédében kijelentette, hogy a nemzet első feladata a hadsereg fejlesztése.

Keresztes-Fischer a diktatúra ellen

Kaposvár, május 13. Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter Kaposváron mondott programbeszédet. A belügyminiszter hangozta, hogy nekünk a parlamentről nem szabad lemondani, mert a magyar ember jellemével, természetével, mélyen gyökerező tradícióival nem fér össze az, hogy beleszólása és szabad véleménynyilvánítása nélkül döntsék sorsa felett.

Időjárás

Hazánk még a mai napon is párák földközi-tengeri levegőben volt és a két fajta levegő találkozása záporosót és zivatarra hajló időt okozott. Délután különösen az ország nyugati és déli részén voltak zivatarok. Jégesőről sem érkezett ma jelentés. A hőmérséklet a borultság következtében az esti órákban is megtartotta a napközben elért értéket s országsszerte 16-18 fok között ingadozott.

Jóslás: **Mérsékelt délnyugati szél, sok helyen, különösen az ország nyugati felében újból záporosó és zivatar. A hőmérséklet keleten alig változik, nyugaton kissé stüllyed.**

— A MANSZ folyó hó 11-i kávédelntánja alkalmából a szövetség elnöksége őszinte halás köszönetét tol-mácsolja azoknak a kedves, áldozatkész MANSZ hölgyeknek, kik a házi-asszonyi tisztséget elvállalni szívesek voltak s ezzel az összjövetel sikerét biztosították. Sok fáradozást jelent ez a háziasszonyi tisztség, különösen az idény vége felé, mikor már a kávé-és tea-délutánok óriási számban zajlottak le. A MANSZ elnöksége kéri, fogadják ezúton őszinte köszönetét s a jövőben is áldozatkész magyar szívvel támogassák a Szövetség munkáját. Háziasszonyok voltak: dr. Adács Imréné, Businkay Béláné, ebersvaldi Siegler Gé-záné, dr. Kulcsár Bertalané, Lossongy Istvánné, vitéz Nagy Pálné, MANSZ iparos csoport, Németh Dánielné, dr. Radó Endréné, Székér Ernőné. Felül-fizettek: N. F.-né 7 P., dr. Papp Károly-né 5 P., melyet szintén ezúton közö-nettel nyugtáz az Elnökség.

Vásáry István beszél
Debrecen népéhez
csüförtökön délelőtti fél 11 órakor
az ARANY BIKÁ nagytermében
Felszólalnak még a nagygyűlésen: dr. Hódy Béla,
Óry István, Szendrei Sándor, Lovass Imre,
Rábold Gusztáv

Katonai lázadás Szlovákiában

Minden rend felbomlott a tót hadseregben

Varsó, május 13. Az »Express Poranny« swieczynowiczi jelentése szerint a legutóbbi hét folyamán nagyobb számú felfegyverzett szlovák katona lépte át a határt. A menekült katonák a Szlovákiában uralkodó politikai helyzet zür-zavarosságáról panaszkodtak s ki-jelentették, hogy Szlovákiában

minden rend hiányzik. A szlovák hadsereg hangulata siralmas. Tí-söt semmivel sem becsülik többre a szlovák hadseregben, mint Ha-chát a cseh hadseregben. Zsolnán a szlovák katonák között lázadásra került a sor, amikor megérkezett a parancs, hogy a laktanyákat a német katonaság számára kell ki-

üríteni. Az intézkedés a Tiso-kor-mány elleni lázadásra adott okot. A helyőrség rombolni kezdett a kaszárnyákban s elpusztították a felszerelési anyagot. A katonák nagyrésze átszökött a lengyel ha-táron. A helyőrség egy kisebb ré-sze a magyar határon át menekült el.

Elítélte a bíróság a dohányuccai bombamerénylőket

Életfogytiglan, 10 év, 5 év, 3 év

A budapesti büntetőtörvényszék ötös tanácsa tizennégy napi tárgyalás után szombaton délelben hirdetett ítéletet a Dohány uccai zsidó templom előtt el-követett bombamerénylet tettesinek bünterében. A tárgyalás anyagáról semmit sem lehetett nyilvánosságra hozni az ítéletig, mert az ügyet zárt ajtók mögött tárgyalták.

A budapesti büntetőtörvényszék, — mint külön bíróság Kenyeres Jenő 22 rendbeli gyilkosság büntettének kísérletében, valamint az állami és társadalmi rend felforgatására irányuló bün-tettben mondta ki bűnösnek és ezért életfogytig tartó fegyházra és tízévi hivatalvesztésre és pol-tikai jogvesztésre ítélt.

Szebenyi Schandl Győző 22 rend-beli gyilkosság büntettének kísérletéért, valamint az állami és tár-sadalmi rend felforgatására irán-yuló büntettért tízévi fegyház-büntetést kapott. Gombai Horváth Jánost 22 rendbeli gyilkosság bün-tettének kísérletében, mint bün-segédi bűnrészt és az állami és tár-sadalmi rend felforgatására irán-yuló büntettében mondta ki bün-nösnek és ezért a törvényszék öt évi fegyházra ítélt. Madaras László 22 rendbeli gyilkosság büntetté-nak kísérletéért, mint bűnrészes és az állami és társadalmi rend fel-forgatására irányuló büntettért háromévi fegyházbüntetést kapott.

Végül a fiatalkori vádlottak 22 rend-beli gyilkosság büntettének kísérle-téért és az állami és társadalmi rend felforgatására irányuló bün-cselekményéért négy évi fegyház-büntetést kell kitölteni a fiatalko-riák fegyházában.

A minősített illetően kimondta az íté-let, hogy a tettesek által használt kézi-gránát eldobása magában foglalja azt a gondolatot, hogy az emberélet kioltá-sára alkalmas.

A katonai szakértők azt vallották, hogy a kézigránát 20 méteres körzeten belül feltétlen halálos veszedelmet je-lent. A vádlottakban tehát az ölési szándék megvolt, de nem kétséges az előre megfontoltág sem.

Vitéz Széchy István királyi ügyész az ítéletnek Kenyeresre vonatko-zó részét tudomásulvette, egyébként

súlyosbításért semmisségi panaszt jelen-tett be a kúriához. Semmisségi panaszokat jelentettek be a védők is.

Az állatbiztosítás kiterjesztésének előmozdítását kéri a kamara

A biztosított állatok száma Ma-gyarországon elenyészően csekély és az országos állatállomány száza-lékban úgyszólván ki sem fejezhe-tő. A szarvasmarhánál nem éri el az egy százalékot, a többi állat-fajtánál pedig még ennél is sokkal kevesebb. Külföldön az állatbizto-sítás sokkal magasabb fokon áll és annak előnyét a gazdák már számtalan esetben kitapasztalhatták. — A nálunk megfigyelhető jelensé-gek okait kutatva, arra a megállá-podásra jut a kamara, hogy az áll-atbiztosítás elterjedésének legna-gyobb akadálya a biztosítási díj-ak aránylag magas volta. Termé-zetesen ennek is megvan a magyarázata. Az intézetek addig nem tudták mérsékelni a díjakat, amíg a biztosított állatok száma jelen-tős mértékben nem gyarapszik. — Végeredményben tehát az állatbiz-tosítás ügye holtpontra áll és álla-mi beavatkozás nélkül aligha in-dulhat fejlődésnek. Mindezek meg-állapítása után az országos mező-gazdasági kamara arra kéri a föld-mívelésügyi minisztert, hogy az értekezletek bevonásával hívasson össze egy szakértőbizottságot, ame-lyen tárgyalás alá kerülnek az áll-atbiztosítással kapcsolatos kér-deések és tisztázható volna, milyen beavatkozásra, illetve támogatás-ra volna szükség az állatbiztosítás megfelelő elterjedésének előmoz-dítására.

SZÉP SZÖVEG
IPARI MEZŐ-GAZDASÁGI HÁZTARTÁSI
Sesztina Lajosnál

DEBRECENI DR. VÁSÁRY ISTVÁN

Azokban a napokban a közönségének arról: ki az, akinek masnak tartja az ar- zönségének képvisi magyar törvényho- szetes, hogy minde kiismereti kérdése tónak e hivatalára. hogy minden debr- ban azt igyekszik nekinek működése hasznos lehet erre- doljuk, kevés olya ségü választó aká- nyékában evickéltó- ja megbizni Debr- az igazi alkotóerő- tüzésekkel rendel- Tudjuk nagyon je- megfélemlítve, — méknek behódolva gyöződésükre hall- adják szavazatuk- zal, hogy cseleke városnak egyetem szolgálja. Bizvást hogy csekély szá- és a hajdúfőváros- sége az ősi hagyot- tart a szabadság rincesen, bátran a- ahonnan az út a- Ennek a város- kell, hogy száma- küld a parlamen- szabad azzal törö- megalkuvók, meg- látókörűek, akik céljai érdekében- lom mellé, nem- szempontokkal. A- ról dönt, hogy ki- tudniá kell azt, igényt erre a meg-

Itt mindenkinek azzal, hogy ez a- öt esztendő óta a- itt közel félötize- n történt, sem- lés, olyan komol- tó törekvés, ami- ennek a városn- tudnia kell mind- mielőtt az öt sov- kezett volna, vol- ismerettel mond- esztendő. Voltak munkaietőség- ban, amikor még- még alkottak és

Ezek az eszten- azok az év- Vásáry István p- város élén. Mi- igérgetéssel — n- csépell dícsérete- kozlatni. Minden- Szabad betekinés- annak az öt eszt- amíg Vásáry p- zepszította Debr-

Ebben az öt é- iskola építését, berendezésének- ségügyi szempont- len jelentőségű- ház létesítését. E- sok fél évtizede- Nagyerdőre, ah- legszébb strand- egyedülálló fede- a csodaszép sta- csak hasonló si- Tekintsük meg- köztmetetőjét. E- csak világváros- Debrecennek és- tók, de létesítés- sok ezreinek ad-

Szóp, Csikok... Való...

DEBRECEN SORSA

Azokban a napokban, amikor Debrecen közönségének számot kell vetnie arról: ki az, akinek a személyét alkalmasnak tartja arra, hogy a város közönségének képviselőjében beküldje a magyar törvényhozás házába, természetesen, hogy minden választópolgár lelkiismereti kérdése az, kit tartson méltónak a hivatásra. Nem lehet vitás, — hogy minden debreceni polgár elsősorban azt igyekszik megállapítani, ki az, akinek működése a képviselőházban hasznos lehet erre a városra. Ugy gondoljuk, kevés olyan józan ítélőképeségű választó akad, aki a hatalom árnyékában evickelő politikusokat óhajlja megbízni Debrecen képviselőjével, az igazi alkotóerővel és komoly célkitűzésekkel rendelkező férfiak helyett. Tudjuk nagyon jól, hogy lesznek, akik megfélemlítve, — vagy muló korszaknak behódolva, nem őszinte meggyőződésükre hallgatnak, és amikor leadják szavazatukat, megalkudnak azzal, hogy cselekedtük nem ennek a városnak egyetemes és nagy céljait szolgálja. Bizvást hisszük azonban, hogy csekély számban lesznek ilyenek és a hajdúfőváros lakosságának többsége az őt hagyományokhoz híven, kitart a szabadság eszméi mellett és gerincesen, bátran áll arra a helyre, — ahonnan az út a jobb jövő felé vezet. Ennek a városnak minden polgára kell, hogy számot vessen azzal, kit küld a parlamentbe. Senkinek sem szabad azzal törődni, hogy akádnak megalkuvók, megfélemlítettek és szűk látókörűek, akik a maguk kis egyéni céljai érdekében odaszegődnek a hatalom mellé, nem törődve az egyetemes szempontokkal. Amikor ez a város arról dönt, hogy ki legyen a képviselője, tudnia kell azt, hogy kik tarthatnak igényt erre a megbízásra.

Itt mindenkinek tisztában kell lennie azzal, hogy ez a város immár csaknem öt esztendő óta a tehetetlenség városa. Itt közel félévtizede úgyszólván semmi nem történt, semmi olyan megmozdulás, olyan komoly, őszinte és hozzáértő törekvés, ami jellendíthette volna ennek a városnak gazdasági életét. De tudnia kell mindenkinek azt is, hogy mielőtt az öt sovány esztendő bekövetkezett volna, volt itt — nyugodt lelkiismerettel mondhatjuk — sok kövér esztendő. Voltak évek, amikor még munkalehetőség volt ebben a városban, amikor még építkeztek, amikor még alkottak és szepet cselekedtek.

Ezek az esztendők — mondjuk meg — azok az évek voltak, amikor dr. Vásáry István polgármester állott a város élén. Mi — szemben az üres ígérettel — nem eszövirágokat és elcsépelet dícséreteket óhajtunk felsorakoztatni. Minden, amit állítunk: igaz. Szabad betekínése van mindenkinek annak az öt esztendőnek a távlatába, amíg Vásáry István alkotóereje pezsdítette Debrecen életét.

Ebben az öt évben látjuk a sok-sok iskola építését, a város egészségügyi berendezésének fejlesztését és az egészségügyi szempontokból felbecsülhetetlen jelentőségű Horthy Miklós kórház létesítését. Ez az öt év az alkotások fél évtizede volt. Tekintsünk ki a Nagyerdőre, ahol ott látjuk az ország legszebb strandfürdőjét és a vidéken egyedülálló fedettusodát. Nézzük meg a csodaszép stadiont, amelyhez még csak hasonló sincsen Magyarországon. Tekintsük meg az ország első erdei köztemetőjét. Ezek az alkotások nemcsak világvárosi jelleget kölcsönöznek Debrecennek és nemcsak hasznosították, de létesítjük idejében a munkások ezreinek adtak kenyeret. Ha to-

vább szemlélődünk, akkor látjuk, — hogy Vásáry István idejében 300.000 pengő kölcsönt folyósított a városi bank a küzködő kisiparosok, kisgazdák számára. Cselekedett-e ilyet az utolsó öt esztendő uralkodó szelleme? És voltak-e azóta uccaburkolások, rendezték-e azóta a kertsegeket, voltak-e azóta városi építkezések?

Szinte órákon át sorolhatnánk fel így röviden összevonva mindazokat, amelyeket dr. Vásáry István polgármestersége alatt megvalósított a város. Nagyon jól tudjuk, hogy Vásáry Istvánnak ezeket az érdemeit szinte teljesen szükségtelen volt most felsorolni, hiszen mindezek oly tények, amelyekkel minden debreceni ember tisztában van. Am úgy érezzük, emlékeztetnünk kellett erre mindenkit, akkor, amikor most elébejönnek a város közönségének a hatalom hősei, ígéretekkel, biztatásokkal és rózsaszínű remények felkeltésével. Meg kell kérdeznünk ezeket az ígéreltöket, hogy eddig miért nem cselekedtek? Vásáry István miattuk távozott a polgármesteri székből és ők — a mai ígéreltök — ültették be helyére azt a szellemet, amelyet ma is képviselnek. Debrecen közönsége öt esztendő alatt meggyőződhetett arról, hogy ez a szellem nem az alkotás szelleme volt. Ez a maradiság, a tehetetlenség szelleme, amely jóvoltukból éveken át megülte ezt a várost, megfojtva és elzárva minden életlehetőségtől.

Mi történt itt öt esztendő alatt? Voltak-e köz munkák, építkeztek-e? Öt esztendő alatt valóban felépített három nagy intézmény három bérházat Debrecenben. Ezek közül azonban egyik sem debreceni és egyik sem azért épített, mert a város vezetősége kényszerítette arra, hanem azért, mert mindhárom intézménynek szüksége volt Debrecenben központi épületekre. Hiszen Vásáry Istvánnak sem lehet érdemül betudni azt, hogy amikor ő volt a város élén, akkor építették a postapalotát, a csendőrkörületi laktanyát, a járásbírósi palotát, a Nemzeti Bank székházát és az egyetemi tanárok lakásait. Nera ezek voltak Vásáry István

Magyar élet útját...

Magyar kerékpáron

40 típus, olcsón, részletre

Soltész, Kálvin-tér 2.

érdemei, hanem — többek között — azok az építkezések, amelyeket a debreceniekkel sikerült elvégeztetni.

Am megegyeszer és megegyeszer kérdezzük: mit használt az az »új« szellem ennek a városnak, amely öt esztendő óta áll az élen? Beszéljünk csak arról, hogy mi van a gyógyzóállóval, amelyet felvettek a költségvetésbe és amelynek kamatait fizetni kell. És mi van a lebontott házakkal? Mi van a Csapó ucca és Dégenfeld tér sarkán lévő üres és elhanyagolt telekkel? Mi van a Nyomtató ucca sarkán építkezésre váró házzal? És mi van a Kollégium Kálvin téri házával, amelyet úgyszólván minden ok nélkül lebontattak.

Mi van és mi van ennek a városnak az életével? Kérdezzük és követeljük a felettet. Az a szellem jön most ide szavazatokért, amelyik megbénította ezt a várost. Az a szellem ígéret most a szavazatok reményében, amelyiknek tehetetlensége megakadályozta az építő munkát. Az a szellem akar itt létjogosultságot, amely szinte a levegőt is megvonta ettől a virágzó várostól.

Az ígéretésekből elege van Debrecennek. Ez a város most már élni akar, élni és boldogulni. És ez a város csak azt küldheti a törvényhozás házába, — akiről tudja, hogy méltó erre: mert alkotott.

Mindenki választhat

lakásába illő METEOR csillárt

Piac-utca. 9 szám alatt

Szombaton délig 440 zsidó választópolgár szavazati jogát igazolták a városházán

A közelgő országgyűlési választásokra már megkezdtek az ajánlások gyűjtését. A Független Kisgazdapárt ajánlásainak hitelesítését dr. Hadházy Zsigmond közjegyző irodájában, a MEP és Szociál-

demokrata párt ajánlásainak hitelesítését a Városházán végzik. — Az ifj. Balogh István vezetésével működő Nemzeti Szocialista Párt hosszas tanácskozás után úgy döntött, hogy indul a választáson.

Válasszon

nyári olcsóságainkból!

mert ha ezekből vásárol, akkor olcsón és jót vett.

Klein divatház

Szent Anna és Piac u. sarok.

Néhány tájékoztató ár!

Szép, mintás crepe de chine	1-78	Chantung, kostümre vagy ruhára	3-80
Csíkos flamisol	2-68	Kockás taffet	1-48
Faháncs, gyönyörű mintákban	1-98	Divatvászon	1-68
Divatmarocain, gyönyörű minták	1-88	Flocon	1-28
Compléanyag, szép lágy esésű	2-95	Divatcsíkos karton	0-88
Crepp, pongyolára vagy ruhára	0-98	Strandkarton, szintartó	0-98

Divatujdonságok

Valódi francia hernyóselyem impriméek, tisztaselyem, chantungok, lenscipkék igen nagy és izléses választékban. Ujdonságainkat vételkényszer nélkül készséggel bemutatjuk.

Férfiszövetek

Kiváló hazai és eredeti angol minőségben nagy választékban olcsó árakon

Pénteken éjszaka az egész várost plakátokkal ragasztották tele. Tüntetéssel arra, hogy a Nemzeti Szocialista Párt nem országos Párt, így nagy nehézségekkel kell megküzdeniök és sikerük teljesen reménytelen.

Az ajánlások hitelesítésével egy időben a debreceni Városházán megkezdtek a zsidó választópolgá-

rok szavazati jogának igazolását is. Szombat délig kétezer zsidó választópolgár jelentkezett igazolásra, de a kétezer közül csak 440-nek igazolták választójogát.

A ZSIDÓ VÁLASZTÓK FIGYELMEBE!

Figyelmezteljük a zsidó választókat, hogy ne ejtse őket tévedésbe az, hogy

kikébesítik nekik a szavazó igazolványokat. A szavazó igazolványokat minden választópolgár kézhez kapja, akinek neve fel van véve az ezévi névjegyzékben, azonban akik bejelentették a törvény értelmében zsidónak magukat, azoknak ha szavazni is akarnak, meg kell ejteni a rendeletileg előírt igazolást is. Igazolni a választás napjáig mindig lehet.

A francia nép zászlajára ez van írva: becsület

Bonnet külügyminiszter beszéde

Southampton, május 13. Bonnet külügyminiszter az Alliance Française angol szövetség által adott ebéden beszédet mondott, amelynek folyamán mindenekelőtt elismerését fejezte ki az Alliance Française és elnökének működése felett. — Franciaországnak az az óhaja, — mondotta — hogy szeressék és aggódása, hogy mások milyen képet alkotnak maguknak róla, szorosán összefonódik ezzel a szóval becsület, amely szó rá van írva zászlajára. Voltak, akik azt írták, elhagyta magát, de ezek tévedtek. Csúpan a szociális és békemunka felé fordul. Annak bizonyossága, hogy nem hagyta el magát, az a gyorsaság, — amellyel felébredt. Az üzemekben már heti 60 órát dolgoznak. A nemzetvédelem munkájának üteme napról-napra gyorsul. A gyárakban, a mezőkön, a hadseregben minden franciát a haza szolgálatának gondolata egyesíti.

Az angol-francia együttműködés soha nem volt szorosabb, közös céljuk sohasem voltak világosabbak, energiájuk sohasem volt erősebb és elhatározásuk sohasem volt szilárdabb, közös politikájuk sohasem volt meghatározottabb.

Daladier miniszterelnök ezt világosan meghatározta, amikor azt mondta, hogy Anglia és Franciaország elutasít minden hatalom előtt való meghajlást, de nem zárkózik el semmilyen együttműködés elől sem. Mindkét nemzet meg akarja védeni birodalmát.

Biztosítani akarjuk azoknak a népeknek életét, amelyeknek védnök-ségét eldőltek, mégpedig méltóságban, függetlenségben és biztonságban, amelyek nélkül az emberi élet elveszti értelmét.

Amíg Franciaország elhatározta, hogy megerősíti nemzeti szervezetét, Anglia ugyanilyen elhatározásról és bátorságról tett tanúságot és folytatta a nagyarányú felfegyverkezés munkáját. Beve

zette Anglia a kötelező katonai szolgálatot, amely annyira ellenkezik az angol nép gondolkodásmódjával és hagyományával.

A biztonsági rendszernek határát nemcsak a Rajnán, hanem egészen a Vistuláig tolták ki.

Az angol nép és azok a kimagasló férfiak, akik kormányoznak, épp úgy, — mint a francia nép és kormány, iríznak a háborútól. Anglia és Franciaország indítatva érezte magát, hogy szavat adja és aláírásával kötelezze le magát azokkal a nemzetekkel szemben, amelyek el vannak tökélye, hogy megőrizzék függetlenségüket és szabadságukat. Szavukat meg fogják tartani és dicsőséget fognak hozni aláírásukra.

Törökország „veszélyben látta” határait

Istanbul, május 13. A török lapok az angol-török Földközi tengeri egyezményről foglalkozó — nyilván hivatalosan irányított — vezércikkében azt a látszatot igyekeznek kelteni, hogy

Törökország valóban veszélyeztetettnek érezte határait és biztonságát a tengelyhatalmak részéről.

Az ius képviselő, a Vakít című lapban azt állítja, hogy a háborús veszély Közép-Európából a Balkánon keresztül eljutott a török határokig. Az Angliával való együttműködés, amelynek a Földközi tengeri béke fenntartása a célja, egyszerű következménye az utóbbi idők fejleményeinek. Hasonló értelemben írta Tan is.

Az ország egész területén nagy jégverések voltak

Még a meleg idő be sem következett, mégis az ország minden részéről nagy jégveréseket jelentettek. Jándon, Vásárosnaményban, Debrecenben, Nagykerekiben, Nagyberznán, Jászapátiban, Berettyóújfaluban, Szolnokon, Tiszaroffon, Pécsen, Győrött, Békéscsabán, Újhartyánban, Szekszárdon, Gyomán, Dunaszerdahelyen, Galántán és Kecskemét határában fordultak elő nagy jégverések. Bár ezeknek a jégveréseknek nagy része — szerencsére — esővel jött, de még így is óriási károkat okozott a mezőgazdaságban.

Ugylátszik, az 1939-es év rá fog duplázni az előző évi jégverésre, már pedig az 1938-as évre mindig szomorúan fog visszaemlékezni a magyar mezőgazdaság.

Szerencsére, az idei évben a gazdaságunk felébredt, maguk a biztosító társaságok is erőteljesebb működést fejtenek ki, különösen a gazdaszervezeteknek a bekapcsolá-

sa a jégbiztosításra való figyelmeztetésben volt olyan hatással, hogy különösképpen a kisgazdatársadalom nagyobb mértékben veszi igénybe a jégkár elleni biztosítást. Ezt egészen helyesen teszi, mert ez nemzeti érdek is. Ma már nincs az az idő, hogy adóelengedésért folyamodhasson a lakosság jég-

károsodás esetében, akkor, amikor a védekezési lehetőség megvan azaz, hogy a terményeit jégkár ellen biztosítja. Tudja mindenki, hogy amikor a meleg idők beköszörte-nek, akkor a jégverések már erőteljesebben jelentkeznek, ezért teszi minden gazda okosan, ha terményeit jégkár ellen biztosítja.

Vasárnap délelőtt megisméllik a leventék díszelőadását a Csokonai színházban

Részletesen beszámoltunk arról, hogy a debreceni leventék a levente intézmény 15. évének fennállása alkalmából nagyszabású és jólsikerült előadást rendeztek május 11-én este 8 órai kezdettel a Csokonai színházban. A leventék díszelőadása valósággal megmozgatta Debrecen város minden rendű és rangú polgárságát, amelyen a katonai előkelőségek élén ott volt vitéz Nagy Pál nyugalmazott altábornagy, vitéz Berényi István tábornok és a helyőrség tisztikarának nagyrésze. A

politikai élet vezető egyéniségei közül megjelent Losonczy István főispán, dr Kölcsey Sándor polgármester, Rásó István alispán, Zöld József helyettes polgármester, dr Balogh Sándor tb. főjegyző és még sokan mások. A díszelőadásnak igen nagy sikere volt, úgyhogy azt ma, vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel megisméllik a Csokonai Színházban. Előreláthatólag ismét telt ház lesz.

METEOR MOZI MŰSORA

Vasárnap: 3, 5, 7, 9 órákor!
»CSIN-CSIN« (Shirley Temple)
Kultúrfilm: Híradó!

Debreceni termény- és takarmány-árak:

Búza 19.40—19.60, rozs 13.80—14.00, árpa 16.50—17.00, zab 22.50—23.00, tengeri 14.80—15.20, lucerna 8.00—9.20, széna 7.00—8.00, szalma 2.50, cukorrépa 2.70—3.00, takarmányrépa 2.00.

Tarka sorok

VAN egy kedélyes epizódja is a választási küzdelemnek, mégpedig éppen a legkevesebb győzelmi kilátással induló nyilasok köréből. Szerdán délután történt, hogy a Borz ucca 7. számú házban gyűlést rendeztek a néptársak az egyik lakó által bérelt helyiségben. Ebben nem is volna semmi különös, ha nem tudnánk, hogy a ház tulajdonosa, illetve bérlője egy Löbl Izidor nevű úr, aki csak későn, megütöközve értesült arról, hogy a nyilasok pont az ő házat választották ki agitációs céljaikra. Mivel azonban a lakó korlátlan úr a lakásában, a házigazda nem tehetett semmit és a mi nemzeti szociálistáink ifj. Balogh Istvánnal az élükön, szabadon szónokolhattak és terjeszthették nem éppen zsidóbarát-nak mondható eszméiket — Löbl Izidor házában.

MEGYÜNK tegnap délelőtt az egyik nagy mellékútcán antikoriárum előtt és látjuk, hogy a kirakatokban régi színházi újságok sorakoznak filléres áron várva a vevőket. Az egyik színházi képeslap első oldalán a kitűnő pesti színész, Muráti Lili fotográfiája díszelg profán kezek által elcsúszta. Muráti művészóra alatt ugyanis szénfekete és tömör bajusz húzódik nyakán kippódorve. Nem tudjuk, ki tette, miért tette és nem tudjuk kinek tetszik jobban Muráti bajuszosan, mint anélkül, de azt a tanácsot adhatjuk az antikoriárusnak, vegye be a képeslapot kártyából, mert esetleg akadnak rosszmájúak, akik majd azt állítják az ifjú művésznőről: fényképe olyan régen várakozik vevőre, hogy időközben ki-nőtt a bajusza...

LOMHÁN dühög végig az utcákon az öntözőautó és bevalljuk, mindig il-lő tisztelettel figyeljük annak a derék férfiónak a tevékenységét, aki hátul, a magasban ül és irányítja a löcsölést. Meglepő szakértelemmel végzi dolgát, nem is tudjuk, volt-e már valakinek panaszja arra, hogy ráfröcsköl a ruhájára. Olyan buzgalommal dolgozik, mintha nem a Piac uccai löcsölést, hanem az angol királyi párt vivő Empress of Australiat kormányozná. Magunk részéről az ő feladatát sem tartjuk túlságosan könnyűnek, nem irigyeljük az árgus szemű fröcskölőt, viszont színtelen elismerjük.

PILLANAT alatt történt az egész, senki sem tudja, hogyan, miért, csak annyi tény, hogy szombaton délután a Csapó ucca elején egy férfi kihívott az egyik üzletből egy fiatal hölgyet, akit inzultált. Nagy botrány támadt, hatalmas csődület, a lány menekült, végül is csak a rendőr tudta megmenteni. A rendőr erőltetesen szétoszlatta a kióráncsokat, majd vele együtt a verekedő pár is eltűnt a színről.

BIZONY nem használt a fogadkozás, hiába ígérte meg feleségének közismert tisztviselő ismerősünk, hogy a jövőben nem iszik olyan folyadékot, amiben alkohol van, a rapokban is úgy ment haza, olyan hangulatban, hogy két barátja támogatta. Másnap könnyes szemekkel vonta felelősségre felesége, ezekkel a szavakkal: *»Látod, azt mondtad más ember lesz!...«* A férj egy ideig tűnődött, majd hirtelen felkapta fejét és így szólt: *»Más ember lettem, drágám, de mit csináljak, ha az a másik ember is iszik!...«*

(E. Gy.)

Uj iparok:

Biró Károly bércsépítő, Sagáth Emil szíjgyártó, nyerges és bőröndös, Pelei Margit nőiszabó és leánykaruha készítő, Thordai Erzsébet kézimunkakészítő. Szabó Lajos öszeres.

Öt hétfő gyűlés

A Független sárnapon délután 3 óra délután 3 óra Hermann Gy. tanyáján, alatt kezdődik.

Ezt a gyűlést a folytatás. Itt délután 3 óra számú tanyán

AUD

személyg

Go

Iroda és

Hétfőn délután

mokkterben

a Bagolyvár

lesz

amely iránt má

lódás. Ugyancs

délután 6 óra

ben, Egreske

a Rápolth

gyűlések össze

meghallgassák

álló jelöltek

Ajánlások

Az ajánlást

gazdapárt Hadhá

zó Svetits palotá

irodájában helye

alá lehet írni Vá

a pasárna" nap

Ma tar

és Baln

A kormány

gyűlései után Be

nánási terület ki

jelöltje a mai na

gyűlést Hajdúna

ucca 9. szám ala

közszégháza udva

lés iránt pártatl

nyilvánul meg, n

szágon elismert

politika legsúlyo

magyar gondatár

A kormány hel

ral akarja ellens

ki Gyula nagy né

ceskely számú ol

nak is szentel n

Sikeriel

A nyilasok két

kozik Debrecen

logh István, I

képviselője, aki r

tott mérsékelt é

másik nyilas pró

le fajvédő párt r

Azonban nem ké

két nyilaspárt el

n tart v a kisga

part a va- art gyü- nosnal akik harm

tanyán, a halap után fél

alkodó a halap után fél

szerepel egy akinek nev

ERER-PO

Tempó

Debrecen.

utatóterem Pia

étfői gyűlé

or a Ho- várt beszé

Szerdán

eretben ism nagy

klóddal meg.

sok ala

ket a kis- nem lehet a

meteljük ol

saitok a rár

alá Hadhá

hivatalos óra

szerepel egy akinek nev

ak, hogy Be

tessenek tel

nem a MEP

de mi azért

értésültünk.

his cikk, ho

Gyula or-

a magyar

listá kormá

jét, Beren

viszont az a

csyt nem ha

ho

ho

ho

Öt helyen tart vasárnap gyűlést a kisgazdapárt

A Független Kisgazdapárt a vasárnapi napon 5 helyen tart gyűlést Debrecenben.

Délután 2 órakor kint a tanyán, Hermann György gazdálkodó tanyáján, Bellelegő 41. sz. alatt kezdődik a gyűlések sorozata.

Ezt a gyűlést Nagycserén követi a folytatás. Itt délután 3 órakor Nagycsere 61. számú tanyában, ifjú Pásti Jánosnál beszélnek a jelöltek, akik harmadik gyűlésüket

a halápi csárda udvarán délután fél 5 órakor tartják meg. A belsőségen ugyancsak fél 5 órakor özv. Madai Gáborné udvarán, Bácska uca 8. sz. alatt a Téglavetőben

beszél V á s á r y István, majd délután 6 órakor a Vargakerten K. Tóth u. 11. sz. alatt.

AUDI HORCH

WANDERER-PONTIAC

személygépkocsik **Tempó** gyorstehergépkocsik
tisztántúli vezérképviselője

Gombosi Zoltán
Debrecen.

Iroda és bemutatóterem Piac u. 81. Telefon 12-90

A hétfői gyűlések

Hétfőn délután 4 órakor a Homokkertben

a Bagolyvár vendéglő udvarán lesz gyűlés,

amely iránt már is nagy az érdeklődés. Ugyancsak a hétfői napon délután 6 órakor az Eprekerten, Eprekerti u. 27. sz. alatt a Rápolthy-ház udvarán

gyűlnek össze a választók, hogy meghallgassák a közszereplők által jelöltek nagy érdeklődéssel

várt beszédét. Szerdán újratanyasi gyűlések lesznek.

Csütörtöki napon délelőtt fél 11 órakor az Arany Bika nagyerőműben fogja elmondani programját Vásáry István és a párt többi jelöltje.

A nagygyűlés iránt már is páratlanul nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Ajánlások aláírása

Az ajánlási íveket, melyeket a kisgazdapárt Hadházy Zsigmond közjegyző Svetits palotában levő közjegyzői irodájában helyezett le s amelyeken alá lehet írni Vásáry István ajánlását, a vasárnapi napon hivatalos szünet miatt

nem lehet aláírni. Eppen ezért figyelmeztetjük olvasóinkat, hogy az ajánlásokat a ránk következő héten írják alá Hadházy Zsigmond irodájában a hivatalos órák alatt: reggel 9-10 óráig és délután 3 óráig 6 óráig.

Ma tartja gyűlését Hajdunánáson és Balmazújvároson Berki Gyula

A kormánypárt gyengén sikerült gyűlései után Berki Gyula a hajdunánási kerület kisgazdapárti képviselője a mai napon tartja meg nagygyűlését Hajdunánáson, Mátyás király uca 9. szám alatt, Balmazújvároson a községháza udvarán. Mindegyik gyűlés iránt páratlanul nagy érdeklődés nyilvánul meg, mert Berki Gyula országosan elismert tekintély a magyar politika legsúlyosabb kérdéseiben: a magyar gazdaságszervezés kérdéseiben.

A kormány helybeli heti lapocskájával akarja ellensúlyozni valahogy Berki Gyula nagy népszerűségét és közben csekély számú oldalain a mi újságunknak is szentel néhány sort. Fajdalom-

mal állapítja meg, hogy minden rejtgetés ellenére is tudtunk azokról a tárgyalásokról, amelyek arra irányultak, hogy Benkő Géza helyett más léptessenek fel a kerületben. Bizony, ezt nem a MEP vezetősége közölte velünk, de mi azért mégis egészen pontosan értesültünk. Ugyancsak ránk fogja a kis cikk, hogy megtámadtuk a megyei lista kormánypárti második helyezettjét, Berencsy Gézát. Ezzel szemben viszont az a valóság, hogy mi Berencsyt nem hogy megtámadtuk, de feldicsértük, mert azt írtuk róla, hogy földbirtokos, holott egy talpalattnyi földje sincs és polgári foglalkozására néve banktisztviselő.

Sikertelen nyilas próbálkozások

A nyilasok két frakciója is próbálkozik Debrecenben. Az egyik ifj. Balogh István, Debrecen volt nyilas képviselője, aki néhány gyűlést is tartott mérsékelt érdeklődés mellett. A másik nyilas próbálkozás a Héjjas-féle fajvédő párt részéről indult ki. Azonban nem kétséges, hogy mind a két nyilaspárt elvérzik már az ajánlá-

sokon, mert fizikai lehetetlenség, hogy az ajánlásokat mint nem országos párt meg tudja szervezni.

Általános derűt keltett különben ifj. Balogh Istvánnak egy röpcédulája, melyben egyik gyűlést harangozta be. Ugyanis a listán felszólalók között szerepel egy Polay neű kereskedő is, akinek neve után a következő meg-

SZAVAZZON HAVAS-RA!

Nem fog csalódnni soha.

Fürdő trikói és frofir köpenyei szenzációszak.

Női és férfi fehérneműi különlegesen.

Mindenféle harisnyái a legtartósabbak.

Árakra most és mindenkor legolcsóbbak.

Elvéfől nem tér el soha a HAVAS Harisnyaház

Bádogos-utca 1.

jegyzés szerepel: a MÉM tagja. Vagy is ifj. Balogh István röpcédulákon hirdeti azt, hogy gyűlésén felszólal egy kormánypárti is. Az eddig rendben van, de vajjon mit szól ehhez a MÉM.

A nagylétai küzdelem

Nagylétán a Független Kisgazdapárt jelöltje Nagy Lajos tanító. Vele szemben indul a Magyar Élet Pártja jelöltjeként vitéz Mikolcz Hugó.

Érdekes egyébként, hogy fajvédő programmal ugyancsak a nagylétai kerületben fellép vitéz Egyházy Béla, volt debreceni bírósági végrehajtó is.

Báró Vay László a bihari listán

Budapest, május 13. A Magyar Élet Pártja a biharmegyei lajstromon jelölte báró Vay László nyugalmazott államtitkárt. A MEP

hajdúmegyei lajstromos jelöltje Tasnádi Nagy András igazságügyminiszter.

VÁLASSZON

megbízható, elegáns, olcsó áruinkból

Rádió mosóvázson öltöny bőrös P 15 ^{.-}	„Oxford“ elegáns nyári poróz öltöny P 28 ^{·30}	„Windsor“ freskó tropikál. cégünk különlegessége P 37 ^{·80}
„Kongó“ lenvázson vagy koverkó öltöny, elegáns, tartós avatva P 22 ^{·60}	„Kairo“ nyári szövet, divat szín, elegáns szabás P 32 ^{·10}	„Tenis“ vázson P 6 ^{·65} nadrág finom minőség avatva P 9 ^{·98}
„Palm Beach“ különleges szép vázson öltöny avatva P 28 ^{·30}	„Sahara“ különleges szép poróz, sok divat színben P 37 ^{·80}	Ballon kabát, kiváló anyag, remek szabás P 27 ^{·40}

Ezen cikkek extra nagy méretben is csekély felárral kaphatók. A hirdetések öltönyárak mellény nélkül értendők.

GRÜNFELD

uriszabóság, Kistemplom mellett.

Anyakönyvi hírek

SZÜLETÉS: Györfi József kocsis Csapó u. 55. leány Mária. Bihari László kereskedő Nyiregyháza, leány Vera. Veress István máv. állomáskezelő Haláp 93. leány Mária. Pázmány István fm. Ebes 21. leány Piroska. Kas Kálmán gazdasági eseléd Bánk 99. fiú Károly. Tikász András npsz. Konyár, fiú József. Szendőfi Pál adóhivatali tisztviselő Derecske fiú Pál. Dobi János npsz. Gyulai u. 98. leány Julianna. Filep Ignác gazdálkodó Nagycsere 155. fiú Gábor. Keszler József npsz. Barcság u. 29. leány Ilona. Nagy József gépkocsi vezető Jánosi u. 49. leány Edit. Rusznyák Lajos npsz. Hangyás u. 13. leány Katalin. Valah Lajos szobafestő Kinizi u. 16. leány Eva. Ungár Ignác férfi szabó József kir. hg. u. 62. leány Livia. Varsányi Pál vagongyári csoportvezető Máv Kolónia VI. leány Valéria. Gombácsi Béla biztosítási tisztviselő Ruyter u. 72. fiú Béla. Klein László kereskedő Dégenfeld tér 10. leány Katalin. Major János erdőtelepítő Haláp 143. fiú Gábor. Harangi Péter gazdálkodó Kar u. 29. fiú Károly. Dien István npsz. Nagyszalonta u. 60. leány Irén. Es 8 törvénytelen újszülött.

ELJEGYZÉS: Fehér Elemér kőművesgöd Vasvári Pál u. 4.—Ombódi Mária Vigkedvő Mihály u. 29. T. Kiss Lajos kisbérő—Pincés Mária Csapó u. 2. Molnár István fm. Haláp 150.—Agárdi Eszter Hajdúsámon. Tóth István villanyserelő Zápolya u. 13.—Szenczer Aranka Bethlen u. 62. Pap Lajos más s. tiszt.—Magyar Eszter Huszár u. 3/a. Posta Bálint gazdálkodó Balmazújváros—Kádár Margit Csalogány u. 4. András Elek ny. tanító Magoss Gy. tér 28.—Zaturecki Anna Ovoda u. 11. Zambó László cipészgöd Rakovszky u. 18.—Asztalos Julianna Vár u. 2.

HÁZASSÁG: Haska Péter fm.—Papp Zsuzsanna Böszörményi út 27. Csajbók József kereskedő Nyugati u. 1.—Sári Erzsébet Bethlen u. 1. Szerepi János kertész Miskolc—Murvai Erzsébet Domb u. 22. Pataki Mihály cukorkakészítő tanuló—Vezendi Mária Hatvan u. 63. Reszei József vill. vállalati villanyserelő Bozay u. 4.—Szoboszlai Róza Gyöngyvirág u. 8. Staniczky István cipészgöd Dobozi u. 3.—Pere Margit Teleki u. 9. Józsa András fm. Kádár d. 79.—Faragó Katalin Piac d. 4. Bihari Pál hentes s. Gróf Leiningen u. 27.—Váczy Mária Haláp 9. Koroknai Sándor npsz.—Laboncz Margit Torockó u. 48. Tóth Ferenc kovácsgöd Spert u. 3.—Jenei Margit Szül. klinika. Gánt László szobafestő s. Honvédtemető u. 45/b.—Hajdú Ilona Poroszlay út 11. Nagy János fm.—Kovács Margit Nagyhegyes 2. Nagyenyedi Jeney György m. kir. honvédfőhadnagy Ferenc József út 24.—Torockay Ibolya Bethlen u. 58. Z. Szabó Zoltán Omge felügyelő okl. gazda Budapest—Varga Piroska Poroszlay út 54.

HALÁLOZÁS: Jeremiás Géza ref. 13 éves Klapka u. 16. Antal Erzsébet htb. r. kat. 32 éves Zrinyi u. 41. Laczka László géplakatosmester ref. 84 éves Bethlen u. 48. Nagy Sándor pü s. tiszt. rk. 74 éves Kigyó u. 39. Láng Ferenc háztulajdonos izr. 72 éves Rákóczi u. 58. Jónás Béla rk. 15 hónapos Gárgyár u. 6. Kertész Julianna ref. 17 hónapos Bellelegő 167. Fejes Attila ref. 1 hónapos Huszár Gál 4. 49. Danesi József ref. 59 éves fm. Hajdúhadház. Bágya János g. kat. 9 hónapos Mikepéres. Szabó Miklós npsz. rfe. 71 éves Dézsi u. 4. Bodnár Judit ref. 1 hónapos Homok u. 88. özv. Vasas Jánosné g. kat. 79 éves Petőfiter 5. Tökés Benátrné ref. 44 éves Szepesi u. 17. Nádudvari Dező férjiszabómester ref. 67 éves Domb u. 16. özv. Szatmári Ferencné ref. 89 éves Kishegyesi út 140. Dobránszki Gábor ref. 8 hónapos Hajdúhadház. Kovács Antal rk. 2 éves Nagycsere 11. Salamon Sára izr. 4 napos Újfehértó. Vigh Lajosné ref. 29

Divatos tavaszi cipők

nagy választékban, olcsó árban a

BELLA cipőüzletben

Piac u. 5. Hatvan ucca sarok.

éves Józsa. Dávid Irén iskolai tanuló ref. 11 éves Péterfia u. 19. özv. Nagy Gáborné ref. 79 éves Magos György tér 2. Buzás Teréz ref. 3 éves Pallag 27. Klein Lajos magánzó izr. 74 éves Vár u. 10. Tóth János máv állomás-előjáró rk. 45 éves Tóth Á. u. 66. Antal Jenő kocsis ref. 31 éves Dévaványa Szilágyi Sándor fm. ref. 79 éves Bihari u. 12.

Feltűnő cáfolat

Varsó, május 13. Egy külföldi hírszolgálati iroda azt jelentette, hogy Varsóban hivatalos jelentést adtak ki, amely szerint Lengyelország azonnal katonai lépéseket tesz, ha kísérlet történik arra,

hogy Danzigban megváltoztassák a dolgok jelenlegi állását. Varsói illetékes körök ezzel a hírrel kapcsolatban kijelentik, hogy ilyen közleményről mit sem tudnak.

A mézeshetek gyönyörei

Mit követel az asszonytól az amerikai férj és miért képes azután elválni?

Két furcsa válóper keltett nagy feltűnést az Ujvilágban

Az Egyesült Államokban, ahol a házastársak a legkülönbözőbb okok alapján adják be egymás ellen a válókereseteket, olyan eset történt, amely szerint amerikai viszonylatban is párját ritkította. — Parker, a kiváló nevű amerikai filológus megnősült. Majd elhatározta, hogy a mézesheteket más feleségével a Havai-szigetek egyikén tölti el. Parker nagyon komolyan vette ezt a tervet, annyira komolyan, hogy feleségétől azt követelte,

hogy Danzigban megváltoztassák a dolgok jelenlegi állását. Varsói illetékes körök ezzel a hírrel kapcsolatban kijelentik, hogy ilyen közleményről mit sem tudnak.

tanulja meg a szigetlakók nyelvét,

mert egy filológus feleségéhez így illik ez. Hiába tiltakozott a fiatalasszony, aki a mézesheteket más képpen képzelte el és nem a szigetlakók nyelvének tanulásával, a tudós a legszigorúbb intézkedésekkel hozzálátott a terv végrehajtásához. Könyörtelen pedagógusnak bizonyult, aki nem volt rest és bezártta, valamint

sarokba állította tanulóját. Ha az asszony tiltakozott az ilyen módszerek alkalmazása ellen, akkor meg éppenséggel rosszul járt, a tudós ugyanis ilyen esetekben **testi fenytéseket alkalmazott** vele szemben. Az asszony mégsem tanulta meg a szigetlakók nyelvét, viszont válókeresetet nyújtott be férje ellen, amelyben felsorolta azokat a borzalmakat, amelyekben a szigetlakók nyelvének tanulása közben része volt.

Ez a válóper nagy feltűnést keltett, de esakhamar elhomályosította egy másik nem kevésbé érdekes és különös válóper. Winterton Olga asszony, a nácsziszakájának hajnalán arra ébredt fel, hogy újdonsült férje nyilatkozatot tart elé amelynek aláírását kéri. A nyilatkozat

tíz parancsot foglalt magában,

olyan tíz pontot, amelyek betartását a férj követelte az asszonytól. Az első parancsot így hangzott: Minden reggel öt órakor felkelés, magad készíted el a reggelit. A többi parancsot az elsőhöz hasonló volt, megtiltotta az asszonyt, hogy pénzt hordjon magánál, hogy rokonait meghívja, hogy bármiféle ismeretséget köthessen.

Az asszony aláírta a tízparancsot, amelynek betartása kö-

vetelte, hogy feleségétől azt követelte, tanulja meg a szigetlakók nyelvét, mert egy filológus feleségéhez így illik ez. Hiába tiltakozott a fiatalasszony, aki a mézesheteket más képpen képzelte el és nem a szigetlakók nyelvének tanulásával, a tudós a legszigorúbb intézkedésekkel hozzálátott a terv végrehajtásához. Könyörtelen pedagógusnak bizonyult, aki nem volt rest és bezártta, valamint

sarokba állította tanulóját. Ha az asszony tiltakozott az ilyen módszerek alkalmazása ellen, akkor meg éppenséggel rosszul járt, a tudós ugyanis ilyen esetekben **testi fenytéseket alkalmazott** vele szemben. Az asszony mégsem tanulta meg a szigetlakók nyelvét, viszont válókeresetet nyújtott be férje ellen, amelyben felsorolta azokat a borzalmakat, amelyekben a szigetlakók nyelvének tanulása közben része volt.

Ez a válóper nagy feltűnést keltett, de esakhamar elhomályosította egy másik nem kevésbé érdekes és különös válóper. Winterton Olga asszony, a nácsziszakájának hajnalán arra ébredt fel, hogy újdonsült férje nyilatkozatot tart elé amelynek aláírását kéri. A nyilatkozat

tíz parancsot foglalt magában,

olyan tíz pontot, amelyek betartását a férj követelte az asszonytól. Az első parancsot így hangzott: Minden reggel öt órakor felkelés, magad készíted el a reggelit. A többi parancsot az elsőhöz hasonló volt, megtiltotta az asszonyt, hogy pénzt hordjon magánál, hogy rokonait meghívja, hogy bármiféle ismeretséget köthessen.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

A színházi iroda jelenti:

Ma, vasárnap délután és este **mérsékelt helyárrakkal** **Sivő Mária és Balázs János** felléptével

Erzsébet

Hétfőn este, mérsékelt helyárrakkal

Kamarás Gyula

bücsüestje

Erzsébet

Kedden este, rendez helyárrakkal

Somlay Julia

és

Mányai Lajos

bücsüestje

Művészpár

Fodor László ragyogóan szellemes vigjátékában.

Szerdán este rendez helyárrakkal

Timár Ilka felléptével

Sugár Misi

bücsüestje

Gül Baba

Csütörtökön este **KETTEN EGY JEGGYEL**

Legyen úgy, mint régen volt.

Hamvay Lucy

és **Márkus Lajos** bücsüestje

Jön: **Paprikácsirke** a legmulatságosabb bohózat

Filmfutár

Az Ufa a közeli hetekben akarta kihozni Barabás Pál Magyarországban készült **Könnyű a férfiaknak** című filmjét. Berlini értesítés szerint azonban a német cenzura még nem engedélyezte a filmet, úgy hogy a budapesti bemutató is eltolódik.

Az amerikaiak közül változatlanul tartja magát **Kertész Mihály**, akinek legújabb milliós filmje, a **Dodge City**, amelynek főszerepelt **Errol Flynn** és **Olivia De Havilland** játsszák, örösi siker.

Kossuth film készül Németországban. **Bolváry Géza**, az ismert magyar rendező **Mária Ilona** címmel nagy német filmet készít a magyar szabadságharcról. A film címszerepét **Paula Wessely** játssza. Rendkívül szomorú, hogy az első **Kossuth** filmet, bár erről már annyit volt szó, nem Magyarországon, hanem külföldön forgatják. Rendkívül jelentősége van azonban, hogy a magyar függetlenségi mozgalomról Németországban készül egy olyan film, amely a magyarok iránti barátságot a legmesszebbmenően dokumentálja.

— **Ma lesz a Kollégium egyházzenei hangversenye a Nagytemplomban** pontosan 6 órakor, ahol előadásra kerül **Kodály** **Psalmus Hungaricus** is a szerző vezényletével. Az elővételből megmaradt jegyek fél 6 órától az esti pénztárnál kaphatók a Nagytemplom keleti, déli és nyugati kapujánál. Jegyek ára 2 P és 1 P, tanulóknak és dalosoknak a hátulsó sorokban 50 fillér. Felülfizetéseket a kollégiumi alap javára készönettel fogadjunk és hírlapilag nyugtázzunk.

Női kabát

kék és fekete georgette (hossz)

Női ruha

divat színekben faconokba

Ó

férfiruha és Piac és Sz

Egy évi és f

és f

A háza

A debreceni fantasztikus b a nyomozást, legmerészebb író sem képes zisnak hat, ha érhetetlen és z ra hivatkozunn teljes és alaza elismernünk, h

Véletle

Egy bevallás kor az egyik tünt, hogy egy **Honvéd** pár adatai egyeznek: / ját ugyanaz

Jobban átvizsg és akkor meg ták meg, hogy a **vádházások** den adata egyezik egy év, hely, idő is. Ezek szer házaspár tes A fiú elvette leány De még nagy ló megdöbbené te, hogy a **különös ha élő gyer Miután pedig a közötti házass ja, nyomban je benő felfedezés tóságoknak.**

„Magszere őszeháza

A rendőrség lyes nyomozás bentő ügy tiszt **Detektiv** men **Honvéd** ucca megállapítsa loák-e az el A detektiv n zaspár teljes n

0-40

Ó

férfiruha és Piac és Sz

Egy évi és f

és f

A háza

A debreceni fantasztikus b a nyomozást, legmerészebb író sem képes zisnak hat, ha érhetetlen és z ra hivatkozunn teljes és alaza elismernünk, h

Véletle

Egy bevallás kor az egyik tünt, hogy egy **Honvéd** pár adatai egyeznek: / ját ugyanaz

Jobban átvizsg és akkor meg ták meg, hogy a **vádházások** den adata egyezik egy év, hely, idő is. Ezek szer házaspár tes A fiú elvette leány De még nagy ló megdöbbené te, hogy a **különös ha élő gyer Miután pedig a közötti házass ja, nyomban je benő felfedezés tóságoknak.**

„Magszere őszeháza

A rendőrség lyes nyomozás bentő ügy tiszt **Detektiv** men **Honvéd** ucca megállapítsa loák-e az el A detektiv n zaspár teljes n

Női kabát P 30-40
kék és fekete
georgette (hosszu)

Női ruha P 20-90
divat színekben és
fazonokban

Vágó

férfiruha és női kabátháza
Piac és Széchenyi u. sarok.

Ballagás a felső kereskedelmi iskolában

A Debreceni Négyévfolyamú Felső Kereskedelmi Iskola negyedikes növendékei szombat délelőtt 11 órakor tartották ballagásukat az intézet udvarán. 11 óra előtt néhány perccel az intézet udvarát zsúfolásig megtöltötték az alsóosztályos növendékek, a meghívott szülők, volt iskolatársak és barátok. Pontosan 11 órakor az intézetből megindult az 51 ballagó diák, akik az udvaron végig vonulva énekeltek: Ballag már a vén diák. A ballagók az érdeklődők közönségében állottak meg és utána Sztáray Zoltán negyedéves növendék lépett elő, aki gondolatokban gazdag beszédben búcsúzott el hallgató társai nevében az intézetről, annak igazgatójától és az ottmaradt iskolatársaktól.

A megható búcsúbeszéd után Vadász Ferenc az alsóosztályosok nevében mondott búcsút kereset-

len, de tiszta szívből jövő beszéddel, majd Medve Jenő szavalta Ady „Üzenet egykori iskolatársaimhoz” című költeményét. Utána Fux Antal, az intézet igazgatója lépett elő és búcsúbeszédében atyai jó tanácsokkal látta el az élet kapuján kilépő ifjúságot. Az igazgatót a megjelentek lelkesen megtapsolták gondolatokban gazdag és tartalmas beszédéért. Fux Antal igazgató beszéde után a leány és fiú kereskedelmi iskola vegyeszenekara a Kék Duna keringőt játszotta Császár László kollégiumi polgári iskolai tanár zongora kísérete mellett, majd a ballagó 51 negyedikes diák fegyelmzett sorban megindult és tovább énekelte: Ballag már a vén diák. A fiú kereskedelmi iskolában hét-főn kezdődik az írásbeli érettségi vizsga.

„Trópus” P 42-
zakó nadrág
gyűrhetetlen
szellős uri viselet

„Szudán” P 22-50
zakó nadrág avatott
nyerszássonból

Vágó

férfiruha és női kabátháza
Piac és Széchenyi u. sarok.

Egy debreceni napszámos húsz évi szibériai fogságból hazatért és feleségül vette édestestvérét

A házaspár boldog és halálosan szeretik egymást — Négy gyerek született a házasságból

A debreceni rendőrség olyan fantasztikus bűnügyben folytatja a nyomozást, amelyhez hasonlót a legmerészebb fantáziájú regényíró sem képes kiagyalni. Már frázisnak hat, ha az életre, mint utóéletre és zseniális regényíróra hivatkozunk, ezáltal azonban teljes és alázatos hódolattal kell elismernünk, hogy az élet igenis a

földkerekség legszárnyalóbb fantáziájú regényírója.

A történet főszereplői egyszerű napszámos emberek, egy szürke házaspár, akik mielőtt a rendőrség fel nem derítette furcsa életük rejtélyét, a mindennapi emberek eseménytelen életét éltek. A változás akkor következett be életükben, amikor véletlenül folytán napvilágra került különös titkuk.

hogy testvérek és vadházaságban élnek egymással.

— **Megszerettük egymást — mondták egyszerűen —, összeházasodtunk. Mit akarnak tőlünk?**

A detektív erre felvilágosította őket, hogy tiltott cselekményt követtek el, ami súlyos büntetést fog maga után vonni, a házaspár azonban mosolyogva válaszolt:

— **Mi nagyon boldogok és elégedettek vagyunk, úgy élünk, ahogy nekünk tetszik.**

A detektív ezután megtette jelentését a kapitányságon és a házaspár ellen megindult az eljárás.

Négy gyermek közül kettő él és egészséges

A rendőrségi kihallgatás során a házaspár elmondta, hogy több, mint öt esztendeje élnek együtt és házasságukból négy gyermekük született. Két gyerek meghalt, kettő azonban él és egészséges.

— **Az én uramnál jobb férj nincsen a világon! — jelentette ki az asszony a rendőrségen. — Jó családapam, nem iszik, jól bánik velem, a gyer-**

mekeket szereti, szépen keres és soha nem veszekszünk egymással. Szeretem és senki sem választhat el tőle!

A férfi is hasonló hangon nyilatkozott az asszonyról. Hűséges, jó asszony és nagyon szereti.

Amikor azután a rendőrtiszt faggatni kezdte őket, elmondották ennek a furcsa nagy szerelemnek kalandos történetét.

Húsz évi rabság Szibériában

A férfi alig tizennyolcéves korában vonult be katonának a világ háború kitérősekor.

A kis hűga akkor még pár-estendő gyermek volt.

A fiatal katona mindjárt a háború első hónapjaiban

orosz fogságba esett.

A többi hadifogollyal együtt Szibériába vitték, ahol rettenetes megpróbáltatásokon ment keresztül. Olyan helyre került, ahonnan nem adhatott hírt magáról és szülei már halottnak hitték.

Húsz esztendeig szenvedett a

debreceni fiú a szibériai ömbányákban. Több társaival együtt számtalanszor kísérelt meg szökést, de mindannyiszor elfogták és már úgy látszott, hogy a fogoly magyar ott pusztul Szibériában.

Megöregedett, a haja is őszülni kezdett és egyre kevesebb reménnyel gondolt vissza Debrecenben maradt szüleire és kis hűgára.

Húsz esztendei szenvedés után azonban eljött a szabadulás órája. Az elgyötört hadifogoly haza jö-

A testvérek egymásba szeretnek

A debreceni volt honvéd azonban már nem találta életben szüleit. Csak a hűga fogadta az elárvult lakásban.

A párestendő csepp leányból szép eladóleány lett a húsz esztendő alatt.

A bátyja nem is ismerte fel benne a rövidszoknyás kis hűgoeszkát...

A hazatért hadifogoly odaköltözött hűgához s ettől kezdve együtt laktak. Esténként a férfi beszélt a szibériai szenvedésekről, a háborúról, a kalandokról, a leány pedig az elhalt szülőkről mesélt bátyjának.

Egy napon azután a férfi azon kapta magát, hogy a hűgában idegen nőt lát és szerelmes belé.

Egy ideig próbálta elfojtani szenvedélyét, ami azonban egyre jobban elhatalmasodott rajta, úgyannyira, hogy egy este

bevallotta a leánynak szerelmét.

A leány nem lepődött meg bátyja furcsa vallomásán.

Mert benne is hasonló érzések vívták harcukat már hosszú hetek óta.

— **En is úgy szeretlek, mintha nem a testvérem volnál —**

mondotta és nem szólt többet. — A férfi sem beszélt érzelmeiről, de tudták, hogy dönteniük kell: vagy különköltöznek és elkerülik egymást, vagy engednek szenvedélyüknek és együttmaradnak, összeházasodnak.

Napokig gyötörtek, pokoli küzdelmet vívtak meg magukban, míg

belátták, hogy nem tudnak

Víg színház

A cári Oroszország összeomlása! Az izgalmas és borzalmak filmje:

Szebasztopol páncélos

Dráma az orosz ellenforradalomból.

Camilla Horn—Theodor Loos
Fritz Kampers.

Előadások: máj 3, 5, 7 és 9 órakor
hétfőn utoljára 5, 7 és 9 órakor

egymás nélkül élni. És ettől az időtől kezdve vadházasságra léptek.

Házasságukból négy gyermekük született, akik közül kettő meghalt, kettő azonban teljesen egészségesen életbenmaradt.

Az évek során tökéletesen elmosódott bennük az a tudat, hogy testvérek és legharmadik és legboldogabb házaséletben éltek egymással.

Senki sem tudott titkukról, ők se beszéltek róla soha, senkinek. Ugy látszott, hogy a házaspár életét most már semmi sem fogja megzavarni, amikor váratlanul, véletlenül kipattant a titok.

A rendőrségen hallani se akartak arról, hogy megszakszák egymással a tiltott együttélést. Halálosan szeretik egymást.

Meglepő fordulat!

— Számomra nem létezik más férfi — jelentette ki az aszszony. — Senki se veheti el tőlem!

A férfi is kijelentette, hogy semmi áron sem hagyja el gyermekeinek anyját. Már főrvényesen is feleségül vette volna, ha nem tartott volna attól, hogy az iratokból kiárul a titok és megbüntetik őket.

A rendőrtisztek elővették a büntetőtörvénykönyvet, hogy elolvassák az idevonatkozó törvényszakaszt és ennek alapján fogalmazhassák meg a vádat a két testvér ellen.

Es ekkor

meglepő fordulat következett be a testvérpár ügyében. — A büntetőtörvénykönyv rendelkezései szerint ugyanis olyan esetben, amelyet testvérek követnek el, csak a szülők kívánságára lehet bűnvádi eljárást indítani a tettesek ellen.

Már pedig a volt hadifogoly és és vadházastársa szülei már elhaltak s így aztán természetesen nem is kérhetik az eljárás megindítását gyermekeik ellen.

A nem mindennapi eset minden bizonnyal a jogász köröket is foglalkoztatni fogja, addig azonban, amíg nem találunk valamilyen paragrafust, amely szétválasztja a testvér-házaspárt, azok továbbra is eddigi életüket élik a kis Honvéd uccai lakásban.

Fülöp László.

Vidám sorok

AZ AKARATERŐ CSODÁJA

— Ha az ember valamit komolyan akar, akkor minden körülmények között eléri.

— Hát akkor érd el azt a vonatot, amit tegnap lekéstél.

KÖVETKEZTETÉS

— Ezeket a fákat mind én ültettem. — Így már értem, miért ilyen görbék; hiszen te is csámpás vagy.

Igyunk Hajdu ásványvizet Kapható mindenütt

Ma van az Anyák Napja

A KIE azzal a hatalmas, egész napot betöltő programmal, melyet az Anyák Napjára gondosan készített elő, — mindenképpen reá szolgált Debrecen város Polgármesterének a bizalmára, ki ebben az évben is a KIE-t bízta meg hivatalosan az Anyák Napja megrendezésével.

Az a hatalmas rendezőgárda és a mellette sorakozott támogatók serege, olyan szétágazó, a figyelmet minden irányban kiterjesztő módon szervezte meg ezt a napot, hogy még a legtávolabbi tanyavilág népe is tudomást szerezhesen a nap jelentőségéről. A program úgy van összeállítva, hogy minden igazi magyar testvér összefogásban és szeretetben ünnepelheti és fogja is ünnepelni az édesanyákat. Kicsik és nagyok, gazdagok és szegények, munkások és mánások, szíve az édesanya iránti szeretet nagy érzésében dobban ma össze; amikor meglátja a szembejövő magyar testvér mellett a szimbolikus anyáknapi művirágjelvényt, vagy amikor a templom áhítatos csendjében az ő ajka is a mellette ülőjével együttesen rebeg hála imát Istenhez az édesanyjáért. Az édesanya lelkének önfeláldozó remek színtóniája fog felénk zengeni abban a térzene muzsikában, melyet az anyák emlékére ad délen a Déri-téren a m. kir. „Boesky István” 11. Hajdúvezred zenekara. A temetőkeretek virágos sirdombjai között, sok könnyes tekinteten keresztül fognak magyar testvériségben egymásra találni azok, akik kiviszik a kegyeletnek néhány szál virágát édesanyjuk csendes sírhalmára ezen a napon.

A nap teljes műsora a következő: reggel és délelőtt ifjúsági és katonai istentiszteletek felekezeti szerint. Délelőtt ugyancsak felekezeti szerint istentiszteletek a szokott időben, templom rend szerint.

Délelőtt a Meteor moziban alkalmi filmelőadás az előre beszervert elemi iskolák részére. Délben 12—1 óráig a m. kir. „Boesky István” 11. Hajdúvezred zenekara a Déri-téren tézenet ad a már korábban közölt kitűnő műsorral.

Délután a református templomokban vallásos ünnepélyek lesznek az alábbi rend szerint és közreműködőkkel:

Kistemplomban délután 5 órakor igét hirdet Porzolt István újfahértói esperes-lelkipásztor, énekel Galló Istvánné, orgonán kíséri Musza Ferenc lelkész, szavalt Erdélyi Klára és énekel a

Kossuth-utcai templomban délután 5 órakor igét hirdet Dr Szász Imre monostorpályi esperes-lelkész, énekelnek Szabó Sára és Bakó József, kiket orgonán kísér Szabó Lajos kántor, szavalt Kiss Irén.

Ispóty-templomban délután 5 órakor igét hirdet Ördög Lajos biharnagybajomi lelkipásztor, énekel Szabó Ilona, orgonán kíséri Biró Ferenc tanítójelölt, szavalt Novák Piroksa.

Árpádtéri templomban délután 3 órakor igét hirdet Hegedűs Kálmán nagykeréki lelkipásztor, szavalt Porcsin Ilus és Bartha Dezső, énekel Nyíri József, gondolkázik Papp László, orgonán kíséri Gidly Hajnalka. Énekel a Szenci Molnár énekkar.

Mester-utcai templomban délután 4 órakor igét hirdet Szabó Gyula hajdúböszörményi vallás-oktató lelkész, énekel Nemes Mária, harmóniumon kíséri Bordás Imre kántor, szavalt Cziczó Éva. Nyilastelepi templomban délután 3 órakor igét hirdet Nagy Lajos sárándi lelkipásztor, szavalt Kmetty Magda, énekelnek Kecskés Ilona és Szabados Erzsébet, ifj. Kovács Kálmán orgonakísérete mellett.

Homokkerti templomban délután 5 órakor igét hirdet Gábor András hajdúböszörményi lelkipásztor, Tóth Erzsébet orgonakísérete mellett énekel Payer Magda, szavalt Csathó Ella. Közreműködik a Világítási Vállalat énekkara.

Kerekestelen délután 4 órakor igét hirdet Nagy József hajdúböszörményi okleveles vallásnár, énekelnek Papp Erzsébet és Asztalos Ilona, orgonán kíséri vitéz Nagy Pál. Szavalt Miskey Ildikó.

A templomi vallásos ünnepélyekre belépődíj semmiféle formában nem lesz. Perselyen kívüli önkéntes adakozás az Anyák Napja rendezési költségeit szolgálja.

Ugyancsak délután műsoros anyáknapi ünnepélyek lesznek az egyházzrészek leányköröknek és ifjúsági csoportjainak rendezésében.

Az eddig beérkezett hírek szerint ilyen külön műsoros ünnepély lesz az Árpádtéri egyházzrészt gyülekezeti termében Kassa út 12. sz. alatt délután 5 órakor, lapunkban a május 11-én közölt műsorral.

A Nyilastelepi Református Olvasókör nagytermében délután fél 6 órakor a leánykör rendezésében lesz ilyen ünnepély. Ezen szerepelnek az ottani leánykör énekkara. Megnyitó beszédet mond Mezey Béláné a leánykör vezetője. Az

édesanyákat üdvözli Kulesár Magda, szavalt Balogh Manci. Az ünnepi beszédet özv. dr Boér Károlyné mondja. Szólót énekel Vitányi László. Három darab egyfelvonásos színművet ad elő a nagyleánykör és az ifjúsági csoport.

Csapókerti egyházzrészt nagytermében délután 6 órakor lesz vallásos ünnepély gazdag műsorral.

A kerekesteleni egyházzrésztben az olvasókör nagytermében 7 órai kezdettel szeretetvendégséggel egybekötött műsoros anyáknapi és bibliai évszázó ünnepély lesz.

Este 8 órakor magas nívójú anyáknapi előadó-est lesz a Varmegyei háza dísztermében, melynek szónokai dr Bacsó Jenő egyetemi ny. r. tanár. Rector Magnificus, dr Kettesy Aladár egyetemi ny. r. tanár, a Szentklinika igazgatója, Fux Antal fiú felső kereskedelmi iskola igazgatója. Közreműködnek a műsoron énekcsapattal Galánffy György Erzsébet énekművész, hegedűszámmal Búza Gábor hegedűművész, a városi zeneiskola tanárai. A zongorakíséretet Szabó Emil zongoraművész városi zeneiskolai tanár látja el. Szavalt Szabó Dániel IV. éves hittanhangoló és a Debreceni Városi Dalárda nyitó és záró énekkel szerepel.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara felterjesztéssel fordult a földmivélségi miniszterhez az állatbiztosítás kiterjesztésének előmozdítása érdekében. A felterjesztés útál arra, hogy a nemzeti vagyon jelentős hányadát alkotó és tulajdonában lévő állatállomány biztosítása nagyon alátámasztandó főleg a kisgazdák anyagi helyzetét és ezzel nemcsak magángazdasági, de egyetemes nemzeti érdekeket is szolgálja. Különösen fontos a biztosítás a telepítés során földhözjutottaknál, mert ezeket a gazdákat egy-két állat elhullása anyagiilag megrendítheti. Az állatbiztosítási tevékenység az országban nagy jelentősége ellenére, még mindig csak szerény keretek között mozog.

Teniszcikkek,

sportárúk, katonai felszerelések, egyensapok legolesobban

Nagymajtényinál
PÉTERFIA U. 8. SZ.

Megszűnt iparok:

Biró Sándor mészáros, Bari Antal Kovács, Beke Lajos fodrász, Gardó József kovács, özv. Bikfalvi Parkasné timár, Nagy Sándor timár, Kádár Julianna kifőzés, Szabó József hentes és mészáros, Brummer János sütő, Vaskovits József né szatócs, Tóth Margit női kalap készítő, Kiss László gyümölcs, déligyümölcs, burgonya, zöldség stb. Szabó Elekné kávémérés és kifőzés, Mező Imre ács, Gisser Gyula fényképész és fényképnagyítás.

Az ipar álladéknak történt változás feljegyeztetett 8 esetben.

Hungária filmszínház

Ma, vasárnap délután 3, 5, 7, 9 órakor utoljára HARRY BAUR főszereplésével

Rasputin - a fekete cár

Hétfőn először délután 5, 7, 9 órakor HALMAY TIBOR és CSIKÓS RÓZSI szenzációs vígjátéka:

A makrancos kisasszony és VILÁGHIRADÓ

Az Apollóban

MA, VASÁRNAP D. U. 3, 5, 7, 9 órakor
HÉTFŐN D. U. 5, 7, 9 órakor
WALT DISNEY utolérhetetlen színes esodafilmje

Hófehérke és a 7 törpe

VILÁGHIRADÓ

TI

vágy
egys
Ez a
sülhe
jegye
könn
péne
3 P.
40.00
288.0
zás

kap
Vnál,
hány

Medd

Az ember
tiszafa: 10
ki

A közép
születések
tendő éle
A XX. szá
egészségü
vostudomá
minden m
az 50-60
kört. Itt-
még időse
bukkanak
De az em
hosszú idei
jék röpke
tartamáho
leg ismert
mű szerve
Nemzeti F
mamutfen
tendeig is
baobab-fa
tartama le
10 eszedés. A
tiszafa, a
1000 évet e
fenyő néh
sebb korra
lötökénél
életkor.

1000 évet e
fenyő néh
sebb korra
lötökénél
életkor.

Az állat
sok tartja
ban 200 é
lus, de szá
dányokat
tek meg. I
elefántnak
pagájnak,
a sólyom,
míg a tev
ladja az 5
lya, az or
öregsz": 5
belül am
hosszabb
30 évig él
évet érhet
20 évig él
a kanári
kismadár
tyúk élett
zött válto
kecske 7-
legfeljebb
Legróvide
egyesztem
vén, de ál
pillangó c
az életne
született

1000 évet e
fenyő néh
sebb korra
lötökénél
életkor.

Az állat
sok tartja
ban 200 é
lus, de szá
dányokat
tek meg. I
elefántnak
pagájnak,
a sólyom,
míg a tev
ladja az 5
lya, az or
öregsz": 5
belül am
hosszabb
30 évig él
évet érhet
20 évig él
a kanári
kismadár
tyúk élett
zött válto
kecske 7-
legfeljebb
Legróvide
egyesztem
vén, de ál
pillangó c
az életne
született

1000 évet e
fenyő néh
sebb korra
lötökénél
életkor.

Az állat
sok tartja
ban 200 é
lus, de szá
dányokat
tek meg. I
elefántnak
pagájnak,
a sólyom,
míg a tev
ladja az 5
lya, az or
öregsz": 5
belül am
hosszabb
30 évig él
évet érhet
20 évig él
a kanári
kismadár
tyúk élett
zött válto
kecske 7-
legfeljebb
Legróvide
egyesztem
vén, de ál
pillangó c
az életne
született

1000 évet e
fenyő néh
sebb korra
lötökénél
életkor.

A

de

Fö

s Sano

Püspöki paic

kinék, hogy
nhoz jsson.
ny en telje
Allamsors-
segítésével
at nagyobb
— Ara: egész
főnyeremény
30 nyeremény
rtékben. Hú.

skodil: 200, a
7: 100, a meh-
ret el,
állagos ember
ntegy 30 esz-
számíthatott,
re a javult
yok és az or-
sa jóvoltából,
elkül elérheti

skodil: 200, a
7: 100, a meh-
ret el,
állagos ember
ntegy 30 esz-
számíthatott,
re a javult
yok és az or-
sa jóvoltából,
elkül elérheti

skodil: 200, a
7: 100, a meh-
ret el,
állagos ember
ntegy 30 esz-
számíthatott,
re a javult
yok és az or-
sa jóvoltából,
elkül elérheti

skodil: 200, a
7: 100, a meh-
ret el,
állagos ember
ntegy 30 esz-
számíthatott,
re a javult
yok és az or-
sa jóvoltából,
elkül elérheti

skodil: 200, a
7: 100, a meh-
ret el,
állagos ember
ntegy 30 esz-
számíthatott,
re a javult
yok és az or-
sa jóvoltából,
elkül elérheti

skodil: 200, a
7: 100, a meh-
ret el,
állagos ember
ntegy 30 esz-
számíthatott,
re a javult
yok és az or-
sa jóvoltából,
elkül elérheti

skodil: 200, a
7: 100, a meh-
ret el,
állagos ember
ntegy 30 esz-
számíthatott,
re a javult
yok és az or-
sa jóvoltából,
elkül elérheti

skodil: 200, a
7: 100, a meh-
ret el,
állagos ember
ntegy 30 esz-
számíthatott,
re a javult
yok és az or-
sa jóvoltából,
elkül elérheti

TITKOS

vágya mindenkinek, hogy egyszer vagyonhoz jusson. Ez a vágy könnyen teljesülhet vegyen Allamsorsjegyet, ennek segítségével könnyen juthat nagyobb pénzösszeghez. — Ára: egész 3 P, fél 1.50 P, főnyeremény 40.000 a. P. 19.600 nyeremény 288.000 pengő értékben. Húzás június 6. A sorsjegy kapható sorsjegyfórársítók-nál, valamint az összes dohánytözsdekben.

Meddig tart az élet?

Az ember: 60, a krokodil: 200, a tiszafa: 1000, a ponty: 100, a méhkirálynő 5 évet él.

A középkorban az átlagos ember születésekor csak mintegy 30 esztendő élettartamra számíthatott. A XX. század embere a javult egészségügyi viszonyok és az orvostudomány haladása jóvoltából, minden nehézség nélkül elérheti az 50-60 esztendő átlagos életkort. Itt-ott 100 esztendő vagy még idősebb Matuzsálemek is felbukkanak ugyan, de ez ritkaság. De az ember mégsem élhet olyan hosszú ideig, hogy földiléte ne tűnjék röpké pillanatnak a fák élettartamához képest. A fák a jelenleg ismert leghosszabb élettartamú szerves lények. A kaliforniai Nemzeti Parkban lévő hatalmas mamutfenyők 4000, sőt 4500 esztendeig is élnek. A forróégyövi baobab-fa (majomkenyérfa) élettartama legalább 3000 esztendő. A tiszafa, a hárs, a tölgy, a cédrus 1000 évet érhet meg, míg a vörösfenyő néha 500 esztendőnél is idősebb korra tekinthet vissza. A szőlőtőkénél nem ritka a 100 éves életkor.

Az állatok között a krokodilusok tartják az élet-rekordot. Átlagban 200 évet él meg egy krokodilus, de számotartanak olyan példányokat is, amelyek 350 évet éltek meg. Hasonló életkora van az elefántnak, a teknősbéknak, a papagájnak, sőt a csukának is. A sas, a sólyom, a ponty 100 évig is él, míg a tevé és a lúd élete meghaladja az 50 évet. Az állatok királya, az oroszlán, ha nagyon megöregszik 50 esztendő lehet. Körülbelül ennyi az orangután leg-hosszabb élettartama is. A kakuk 30 évig él, a medve és a ló 20-30 évet érhet el. A kutya legfeljebb 20 évig él. Aránylag elég hosszú a kanári élettartama, mert sok kismadár 12-15 évet ér meg. A tyúk élettartama 10-20 év között változik, a galamb, a juh, a kecske 7-10 évet, a mókus, az egér legfeljebb hat esztendőt ér meg. Legrövidebb életűek a rovarok. Az egyesztendő méhkirálynő már vén, de állítólag öt évig is él. A pillangó csak két hónapig örülhet az életnek, a tisztvirág pedig ma született és holnap már halott.

VÁSÁROLJON!

Divatáru

Imprimé crepe de chine csoda-szép mintákban 1 08 1-78

Faháncs imprimé piazar választékban 2 80 2-40

Selyempiké színes vagy egyszínű csikos műselyemből 3-30 2-88

Cloque nehéz minőség, d vat színeiben 3-60 2-98

Divatpiké színes beszövött csikkal garantált színtartó 1-68 1-68

Flocon gyűrűmentes ruhaanyag új mintákban 1-48 1-18

Strand creton színtartó, jó minőségben 1-25 0-96

Mintás cloqué ujdonosság imprimé mintákban 1-38 1-28

Mintás grenadin világhírű Goldberger gyártmány 1-18

Strandcikk

Női fürdőtrikó divat fazonban finom makkó 3-75 2-70

Férfi fürdőtrikó minden színben gyapju 7-50, makkó 3-00 3-00

Férfi fürdő nadrág övevel gyapju 6- makkó 3-95 3-95

Gyermek fürdőtrikó prima makkó fonalból 0-48 2-25 0-98

Atléta ing vagy matróz ujjas, minden szín 3-48 1-25 0-75

Strandtáska szép csikos levaszonból 1-20 0-96

Fürdőcipő friss gumiból sarkos 3-90 sarok nélküli 1-75 1-75

Fürdőköpeny prima színes froittirból 16-- 12-50

Különfélék

Cloth paplan két oldalán hazsáhabható 10-80 9-80

Brokát paplan jó tűléssel, szép színekben 21-80 15-80

Selyempaplan sodrott szálú műselyemhuzattal 14-80 14-80

Paplanlepedő zeimlis mosort szifonból 8-80 5-20

Cserkész takaró praktikus sötét színben 4-50 3-50

Flanel takaró báronyos minőség virágos és kockás 5-20 4-40

Kerti abrosz beszövött mintás színtartó minőség 2-60 2-10

Damaszt abrosz jó minőség, virágos és kockás 4-50 2-50

CSILLAG TESTVÉREK
Piac- és Simonffy-utca sarok

Riportok egy keskeny tengerpartról, amelynek történetét soha nem írja meg senki...

A Tiszántúli Független Újság körülbelül két hét múlva Paál Jób új riportsorozatának közlését kezdi meg. Huszont cikkből áll Paál Jób új sorozata, az alábbi érdekes és színes riport konferansz a sorozathoz és benne maga, a szerző, az ismert nemzetközi riporter mondja el a tőle megszokott elevenséggel, hogy ezúttal miéle témákat talált bolyongása során.

Crikenica, 1939 tavaszán.

Két hónapig csavarogtam, minden cél és minden program nélkül az Adria keleti partján, apró és nagy szigetek között, letűnt korok kultúrájának romjaira épített modern városnegyedekben és házakban, amelyeket még mindig félevezres, vagy ennél is öregebb falak ölelnek körül. Mielőtt eljöttem ide, blokkom perforált lapjaira témákat jegyeztem fel és e témák közül alig dolgoztam fel egyet is. Új témák köszöntöttek minden lépésemnél és az új témák sokkal érdekesebbek voltak azoknál, amelyekről utazásom kezdetén úgy véltem, hogy megérdemlik a nyomdafestéket. Nem röstellem bevallani azt sem, hogy e két hónap alatt olyan heteim is

voltak, amikor nem került újság a kezembe

és a rádióból csak azokat a városokat fogtuk, amelyeknek műsora Beeinoven adta, vagy Mozartot, vagy pedig könnyű muzsikát az éjfél óráiban. — Ezekben a napokban gondoltam sokszor arra, hogy a mai izgatott világban élő embernek kétszeresen szüksége van arra, hogy ne csak a diplomáciai tárgyalásokról szerezzen tudomást, ne csak a tankokba, csatahajókba, bombavető repülőgépekbe ölt milliárdokon gondolkozzék el, ha keserves munkája után brómot, vagy luminált szed be lefekvés előtt, hanem újságjának oldalain találjon néhány olyan hasábót is, amelynek betűi elszórakoztatják és más világba viszik a gondolatait.

Amikor most befejezés előtt áll az a cikksorozat, amelyet magam se tudom, miért: közös csokorba kötöttem, holott e cikkeknek egymáshoz vajmi kevés közük van, azt szeretném, ha egy hónapon keresztül minden nap megajándékozhatnám az olvasót olyan félórával, amire ma sokkal nagyobb szüksége van, mint volt az elmúlt húsz esztendőnek bármelyik napján és ennek a hétezer napnak bármelyik órájában.

Huszont riport: mindmennyi más és más részről e keskeny tengerpartnak, amelynek ösvényeit azóta, hogy az apostolok sarui kopogtak a sziklakon, talán három tuatnyai nép járta.

Huszont riport: van bennük minden, néha történelem, néha geografia, de legtöbbször a dübörgő életet igyekszem belepréselni a mondatok szavaiba. Csavargásom közben olyan témák köszöntöttek legtöbbször, amik újdonságot jelentenek az olvasónak éppen úgy, mint nekem, aki e témák krónikása szeretnék lenni.

Volt nap, amikor a világ egyik legnagyobb óceánográfiai intézetében a tudósra figyeltem, aki kedves és köz-

vellen moderban magyarázta nekem: miként fejtli meg a végtelen tenger mélységének titkát a tudomány és hogyan varázsolja a pravaz tujének egyetlen injekciójával hölgyekké a halgentlemanokat, máskor a Karszt kiet-

30 év óta

birja a Dermol sok millió ember bizalmát. Ez legjobban bizonyítja, hogy milyen jól bevált. — Székekadás előtt a kedvett használj: **DERMOL**

len sziklái között bolyongtam, ott, ahol valóban a madár sem jár, egyszer a makaróni-készítésben merültem el és érdekelt, hogy ezt a lyukas tészta nem az Adria partjának házaiban tálták először az asztalra, hanem Marko Polo hozta azt magával a titokzatos Kínából. Kupolás mesék karcsú minareitjei mellett készítette el az Islam világának pillanattelvételeit a lelkem és a kodakom.

csavargattam a történelem szűk sikátorában és életre keltek előtttem régen elfelejtett népek.

A királyok városában, Trogirban egyetlen délután magyar és horvát királyok tizenkét ismeretlen emléket találtam meg dr Delalle Ivának, Trogir tudós apjának útmutatása mellett, közöttük

Szent László sohasem ismert márványszobrát és a komor hátterű vásznat, amelyen Könyves Kálmán térdepel a sibeniki dombon, Nagy Lajos hitvesének ajándékait és IV. Béla koronázó palástját fotografáltam le Corvin Mátyás márványba vésett relieffe mellett,

mégírtam a XX. század legizgalmasabb közgazdasági regényét a három egymásba épült faluról a Hát Kastély Rivieráján: tizenkét év alatt másfél-millió szikla vált itt termékeny virágos kertté és ötödfélezer szorgalmas

A kirakat betört

de a kerékpár eladás zavartalanul folyik

Földes Sándor cégnél
Püspöki palota

ember vagyona emelkedett sok-sok millióval, jártam a »bor völgybe« virágos fái között, itt nyílik ez, a régi Páloskolostornál az Adria rózsás völgyében, Crikvencián, a Frangepánok és Zrinyik várainak omladékaitegnek véges végig a sziklák között és minden paraszt pezsgőt iszik e völgyben, már dédapjuk is otthon készítette a pezsgőt és előbb ismerték itt a sampányert, mint Champagne vidékén. Ali pasa álompalotájában azt bámulltam meg, hogy itt már kétszáz évvel ezelőtt is hideg- és meleg folyóvíz, falba épített szekrények és a legtökéletesebb fürdőszoba jelentették a modern komfortot, abban a kicsiny, sziklára épített faluban — Brisztivica a neve — azt találtam érdekesnek, hogy ötszáz év óta él itt egy maroknyi ember, se bolt, se posta, se jegyző, se tanító, se doktor, se villany, se petróleum nincsen a faluban, egyetlen házunk sínes ablaka, vagy ajtaja, de — mégis mindenki boldog és egészséges bennel. A split-környéki dalmát tengerpart egyetlen ép-ségben maradt középkori várkastélyában — még az ablakok üvege is Muranóban készült és négyszáz esztendő óta semmi sem változtatott e palotában — a gazda régi pergameneket regegetett ki előttem és e pergamenekből az derült ki, hogy a mostani tulajdonos öst, Mihály vitte az Ur 1112-ik esztendejében Kálmán király küldte el Nagykanizsáról a dalmát tengerpart-ra, hogy megtisztítsa azt a normanok portyázó seregétől.

Splitbe ma is ugyanazon a csövekben szállítják az ivóvizet, amelyeket még Diokletianus császár épített meg

és a vízvezeték másfélszáz évvel ezelőtt még csak át sem kellett alakítani és a római imperator halasztáiban rendezték be a világ egyetlen tengerparti pisztrángtelepét. Egy másik riportomban Odillon Helén regényéről írok, a század eleje legszebb asszonyának, aki minden férfit, ki sorsát hozzákapcsolta az övéhez, a kárhozatba vitt — s e regény legérdekesebb fejezeteit mesélte el nekem a crikvenci tengerparton az a két villa, amelynek halószobájában a három méter széles baldahinos ágy fölött arany csillagokkal teleszórt égszínké színtű menyegző borult Amor márvány szobraira. A legtökéletesebben napvilágra hozott római kastély titkát az tudós fejtette meg nekem, akinek munkáját csak a következő évben adja ki a Bécsi Tudományos Akadémia, a szerelem és az ifjúság szigetén, Rabon a témák egész virágos csokra köszöntött, megpróbáltam csokorra kötni az ezer sziget birodalmát is, azt a világot, amelynek történetét, színtűjét, mint a hozzá tartozó keskeny tengerpart történetét soha még nem írta meg senki és soha nem írja meg senki annál az egyszerű oknál fogva, mert: ennek az ezer szigetnek és a keskeny tengerpartnak a történeti folyamán alig akad egyetlen közös délutánja.

Huszonöt riport: mindegyik más témáról és valamennyi a tengerpartnak más és más helyén marokba szedve illeszkedik bele abba a sorozatba, amelyiknek bajos dolog is lenne közös címet adni. Nem kapcsolja össze ezeket a riportokat más, csak a tenger kék hullámai, ezekről is csak most tudtam meg, hogy miért olyan a színük, mint a mennyek azúrjának. Nem a csengő rímekben daloló poéta adta meg nekem a magyarázatot, hanem a tudós, aki mikroszkóppal fölfele látja a természetnek olyan műremekeit, amiket az ember világra hozni sohasem képes. E riportokat csak a lágyan fodrozó hullámok kötik össze és a sziklák, amelyek között megállás nélkül rohan tovább a vonat, kicsiny bakterházak előtt piros zászlajával úgy köszönt bennünket a vasúti őr, mintha tőle függne a világ sorsa. E sziklák birodalmában bolyongani: élmény és a riportert olyan világra bukkan itt,

Cserépkályhák állandóan raktáron.

Átrakásokat felelősséggel vállal

Laczkó Lajos cserépkályhás, Hatvan u. 4. Telefon 27-93

amelyik bölcsője és sírja volt a népeknek, kultúráknak, kitermelt magától egy rendkívüli emberfajtát, meleg szív fogant életre a napsugarban halott-fehéren csillogó hegyek között és szí-vósságból, nótáiból, kemény ökle mögött dobogó szívéből, tüzes borából — negyven náció története, tozódik ezekben — hitet merítet az élethez az is, aki a világok forrongásának mostani idejében csak szórakozást keres a mondatokban, amelyeket papírra vettem.

Huszonöt riport: virágok között, a tenger fjordszériáiban, mohlepte régi omladékok között, Róma, Bizánc és Sztabul templomai mellett, a történelem országútján és a daloló élet

szakszofonjának rikollásának muzsikájától kísérve, másfélszáz méterrel a tenger színe felett és kísérleties sziklák kiellen birodalmában, megbújva néha vastagtörzű babérták alkotta lugasokba, szélről dagasztott vitorlák szárnyai alatt: olyanok ezek, mint a kaleidoszkóp színes üvegcserepei országos vitorlákban a bábszínház mellett...

Egyetlen céljuk, hogy: a most következő hónapnak huszonöt napján, naponta legalább félóra és este, lefekvés után az ágyban szórakozást jelenítsenek a ma gyermekének, akit próbálunk százai gyötörnek és akinek idejében olyan kevés perc jut a szórakozásra.

Repülés

Debrecenen keresztül szállították Lengyelországba a „Szittyát”, „Nemerét”, és az „M 22”-t

Szerdán déln Budapest irányából három hatalmas teherautó több pótkocsival haladt keresztül Debrecen város uccáin. Az autók karaván a Városháza előtt megállt és az egyik autóból két férfi szállott ki, akik felmentek a polgármesteri hivatalba, ahol felkeresték dr Stepper Károly polgármesteri titkár, a Debreceni Repülő Club kapitányát és a Club pilóta oktatóját. Ekkor tűnt ki, hogy a két férfi nem más, mint Rubik Ernő, a világhírnövre szert tett Szemere készítője és Jancsó Endre, a kiváló sportrepülő. A két pilóta elmondta, hogy Lengyelországba

mennek és egy nagy repülőversenyen vesznek részt. A Szemere, Szittyá vitorlázó és az „M 22” nevű motoros gépeket széljellel szedték és autóval Debrecenen keresztül szállították Lengyelországba. Dr Stepper Károly polgármesteri titkár üdvözölte a két kiváló magyar repülőt, akik rövid debreceni tartózkodásuk után Munkácsen keresztül folytatták útjukat Lengyelország felé. A három magyar gép konstrukciója világviszonylatban is megállja helyét és így szép eredményeket lehet várni a lengyelországi versenyektől.

A debreceni vendéglősök ebédfelajánlással járulnak hozzá a motoros kiképzéshez

Részletesen beszámoltunk arról, hogy a Horthy Miklós Nemzeti Repülőalap segítségével közelesem megkezdik Debrecenben az ifjúság motoros kiképzését. A kiképzésre beérkezett kérvények felülvizsgálása folyamatban van, mely közelesem befejeződik és utána megkezdik a kiképzést.

A legnagyobb gondot az okozta, hogy hogyan lássák el azokat a vidéki ifjakat, akik szegényebbsorúak és az étkezési pénz nem tudják megfizetni. Ez a nehéz kérdés már megoldódottnak látszik, mert a Debreceni Repülő Clubnál bejelentette az Arany Bika, Angol Királynő, Gambrinus étterem, Pál söröző és Kis Pipa vendéglő tulajdonosa, illetve vezetője, hogy több ifjú étkezéséről gondoskodik, akik a motoros kiképzésre jelentkeztek. A kor hívszavát megértő debreceni vendéglősök példaadó megajánlása minden dícséretet megérdemel, mert ezzel a felajánlással nemcsak egyszerűen jótékonykodtak, hanem hazájukat is szolgálták. Magyarországnak sok szárnyas katonára van szüksége és a

vendéglősök ezzel a cselekedetükkel több ifjú kiképzését könnyítették meg. A Debreceni Repülő Club vezetősége ezúton is hálás köszönetet mond az Arany Bika, Angol Királynő, Gambrinus étterem, Pál söröző és a Kis Pipa vendéglő tulajdonosainak, illetve vezetőinek.

Debrecen városa háromezer pengőt adományozott a Repülő Clubnak. A Debreceni Repülő Club néhány héttel ezelőtt a kérelemmel járult a városhoz, hogy a nyulási repülőter építésére még további 3000 pengő segélyt folyósítson. A minden szépért és jóért lelkesedő dr Kölcsey Sándor polgármester a segély folyósítását engedélyezte és így a repülőter építése zavartalanul folytatható tovább, annál is inkább, mert a repülőbányák-akcióból 3700 pengő folyt be. Debrecen városa és Debrecen városának közönsége ezzel hazafiúi kötelezettségének tett eleget.

Zavartalanul folyik a nyulási repülőter füvesítése. A Debreceni Repülő Club nyulási repülőteré-

SPLIT gyönyörű villanegyedében, közvetlenül a tengerparton a **PARKHOTEL MATKOVICS**

a legtökéletesebb komfortot, elképzelhető legjobb ellátást, a mondain élet minden szórakozását, bársonyos strandot nyújt vendégeinek. Közvetlen vasúti összeköttetés. Gyönyörű kirándulások. Olcsó árak: teljes ellátás már 95 dinártól. — Kérjen prospektust!

nek füvesítését hetekkel ezelőtt megkezdtek, amelyre az utóbbi esős időjárás igen jó hatással van. A debreceni gazdák és a katonaság útján újabban a VI. önálló huszárszázad ajánlott fel három mázsa szánamurvat s így a füvesítés zavartalanul folyik tovább. A füvesítési munkálatokat közelesem befejezik, de a nyulási repülőteret a talajviszonyok miatt csak a jövő évben lehet megkezdni. — A motoros kiképzés azonban nem szenved mulasztást, mert erre a célra átengedték az epreskerti repülőter egy részét.

Pikó József adománya a Debreceni Repülő Clubnak. Pikó József debreceni bőriparos a csőrőlántó bőrozósához anyagot ajánlott fel, amelyért ezúton mond hálás köszönetet a Debreceni Repülő Club vezetőségére.

Horthy Miklós Nemzeti Repülőalap 60.000 pengőt fordít a hangár és Clubház felépítésére. A héten Debrecenben járt vitéz Laborez-falvy Reszó ezredes, aki megtekintette a Debreceni Repülő Club nyulason épülő repülőterét. Az ezredes a látottak felett legnagyobb megelégedését fejezte ki és kijelentette, hogy a debreceni nyulási hangár és Clubház építésére 60.000 pengőt fordít a Horthy Miklós Nemzeti Repülőalap. Az építkezést még ebben az évben befejezik.

Bocskay étkező
Hatvan u. 6. szám.
Családi ebédjét
pontosan házhoz küldi
1-20-ért.

Zászlóavatás anyáknap-ján az Árpád-terí templomban

Az anyák napját ezidén külön melegséggel ünneplik meg az Árpád-terí egyházközséghez tartozók. — Már a délelőtti istentiszteleten is az anyaság eszűnyeréről szól az igehirdetés. Ezután az Ur asztalánál az Árpád-terí Arva Bethlen Kata Leánykör zászlaját áldja meg dr Hegyaljai Kiss Géza lelkipásztor. A zászlót a leányok maguk vették és készítették el, hogy a Tűzharcosok debreceni csoportjával a visszatér Kárpátaljára küldjék. Délután fél 3 órakor a templomban lesz ünnepély, 5-kor pedig a gyülekezeti teremben, Kassa út 12., földszint 1. Május 16-án, szerdán este fejeződik be a gyülekezeti teremben a téli vallások esték sorozata. Május 18-án, áldozócsütörtökön pedig konfirmációi ünnepély lesz, délután a konfirmáltakat uzsonnán vendégeli meg az Árpád-terí Nőegyletet a gyülekezeti teremben.

Debreceni Helyi Vasút.
H/M. 2174/939.

HIRDETMÉNY

Értesítjük a t. Utazóközönséget, hogy folyó hó 14-től, vasárnaptól kezdve további intézkedésig a MAV pályaudvar — Nagyerdői vonalon 5 percenként közlekedő villamoskocsik közül 8 ó 15 perctől kezdve az „1” irányt jelző számmal ellátott kocsik a Vilmos császár körúton át az Egyetemi Klinikák felé, a „2” irányt jelző számmal ellátott kocsik pedig a Nagyerdői Vigadó felé a Városi Úszoda bejáratáig fognak közlekedni. Reggel a kivonulástól 8 ó 15 p-ig minden villamosvonalat „1” iránytjelző számmal ellátva, a Vilmos császár körúton át fog közlekedni.

Ezen időponttól kezdve a Városi Úszoda feltételes megállóhelyét újból életbe léptetjük.

Az üzletigazgató ág.

Hír

A Tiszántúli Függelítkai napilap — és kiadóhivatala: út 49. sz. Telefon Előfizetési ár: Egfélőre 14.40, ngy óra 2.40 pe ennek a kétszeres ára hétköznap 80 fillér.

Ügyeletes gyógyszer: »Nap«, Piac u. 1. »Muraközy«, Piac 13-30. — »Arany János«, Kossuth u. 8. T. »Arany János«, telefon: 11-78. — Nyilastelep, Vártelep: 13-83.

— Debrecen városi fenntartásához. 1939. évi 18.000 pengővel KIE uccamisszióját létesített tanone fenntartásához.

— A Hajdúszerdán április hó Ezen európai hírő mindazokkal a berevén szerelve, amely gyógykezelés szempontok, inhalatórium rendelkezésére. Mo-pensiókban és magcsó az elhelyezkedés való tartózkodás ali odahaza. A Hajdúszerdán páratlanul eredtáról és olcsóságáról fogalom az egész országban. — ELADÁS: Hátok, ebéd-szönyegek, műbútorok, mint győgyfür-

HARA
uriszabó készít KATONA Bathy

A Déri Múzeum 9-11-ig nyitva. Baltazár Deszős-letben elhelyezve vanatra az igaz-let megtekinthető fillér. A közmű-egész nap zárva.

x Deák József mester orvosi r gipszminta utá-tekert és orthop ház-épület, Piac 50.000-100.000 keres rentabili PÉNZ jelí

— A Dóczy iskola május 14-vezőtlen idő er órai kezdettel szes évvgéi tor Dóczy udvarán számmakkal: tő latokkal, tala táncokkal, er letben lejtett Szeretettel hív gyar sport bar akik az ifi figyelemmel érik.

hírek

A Tiszántúli Független Ujság politikai napilap. — Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. sz. Telefon: 21-52.

Előfizetési ár: Egész évre 28.80, félévre 14.40, negyedévre 7.20, egy óra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 8 fillér, vasárnap 20 fillér.

Ügyeletes gyógyszertárak:

»Nap«, Piac u. 1. Telefon: 27-73.
»Muraközy«, Piac u. 72. Telefon: 13-30. — »Aranyegyszarv«, Kossuth u. 8. Telefon: 24-96. — »Arany János«, Csapó u. 66. Telefon: 11-78. — »Mátyás király«, Nyilastelep, Vámospécsi út 16. Telefon: 13-83.

— Debrecen városa 18.000 pengővel járul hozzá a KIE otthonának fenntartásához. Debrecen városa évi 18.000 pengővel járul hozzá a KIE uccanissziójának keretében létesített tanonc- és napközi otthon fenntartásához.

— A Hajdúszoboszlói Gyógyfürdő április hó 15-én megnyílt. Ezen európai híru gyógyfürdő ma már mindazokkal a berendezésekkel fel van szerelve, amelyek az eredményes gyógykezelés szempontjából szükségesek. Fedett gyógymedencék, ivócsarnok, inhalatórium állanak a közönség rendelkezésére. Modern szalodában, pensiókban és magánbáznál oly olcsó az elhelyezkedés, hogy a fürdőben való tartózkodás alig kerül többbe, mint odahaza. A Hajdúszoboszlói Gyógyfürdő páratlanul eredményes gyógyhatártól és olcsóságáról híres s ma már fogalom az egész országban. Visszaütáznál egész éven át 50 százalékos vasúti kedvezmény. Magyar és német nyelvű prospektussal készséggel szolgál a fürdő igazgatósága.

HARASZTI
uriszabó készít elsődrendű URI és KATONAI munkákat
Batthyány u. 6.

A Déri Múzeum ma, vasárnap 9-1-ig nyitva. Belépődíj nincs. A Baltazar Dezső-u. 2. sz. iskolaépületben elhelyezett Thaly-szoba kívánatra az igazgatóság engedélyével megtekinthető. Belépődíj 20 fillér. A közművelődési könyvtár egész nap zárva.

x Deák József orthopéd műcípész-mester orvosi rendelésre mérték és gipszminta után készít gyógybetéteket és orthopéd cipőket, Városház-épület, Piac uca 20.

50.000—100.000 P-vel csendestársat keres rentabilis vállalat. »KÉSZPÉNZ« jellegre a kiadóban.

— A Dóczy Ref. Polgári Leányiskola május 14-én, vasárnap (kedvezőtlen idő esetén 17-én d. u. órai kezdettel tartja szokásos, díszes évvégi tornaünnepélyét a régi Dóczy udvarán változatos műsor-számokkal: tömeges tornagyakorlatokkal, talajtorna számokkal, táncokkal, eredeti palóc népviseletben lejtett magyar táncal. Szeretettel hívjuk és várjuk a magyar sport barátait és mindazokat, akik az ifjúság testnevelését figyelemmel és érdeklődéssel kísérik.

— A vese-, hólyag-, prostata- és vésbélbajok kezelésében, reggel éhgyomorra egy pohár természetes „Ferenc József“ keserűvíz kiadós, hig székürítést és kielégítő anyagcserét eredményez, aminek következménye azután gyakran igen jóleső megkönnyebbülés szokott lenni. Kérdezze meg orvosát.

— Felhívás Csecsemő és Gyermekegondozónői tanfolyamra. A debreceni Tisza István Tudomány Egyetem gyermekklinikáján fennálló Csecsemő és Gyermekegondozónői tanfolyamra felvételre jelentkezhetnek 18-tól 30 éves korig mindazon egyének, kiknek iskolai képzettségük négy középiskola. A jelentkezők a délelőtti órákban jelentkezzenek a klinika Igazgatóságánál.

x Gelbmanné angol és francia női divatszalonját áthelyezte Hatvan u. 6. sz. alá. Földszint II. lépcső 15.

x Paradicsomot varázsolhat kertjéből vörös salakunk vagy sárga kertkavicsunk segítségével. Lukács műkögyár, Károly F. J. út 3. Telefon: 23-08.

EXPRESS vegyi DAUERT készíttessen RAMMINGERNél, Szent Anna uca 10—12.

— A Városi Zeneiskola Gyermekekórusa f. hó 18-án mutatja be a Zeneiskolában Elefánty Sándor és Szabó Emil székely mesedalljátát, a »Szépen szóló szőlőt«. Most, amikor országghatár választ el minket Székelyföldtől, a Zeneiskola »éneklo ifjúsága« egy estére közénk varázsolja Erdélyország dalait, meséjét. Ugyancsak most kerül bemutatásra Szabó Emil furulyaszvitje, a Zeneiskola furulya-együttesének előadásában.

ELADÁS VÉTEL CSERE Hálók, ebédlők, kombinált szobák szőnyegek, modern konyhák, iroda bútorok, Széchenyi u. 6.

— A Magyar Általános Hitelbank debreceni fiókjának ismét 2 érdemes és közszeregetben álló tisztviselője részesült előléptetésben. Lőrinczy Mihály urat kinevezték a Debreceni Hajlított, Bútorgyár és Fekereskedelmi Rt. igazgatójává, Cserevnyák József urat pedig a nyiregyházi fiókhöz helyezték át főtisztviselői minőségben. Ez alkalommal a Magyar Általános Hitelbank debreceni fiókjának tisztikara társas vaesorát rendezett szombaton este az Arany Bika kistermében, ahol is szép ünnepség keretében búcsúztatták kollégáikat.

— Felhívás. Kérjük a »Poél Cédek« választmányi és rendes tagokat, hogy boldogult Klein Lajos díszelnök úr temetésén minél nagyobb számban megjelenjen szíveskedjenek. Gyülekezési hely József kir. herceg uca 19. délelőtti 10 óra 30 perckor. Autóbuszról gondoskodva. Indulás 11 órakor. Ugy-szintén kérjük a Bicolor Chalom tagjait is, minél nagyobb számban tartanak velünk. Vezetőség.

— Vásároljon a FÜGGETLEN UJSÁG-ban hirdető cégeknél!

Munkához, sporthoz és minden alkalomhoz **DOXA** órát
Ügyeljen a „DOXA“ ólomplombára!

Szombaton ballagtak a leány kereskedelmisták

A Debreceni Négyévfolyamú Női Felső Kereskedelmi Iskola negyedikes növendékei szombaton délelben pontosan 12 órakor tartották ballagásukat az intézet udvarán. 12 óra előtt a fiú kereskedelmi iskola udvarát színültig megtöltötték az alsóosztályos növendékek, az érdeklődő szülők és volt iskolatársak. A ballagó 66 leánykereskedelmista pontosan 12 órakor indult el a leányintézet udvaráról négyes sorokban. Ballag már a vén diák-ot énekelve.

A ballagók az érdeklődők gyűrűjétől körülveve, megállottak az udvar közepén s utána *Pogay Ica* negyedikes növendék, az önképzőkör elnöke lépett ki a sorból és gondolatokban gazdag felépítésű beszédben búcsúzott a ballagók névében az intézet igazgatójától, a

tanári kartól s az ottmaradt iskolatársaktól.

Utána *Révész Vilmos* moudott búcsúbeszédet azoknak a leányoknak, akik négyévi szorgalmas tanulás után eljutottak a ballagásig. *Szathmáry Dóra* harmadikos növendék, az önképzőkör alelnöke meghatott szavakkal búcsúzott azoktól, akik most a ballagás után érettségi vizsgát tesznek és kilépnek az élet göröngyös útjaira.

A búcsúbeszéd elhangzása után a megjelentek a ballagó diáklányokkal együtt énekeltek a himnuszot, majd a ballagók megindultak és tovább énekeltek:

— Ballag már a vén diák...
A leánykereskedelmisták írásbeli érettségi vizsgája hétfőn kezdődik.

HAJDÚSZOBOSZLÓI GYÓGYFÜRDŐ

má már európai híru

Fedett gyógymedencék, ivócsarnok, inhalatórium, strandfürdő, hullámfürdő. Páratlanul eredményes fürdő, ivó- és belégzőkúrák. A fürdőt Hajdúszoboszló 73 és 78 fokos sós-jódos-brómos-hidrocárbónatos hévizei táplálják. 3000 liter forróvíz perccenként. Magyar és németnyelvű ismertetővel készséggel szolgál a fürdő Igazgatósága.

Egy debreceni baromfikereskedő kalandjai a fiákeressel, a volt kocsisal és 680 pengővel

Kellemetlen kalandja volt egy Pacsirta ucai baromfikereskedőnek. — Egy szép májusi estén 680 pengővel a zsebében, beült az egyik vendéglőbe, ahol kicsit felöntött a garatra. Ekkor fiakkert hozatott és kikocsizott a Csónakázó tó vendéglőbe, ahol tovább folytatta a mulatozást.

Amikor a fiakkere látta, hogy a baromfikereskedőnél százások vannak

benyult a teljesen elázott ember zsebébe

és — a baromfikereskedő feljelentése szerint —

kevitt belőle 230 pengőt.

A vendéglős azonban meglátta a fiakkere lopását, mire az

10 pengőt visszaadott

a baromfikereskedőnek.

A kereskedő másnap estig mulatott, egyik vendéglőből a másikba hajtatott és tovább ivott, míg végül a Rózsabokorban összeakadt volt kocsisával; — Geilért Istvánnal. A volt kocsis látta, hogy a kereskedő nagyon rossz állapotban van, alig áll a lábán a sok bortól, hogy tehát megmentse a még megmaradt pénzt,

291 pengőt.

elszedte volt gazdájától.

A baromfikereskedő az éjszakai órákban, amikor végre csak elszánta

magát a hazatérésre és fizetni akart, megdöbbenve tapasztalta, hogy egyetlen fillér sincs a zsebében.

Eltűnt a 680 pengő.

Erre a kellemetlen meglepetésre hirtelen kijózanodott és azonnal a rendőrségre rohant, ahol ismeretlen tettesek ellen megtette feljelentését.

Másnap kora reggel azután beállított a volt kocsis, Geilért István és

hiánytalanul visszahozta az előző este elszedett 291 pengőt.

A baromfikereskedő érthető örömmel fogadta a váratlan ajándékot, hiszen semmire sem emlékezett, arról sem tudott, hogy a kocsisal találkozott a mulató körúton.

A délelőtti órákban azután folytatódott a csoda. Az egyik zsebében összegyűrve

megejtálta a 100 pengőt,

amit a fiakkere visszaadott a Csónakázó tó vendéglőben. Délután pedig beállított a fiakkere és kijelentette, hogy

hajlandó 100 pengőről váltót adni.

A baromfikereskedő, aki már félig lemondott arról, hogy pénzéből egy fillért is viszonlísson, megörült még a váltónak is és talán már feljelentését is visszavonta volna, miután azonban a lopás hivatalból üldözendő, a fiakkere ellen tovább folyik az eljárás.

Csoda szép

imprimee különlegességek érkeztek.

Vásárlása előtt okvetlen tekintse meg a

Dávid divatházban Piac-u. 44.

Rádióműsor

MÁJUS 14.

- BUDAPEST I. 8:** Szózat. Utána: Hanglemezek. 8.45: Hírek.
- 10:** Egyházi ének és szentbeszéd a Terézvárosi plébánia templomból. A szentbeszédet mise közben Madarász István dr. prelátus-kanonok mondja. Közreműködik a templom ének-kara Kemenes Frigyes vezényletével. Orgonál Gergely Ferenc.
- 11.15:** Evangélikus istentisztelet a Bécsi kapu-téri templomból. Prédikál Wolf Lajos ceglédi esperes. Ének-számok a Dunántúli Énekeskönyvből. Énekel a Budavári Evangélikus Egyházi Énekkar. Vezényel Koch István. Orgonál Várkonyi Endre.
- 12.20:** Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
- 12.30:** Operaházi zenekar. Vezényel Rajter Lajos.
- Közben kb. 13.05:** „Nagyenyed.” Áprily Lajos városképe.
- 14:** „Anyák napja.” — 1. Petőfi Sándor: Füstbe ment terv. 2. Kosztolányi Dező: Anyácska régi képe. — Elmondja Abonyi Géza, a Nemzeti Színház tagja.
- 14.05:** Hanglemezek.
- 15:** 1. „A mezőgazdasági értékesítés kérdései.” Hazay Árpád dr. miniszteri osztálytanácsos előadása. — 2. „Gyümölcsértékesítésünk hibái.” — Horn János kertészeti tanintézetű tanár előadása. (A földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata.)
- 15.45:** Obudai Dalkosorú. (I. rész.)
- 16.05:** „Mese az anyai szeretetről.” — Gyermekek alkotása, rendezése és játéka. Előadják az Új Iskola növendékei.
- 16.30:** „A falu és a honvédség.” Asztalos Miklós dr. előadása. (Közművelődési előadásorozat.)
- 17:** Hírek szlovák és ruszin nyelven.
- 17.10:** „Régi történelmi indulók.” Vitéz Berkó István ezredes előadása. Közreműködik a 2. honvéd gyalogezred zenekara Seregi Artur vezényletével.
- 18:** Egyházzenei hangverseny közvetítése a debreceni Nagytemplomból, a debreceni református Kollégium 400 éves jubileuma alkalmából. — Közreműködik: Nagypál László énekművész, a Dóczy ref. tanítónőképző énekkara, a Dóczy ref. leánygimnázium énekkara, a Kollégiumi kántus, a ref. kollégiumi tanítónőképző énekkara, a ref. kollégiumi polgári fiúiskola énekkara és a MÁV filharmonikus zenekar. A betanítást végezték: Bodnár Lajos, Csósz László, Horváth Károly, Szigethy Gyula és Szücs Ferenc.
- 19.15:** Hírek.
- 19.25:** „Vidám muzika.” — Előadják Polgár Tibor (Neo-Bechstein) és Kemény Ákos (zongora).
- 19.55:** Két egyfelvonásos. Rendező Kiszely Gyula. — 1. „Régi halk menüett.” Verses játék egyfelvonásban. Irla Hárs László. Személyek: Nagyanyó — Medgyaszay Vilma; Nagyapó — Csontos Gyula; Fiu — Szilassy Gyula; Lány — Németh Romola. — 2. „Aranyos öregek.” Színmű egy felvonásban. Irla Móríz Zsigmond. Személyek: A néni — Medgyaszay Vilma; György bácsi — Csontos Gyula; János bácsi — Bazsaj Lajos; Miska bácsi — Pethes Sándor; Fiu Szilassy Gyula; Lány — Laky-Tóth Erzi.
- 20.45:** Hírek, sporteredmények.
- 21.05:** A lett rádió Európa-hangversenyének ismertetése.
- 21.15:** A lett rádió Európa-hangversenyének közvetítése Rigából.
- 22.15:** Közvetítés a Baross-kávéházból. T. Horváth Gyula cigányzenekara muzsikál, Cselényi József énekel.
- 23:** A Hősök kardvívó emlékversenyének közvetítése a kassai Nemzeti Színházból. Beszél Pluhár István. (Hangfelvétel.)
- 23.40:** Hanglemezek.

BUDAPEST II. 11.15: Közvetítés a Ketter-étteremből. Lakatos Flóris cigányzenekara muzsikál.

15.05: Hanglemezek.

16.05: Obudai Dalkosorú. (II. rész.)

19.30: Az élet furcsa tréfái. Léva Endre előadása hanglemezekkel.

20: Hírek, löversenyeredmények.

20.20: Beethoven: D-dur hegedűverseny. (Hanglemez.)

21.05: A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertha István.

Közben kb. 21.40: Időjárásjelentés.

MÁJUS 15.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. Hanglemezek.

Utána: Etrend, közlemények.

10: Hírek.

10.20: „A kiegyezés tavaszán.” (Felolvasás.)

10.45: „Murányi népmondák.” (Felolvasás.) Irla Fírbus Nándor.

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.

12.10: Weixelgärtner Egon zongorázik.

12.40: Hírek.

12.55: Szabó Miklós énekel, zongorakísérettel.

13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

13.30: Lakatos Gyula és Lakatos Vince cigányzenekara.

14.30: Hírek.

14.45: A rádió műsorának ismertetése.

15: Arfolyambírek, piaci árak, élelmiszerárak.

16.15: A rádió diákkélfőrája: „A kinafa és a kinnin.” Honti Jenő előadása.

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

17.10: „A régi Kassa magyarsága.” — Deér József egyetemi tanár előadása.

17.40: Mikulai Gusztáv jazzzenekara.

18.30: „Amit a légóttalmi segélynyújtásból mindenkinek tudnia kell.” — Telbisz Albert dr. ezredorvos előadása.

18.50: „Mi legyen a magyar földdel?” Bende Miklós és Kerék Mihály dr. vitája.

19.15: Hírek.

19.25: Szalonötös.

20: „Az erős ember.” Dallos Sándor elbeszélése.

20.30: „Mihalovich Ödön emlékest. Halálának tíz éves fordulóján.” Közreműködik Sándor Erzi kamaranékesnő, az Operaház örökös tagja (ének) és az Operaházi zenekar Dohnányi Ernő vezényletével.

21.40: Hírek, időjárásjelentés.

22: „Séta Jugoszlávia szívében.” Közvetítés az újjáépült Belgrádból és környékéről. Beszél Budinszky Sándor. (Hangfelvétel.)

22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

23: Stanovje Jankovic, a belgrádiopera tagja énekel.

23.30: Géczy Barnabás zenekarának hanglemezei.

0.05: Hírek.

BUDAPEST II. 18: Német nyelvoktatás.

18.30: Szalonötös.

19.30: Az eszperantó Magyarországon. Mihalik József eszperantó nyelvű előadása.

20: Hírek.

20.20: Hanglemezek.

21.30: Időjárásjelentés.

.....

Nemzedékek találkozása a Diákszövetségben. Május tizenhetedikén, szerdán délután hat óra körül tartja összejövetelét a Ref. Kollégiumi Diákszövetség, amelyen a kollégiumi iskolák mai tanulói találkoznak a Kollégium öreg diákjaival. Az összejövetelen az ifjúság képviselői is szóhoz jutnak. Időszzerű előadást Karácsonyi Sándor tart.

GYÁSZROVAT

Tóth János MÁV állomáselőjáró, a Bocskaykert állomás volt vezetője 44 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délután fél 5 órakor lesz a Köztemető II-A. számú ravatalozójából a róm. kat. egyház szertartása szerint. Lakás: Tóth Árpád uca (Késes uca) 66. szám.

Gebauer cég rendezi.

Özv. id. Kertész Kálmán szül. Soltész Ilona 74 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délután 5 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből a gör. kat. egyház szertartása szerint. Lakás: Vigkedvű Mihály uca 13.

Gebauer cég rendezi.

Ádám Ferenc, kéthetes gyermek temetése vasárnap délután fél 4 órakor lesz köztemetői IV. terméből református szertartással. Lakása: Meszena u. 20.

Pusztai temetkezési intézet.

Buzás Teréz négy éves gyermek temetése vasárnap délután fél 2 órakor lesz köztemetői IV. terméből református szertartással. Lakása: Pallag 27.

Pusztai temetkezési intézet.

Köszönetnyilvánítás: Szeretett édesapám elhunytá alkalmából mindazoknak, akik mely bánatunkban részvétellel osztoztak, ezúton mondunk fájó szívvel igaz köszönetet.

Kempel Májor Gyula és családja.

Köszönetnyilvánítás. Boldog emlékü férjem és édesapám, polgár Keeskés József elhunytával nyilvánított jóleső részvért, ravatalára küldött koszorúkat és virágokért, rokonainak, barátainknak, jó ismerőseinknek és mindenkinek, akik bánatunkban velünk együtt éreztek, hálás köszönetet mondunk.

A gyászoló család.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, akik felejtethetetlen jó feleségem és édesanyám elhunytával részvétellel, ravatalára küldött koszorúkkal és virágokkal, a temetésen való megjelenésükkel nagy fájdalomukat enyhítették, ezúton is hálás köszönetet mondunk.

Id. Dézsi József
MÁV nyugdíjas és családja.

Mély fájdalommal, de a Mindenható szent akaratában megnyugodva tudatjuk, hogy a legjobb férj, testvér, apa és nagyapá

Klein Lajos
a Zwack-gyár v. vezérképviselője, a „Poel Ce-dek” jótékonyegyletnek 17 évén át volt elnöke 74 éves korában, május hó 12-én hirtelen elhunyt.

Drága halottunk temetése folyó hó 14-én délelőtt fél tizenkettőkor lesz az izz. sírkertből.

Soha el nem múló szeretettel gyászolják: Felesége szül. Herez Julianna, festőre, özv. Schwarz Lajosné, gyermekei: dr. Hodosi Gézané Klein Erzsébet, dr. Bodnár Lajosné Klein Irén, dr. Kutas Ödön, dr. Klein Imre; Velei, menyé, unokái és a kiterjedt rokonság.

Köszönetnyilvánítás:
Felejtethetetlen jó férjem elhunytá alkalmából nyilvánított jóleső részvértékert ezúton mondok mindenkinek fájó szívvel hálás köszönetet.

Özv. Laczka Lászlóné

Sirkövek
műköből, faragott fa és deszka és minden más építési anyag, mész, cement stb., stb. és ezenkívül használt lépcsők, mészalak stb.

kapható a
Debreceni Működőgyár R. T.
Fürdő uca 3. szám alatti telepen.

Hirdetmény. Ertesítem a város közönségét, hogy m. kir. Igazságügyminiszter úrnak a rögtönbíráskodás korlátozása tárgyában kiadott 12727—1939. I. M. E. sz. rendelete a város területén falragaszokon, a korlátozásra vonatkozó tájékoztatása pedig a város házában hirdetmények között ki van függesztve. Polgármester.

23.765—1939. VII. Versenytergyalási hirdetmény. Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező Fűvészkert u. iskolájában a Déry György f. gyűjtemény elhelyezésével kapcsolatban az I. emeleten végzendő átalakítási és külső lépcsőzet, valamint zene pavillon építési munkának vállalatbaadására nyilvános versenytergyalást hirdetek. A közszállítás költségei szabályszerűen biztosítottak. A munka odaítélés után azonnal megkezdődő és 60 munkanap alatt befejezendő. Az előírt és szabályszerűen kiállított sajkaképző alárú ajánlat összefüze és a hállapon cégzöveget tartalmazó pecséttel ellátva és „Ajánlat a Déry György f. gyűjtemény elhelyezésével kapcsolatban munkákra” felíráttal, pecséttel lezárt sértellen borítékban 1939. évi június hó 5., hétfőn d. e. 10 óráig Debrecen sz. kir. város közigazgatási iktató hivatalában nyújtandó be. Az ajánlatok a hállapon felér: címkével, ennek saját kezű átirásával összefüze adandók be, az egységárak mindenütt betűvel is kitüntetendők. Ajánlati lap kellően felbélyegzendő és kitöltendő. OTI igazolást csatolni kell. A beérkezett ajánlatok ugyanazon napon d. e. 11 órakor a város házába kistanácertermében nyilvánosan bontanak fel, mely eljárásan ajánlattevők vagy meghatalmazottjaik jelen lehetnek. A kiírási művelet, valamint a jelen kivonatos versenytergyalási hirdetményt kiegészítő részletes versenytergyalási hirdetményt ajánlattevők Debrecen sz. kir. város műszaki ügyosztályánál (női ipariskola II. em. 12. sz. szobájába) díjtalanul kaphatják meg. Részletes felvilágosítás és a tervek megtekinthetők műszaki ügyosztály II. em. 7. sz. helyiségében. *Külcsey Sándor* sk., polgármester.

Az alabami Tuskegee néger főiskola kimutatása szerint 1938-ban hat néger lineselt meg az Egyesült Államokban, kettővel kevesebbet, mint 1937-ben. Az áldozatok ellen emelt vádak három esetben gyilkosság, egy-egy esetben erőszak és sértő megjegyzés fehér nővel szemben. Az egyik áldozat büne az volt, hogy nem fizetett ki egy temetési számlát. A rendőrség negyvenkét lineselést akadályozott meg, amivel ötvenhárom személy — úgy mint ötven néger és három fehér ember — életét mentették meg.

M

Gyönyörű legszebb A legújabb csoda

M

Debreceni Működőgyár R. T.

A Debreceni Működőgyár R. T. Dula

A sors kitérőkés tából magyarok o. szágon, hanem éretek. Az amerikai ma több mint e. A magyarok az t. században vándoroltak, hanem megélhetést bizt. számára. Sajnos magyarok sorsát keveset törődtek magukra voltak.

Igy történetes amerikai magyarciaóció egy része é. neráció csaknem felejtett magyarciaóció többi időkben a magyar egyesül. indítottak a mag.

„Le”

Az Amerikai Egyesült Államok fogok tartozni (tette nekem azt, hesssem Magyarok am befolyásolja met.

A nagy készü. nehezen bücsüt. zám tartozóimna. dezve vártam az. kor útra kelhett. érkeve találkozt. saimmal. Július. land hajóvan. felé. Nyolcnap. után megérkez. Utazásunk Németül folytatódott. tünk Magyarországon Hegyeshalomnál. Leirhatatlan a. éreztünk, amit. tara ébredtünk. szülőföldjére. hatottan néz. zászlót, a ma. magyar kalau. a magya. Estére érkezett. város olyan vol. dérország. Győr. látítva. Az ott. alatt megnéztük.

Megérkeztek!

**Gyönyörű női nyári ruhák
A legszebb nyári férfi öltönyök
A legujabb anyagokból nagyszerű kiállításban
csoda olcsó szabott áron**

Magyar Ruháipar

Debrecen,

Bika szálló épület

A Debrecenben járt amerikai lányok visszaemlékezései

Dula Irén és Gaál Adél beszámolói magyarországi útjukról

A sors kifürkészhetetlen akaratából magyarok nemcsak Magyarországon, hanem az egész világon élnek. Az amerikai magyarok száma több mint egy félmillió. — A magyarok az Újvilágba a XIX. században vándoroltak ki nagyobb számban, hogy ott jobb megélhetést biztosítsanak maguk számára. Sajnos, a kivándorolt magyarok sorsával itthon nagyon keveset törődtek és így teljesen magukra voltak utalva.

Igy történhetett meg, hogy az amerikai magyar második generáció egy része és a harmadik generáció csaknem kivétel nélkül elfelejtett magyarul beszélni. Az utóbbi időkben az egyes amerikai magyar egyesületek mozgalmat indítottak a magyar nyelv és a

magyar fajtság megőrzése érdekében. Többek között a múlt évben az Amerikai Magyar Református Egyesület a »Két nemzedék útja« néven akciót indított és az akció keretén belül több amerikai magyart ösztöndíjjal segélyezett, hogy az óhazát megtekinthessék.

Ennek az akciónak kapcsán került Magyarországra többek között Debrecenbe is Dula Irén és Gaál Adél, akik az egyik legelterjedtebb amerikai egyházi lapban, a Washingtonban megjelenő »Reformatus Élet«-ben a következő beszámolót közölték le magyarországi útjukról.

Először lássuk, mit látott, mit tapasztalt és mit érzett Dula Irén Magyarországon. Erre ő adja meg a feleletet.

„Leírhatatlan, amit éreztünk“

Az Amerikai Magyar Református Egyesületnek mindig hálával fogok tartozni azért, hogy lehetővé tette nekem azt, hogy megismerhessem Magyarországot. Az nekem olyan kedves tapasztalat volt, ami befolyásolja az egész életemet.

A nagy készülődés után nagy nehezen búcsút mondtam hazám tartozóimnak, de mégis eszedve vártam azt a pillanatot, mikor útra kelhettem. New Yorkba érkezve találkoztam több úti társammal. Július 14-én a Deutschland hajóval indultunk Európa felé. Nyolcnapos kellemes hajózás után megérkeztünk Hamburgba. Utazásunk Németországon keresztül folytatódott. Végre megérkeztünk Magyarországot határához Hegyeshalomnál.

Leírhatatlan az az érzés, amit éreztünk, amikor annak tudatára ébredtünk, hogy szüleink szülőföldjére érkezünk. Meghatottan néztük a magyar zászlót, a magyar feliratokat, magyar kalauzt és hallottuk a magyar beszédet.

Estére érkezünk Budapestre és a város olyan volt, mint egy tündérváros. Gyönyörűen ki volt világítva. Az ottani tartózkodásunk alatt megnéztük a város szépsé-

geit. Voltunk a Kálvin téri templomban, ahol Ft. Ravasz László püspök úr prédikált.

Budapestről Debrecenbe mentünk, ahol igaz magyar szeretettel fogadtak bennünket. Beiratkoztunk a Gr. Tisza István Egyetem nyári tanfolyamára. Itten volt alkalmunk megismerkedni a többi nemzetiségi csoportokkal, akik szintén a nyári tanfolyamra jöttek.

Érdekes volt őket hallgatni, amit tanultak a magyar szavakat és magyar dalokat. Az egyik professzor angolul tartott előadást. Jelenleg a Western Reserve egyetem tanít, melynek én is hallgatója vagyok.

Debreceni tartózkodásunk alatt több kirándulást tettünk az ország minden részére. A Hortobágyon láttuk a délibábot és a csikósokat; Tokajban a szőlőhegyeket és a borpincéket; Egerben megnéztük a híres minorita templomot és az egrivárat, amelyről a magyar iskolában olyan sokat tanultam.

Szegeden, egy szabadtéri előadásra láttuk az »Ember Tragédiáját«, amit a newyorki világkiállítás is elő fogtak adni angol nyelven. Láttuk a szegedi paprika

készítését is. Kirándultunk Mezőkövesdre, Lillafüredre és Esztergomba. Egy clevelandi ismerősünknek birtoka van Hajdúszoboszló és Nádudvar között. Itten két napot töltöttem és volt alkalmam egy lovas kocsin Nádudvarra menni a református templomba.

A debreceni nyári tanfolyam után visszamentünk Budapestre a Világkongresszusra.

Nagyon nehéz volt búcsút venni Debrecenről és a kedves, megszokott helyektől — nagy erdtől, az egyetemről, az Arany Bikától, és a sok jó ismerőstől.

Budapesten láttuk a híres Szent

Távol az ősi hazától

Gaál Adél szintén meghatott szavakkal számolt be magyarországi útjáról és az akkor még megszállott Kassa magyarságának a felszabadulását váró napjairól. — Gaál Adél egyébként a következőkben foglalta össze magyarországi élményeit:

Visszatérve magyarországi utamról, tele van a lelkem sok gyönyörű emlékekkel, a magyar vendégszeretettel, a barátságos magyar faluk természetes szépségével és azzal a sok értékkel, amit tapasztaltunk és láttunk.

Képtelen vagyok leírni, milyen igazi szeretettel fogadtak minket odaát a magyar testvéreink. Szinte megható volt, hogyan törekedtek azon, hogy megismertessenek velünk mindent, ami csak szép és jó az ottani tartózkodásunk alatt.

Most, — hogy újra távol vagyok az ősi hazától, — többször eszembe jut egy pár értékes élmény. Talán az első magyar szót egy kisfiú ajkáról hallottuk, mikor Hegyeshalomhoz, a magyar határhoz értünk és tiszta hangon kiáltotta: »Tessék venni sonkászsémlet, barackpálinkát.« Most már éreztük, hogy magyar földön vagyunk.

Alig tudtam elhinni, hogy egy gyermekkorai vágyam beteljesült és tényleg megláthatom az ezeréves magyar ha-

István körmenetet; tisztelegünk Magyarországot kormányzójánál és megtekintettük a magyar szent koronát.

Budapestről leutaztunk Siófokra és Balatonfüredre. Keresztül hajóztuk a Balatont, amely akkor viharos volt, mint a tenger. Tihanyon hallottuk a visszhangot, amelynek oly szép tündérmeseje van.

Túlhamar eljött a visszaindulás napja. Búcsút kellett venni gyönyörű szép magyar hazánktól és a sok szép felejthetetlen emléktől — a csodaszép Margit Szigettől, a szabadtéri előadásoktól, a gyönyörű Budapestről, Debrecenről, az érdekes vonatokról és kis fehér faluktól. Szívünkben megfogadtuk, hogy mielőbb csak tehetjük, visszajövünk.

Fülünkben mindig csengeni fog a nagy erdő faleveleinek susogása, amint összevegyült a mi dalainkkal — »Szép vagy, gyönyörű vagy Magyarország, gyönyörűbb, mint a nagy világ!«

zát. Valami különös érzés volt ez számomra és valahogy úgy éreztem, mintha haza jöttem volna.

Az első pillantás után meg voltunk győződve, hogy Budapest nem olyan város, mint a többi. — Már maga a fekvése is olyan nagyszerű, hogy az idegenek elnevezték a magyar fővárost a »Duna Királynőjének«.

Talán soha nem felejttem el azt sem, mikor Kassára mentem rokonokat látogatni. Ott tapasztalhattam, milyen elnyomás alatt élnek a magyarok. Mindenütt esch felírás, eschek parancsolnak és még a rádión a magyar kijelentéseket is esekott ablak mellett hallgattuk.

Pestről jött a kijelentés: egy magyar diák beszélt és valahogy így hangzott: »Készen vagyunk még ma este harcolni a hazáért« és utána a többiek közül csak azt lehetett hallani, hogy »mindent vissza, mindent vissza!«

Mindnyájunknak könnyes volt a szeme és éreztük, hogy most győnie kell a magyar igazságnak.

Ezután jött az általános mozgósítás és olyan háborús hangulat volt, hogy az amerikai konzul felhívta az idegeneket, hogy rövidesen hagyják el az országot. Így

nekem is félbe kellett szakítani látogatásomat és visszautazni magyar területre.

Mikor Ongára megérkeztem, észrevettem, hogy itt sem valami békés a hangulat. Az egész falu tele van katonákkal és mindenki izgatottan várta, hogy mi következik.

Az első reggel dobverésre ébredtem fel. Gyorsan kirohantam (gondoltam, most már valóban megkezdődött a háború), de nagy meglepetésemre csak a dobos közölte a híreket, ahogy faluban szokás, de

ez előttem teljesen ismeretlen volt. Nemsokára hazaérkezésem után jött a hír, hogy visszakapta Magyarország Kassát és több más területet. Végtelen örültem, mert tudom, mit jelent ez az ottani magyarok életében.

Igazán hálás vagyok a Református Egyesületnek, hogy lehetővé tette számomra ezt az utat és remélem, mindig több és több magyar ifjú fog ellátogatni Magyarországra, ezen egyszerű intézmény által.

Asszonyoknak

Rovatvezető: Dr. Dévainé Erdős Böske

Csak sportszerűen,

illetve csak angolosan öltözködjünk olyan helyekre, ahol nincs az estélyi ruha, vagy a nagy délutáni ruha előírva. Ma teljesen elfogadott öltözködés, ha az ember délutáni meghívásokra is akár, tehát hangsúlyozom, hogy nem csak délelőtt, angolruhában, sőt teljesen sportszerűen jelenik meg.

Sebők Márta

bakfi-, gyermek- és fiúruha szalonját Rákosi Jenő u. 7. (félemelet) helyezte át.

Tegnap pl. egy dunaparti kávéház teraszán délután láttam egy nagyon csinos szöke leányt, rajtam kívül is mindenki megnézte barna berakott szoknyában, hozzá nyersszínű chantung teljesen férfiszabású kabát, giraldi kalap, laposarkú cipő. És egészen biztos vagyok benne, hogyha a hölgy a késő délutáni órákban elment egy mulatóba, akkor is ez az összeállítás maradhatott volna rajta nyugodtan.

Nyári ruháit és kosztümjét készíttesse MIKÓ KATÓ női divattermében, Halköz 4.

Egy szép sötétkék angol ruha fehér piké díszsel, a berakott szoknya és bugigalléros felsőrészek tömkelege áll rendelkezésünkre az ilyen öltözködésre.

No és azután itt vannak a szebbnél szebb ruhák kirándulásra, strandrajáró u. n. weekendruhák. Olyan bájosak és annyi lehetőségünk van az idén a célszerű sportöltözködésre, hogy szinte leírhatatlan.

Legelsősorban persze a dirndl, amelyek még mindig erősen tartják magukat. Az idén a bő szoknya aljára sorban elütő színű szegélyek jönnek, ugyanilyen a kivágás körül is.

Weekendre remekül tudjuk majd kihasználni a divatos shortokat is. Ez áll: imprimé vászon anyag, kis rövidujjú blúzzal, rövid nadrág és a derekra rágombolt valamivel hosszabb erősen gloknis szoknyából. A gloknis szoknyában nyugodtan kimehetünk az utcára, viszont a "tet" színében lekapcsoljuk a gloknis szoknyarészt és íme, ott állunk shortban. Remek lesz, hölgyeim!

Hasonlóképpen megoldható azután valamivel koplettebb kivitelben ez az összeállítás: berakott szoknyával, mondjuk legyen sötét-

tétkék berakott chantung szoknya, hozzá egy piros-fehér pettyes angol blúz, vagy pedig jobb egy piros-fehér pettyes mellény, ugyanolyan kék boleroval, mint a szoknya anyaga. Na már most! Levetjük a szoknyát és a bolerót és ott állunk egy sötétkék vászon shortban piros-fehér pettyes napozókendővel. Kiegészítésül persze bekötjük tejkendővel az elmaradhatatlan fejkendővel és ha még ráteszük a napszemüvegünket szemre, nem hiszem, hogy akadna valaki, aki nem állítaná, hogy egyenesen a »Vogue«-ból léptünk ki.

DIVATPOSTA

Jutka 1939. Imprimé ruháját csináltassa a következő fazonra: magas nyakkal, teljes résszel; téli alatt erősen húzva, derékig érnek a hűzők, gloknis szoknya, részekből szabva és amelyik szín az anyagban leginkább előfordul, abból csináltasson egy elől megkötött övet. Ezzel elérjük, hogy erősebbnek fog látszani. Üdvözlét.

Fekete-fehér. Tökéletesen igaz van: a fekete-fehér összeállítás mindenkinek jól áll és bárhol és bármikor a legelegánsabb. Legszebb lenne tehát, ha csináltatna egy fekete-fehér mintás imprimé ruhát fekete seviott szövét kabátal, amelynek kihajtójára tegyen egy nagy fehér székfűt és fekete-fehér cipőt vegyen. Csináltathat hozzá egy fekete szalmakalapot fehér fátoldisszal, vagy fekete nyúlzsört fehér szalagdíszsel. Ha nem akar imprimé csináltatni, akkor csináltasson egy fekete tisztaselyem marocin, vagy romain ruhát holozott szoknyával, fehér mellénykével, fekete-fehér kombinált övvel. Üdvözlét.

Babus. Örömmel várom, csak kérem jövetelelőre értesítsen, hogy úgy oszthassam be az időmet. Üdvözlét.

Kérjük olvasóinkat, leveleiket mindig rovatvezetőnk címére, Budapest, Teréz körút 35. küldjék.

RECEPTEK

Hideg esemege. Hús deka vaját habosra keverünk, hús deka zöldből és cukorból grillaszt készítünk, ha készen van, ezt apróra megtörjük. Huszonöt deka piskótát tejjel megmártogatjuk és az egészest összekeverjük. Egy nagy tálba, vagy talpas poharakba tesszük és a jégen megfagyasztjuk.

Mandulatorta. Tizenhárom deka tisztított mandulát finomra törünk, tizenöt deka cukrot, hat tojás sárgáját habzásig keverünk s keverés közben apránként hozzáadjuk a mandulát is. Ha jól kikévertük, a hat tojás keményre vert

Jól választ, ha a

Csokonai ásványvizet választja

Kérje mindenütt!!!!

habját adjuk hozzá és két kanál egészen finomra tört zsemlyemorszát. Azután formába öntjük és ha kissé kihűlt, kiborítjuk a formából sütés után és kandirozott gyümölcselel díszítjük.

Finom túros. Huszonöt deka lisztet tizenkét deka zsírral, vagy vajjal kés segítségével jól eldolgozunk, három tojás sárgáját, egy kanál bort, egy kevés sót és anynyi tejfelt adunk hozzá, hogy rétestészta könnyűségű legyen. Ha jól kidolgoztuk, két cipőban gyurjuk és pihenni hagyjuk. Ha már pihent egy kissé, félujjnyi vastagságúra nyújtjuk, túroslepény töltelékkel a lapot megkenjük, ráborítjuk a másik lapot is és tojás-sárgájával megkenjük.

Almás mártás. Az almát meghámozzuk, vékony szeletekre gyaluljuk, egy kanál zsirban puhára pároljuk, azután egy kis liszttel felvegyítjük, nehogy csomós legyen és egy kis hűlével feleresztyük és felforraltjuk. Végül két kanál tejfelt teszünk hozzá, egy kis cukrot ízlés szerint.

HETI ÉTLAP:

Hétfő. Ebéd: Daragaluskaleves, karfiol vajjal, barátfüle. — **Vasora:** Paprikás burgonya kolbásszal, alma.

Kedd. Ebéd: Bableves, párolt marhafelső, savanyú burgonya, kompót. — **Vasora:** Körözött lip-tői, hónaposretek, tea.

Szerda. Ebéd: Zöldségleves, töltött káposzta, palacsinta. — **Vasora:** Kaszinótojás francia salátával.

Csütörtök. Ebéd: Húsleves, csirkepaprikás galuskával, saláta. **Vasora:** Rántott gomba, burgonyapürével, alma.

Péntek. Ebéd: Rizsleves, rakott kelkáposzta, sajtos maccaróni. **Vasora:** Tükörtőjás spenóttal, sajt.

Szombat. Ebéd: Raguleves, sült csirke, pároltkáposzta, sonkás kocka. **Vasora:** Pirított borjúmáj, paprikás rizs.

Vasárnap. Ebéd: Zöldborsóleves rántott sertéskaralý, roseibni, csokoládérolak. **Vasora:** Felvágott, tea, vaj, sajt.

GYERMEKEKNEK

Napsugár úrfi cipőt tisztít

Hej, de hangos egyszerre a ház, mikor Napsugár úrfi felébred. Kacagás, nevetés, pajkoskodás járja. Háromszentös szöke fejcsékcse huncutkodva bukkant elő, hol a nagymama szoknyája, hol édesapa nadrágja mögül.

Igazi neve nem is fontos. Napsugár úrfi. Ez a név ráillik. Egészen ráillik. Hisz aranyos vidámsága, kedvesége beragyogja, besugározza az egész házat. Ó az, aki elfelejteti édesapjával a hivatali gondot, aki megneveteti a testvéreket, aki derűs, vidámmá teszi az órákat, perceket.

Napsugár úrfi tip-top, egész nap kópog. Ni, milyen fontoskodva tűnik most el a mosókonyhába! Vajon mit csinál? Valami furfangos dolgon tőri a fejét, mert úgy szökött oda, hogy senki meg ne lássa. Jön már! Az arca csupa ragyogás a nagy boldogságtól. Minek örül? Ó, a huncut, ni, hogy kiabál:

— Cipőt tisztítottam! Szép fényesre tisztítottam!

Édesanya ránéz. Nem tudja hamarjában mit csináljon. Pörölgjön-e, nevéssen-e. Ó, mert Napsugár úrfinak nemcsak a barna cipője, hanem az arca, keze, ruhája, az orrahegye is fekete.

— Ó, te betyár, mit csináltál? — próbál komoly arccal haragudni édesanya.

— Hát sárba mentem és most szép fényesre tisztítottam a cipőm.

— Mivel tisztítottad?

— Találtam ott valami feketét, amivel a kályhát szokták fényesíteni, hát azzal.

— No, megállj legényke, most jön a mosdótál!

Hát ez bizony nem nagyon tetszik Napsugár úrfinak. Am, hiába minden. Elő a szappan, melegvíz, kiskéfe.

— Napsugár úrfi fehérre sikálja édesanya a ruhát is kiscseréik. Még a harisnyát is. Mert a barna harisnya is fekete a nagy cipőtisztítástól. Csak a cipő, a fekete-barna cipő marad Napsugár úrfi.

sugár úrfin a régiből, mert olyan szépen tudja mondani:

— Ezt nem adom. A cipőm maradjon. Hisz olyan szépre csináltam. Ugy-e megdicsérsz érte, édesanyicám?

Édesanya mit csináljon. Megesőkölja kicsi fia homlokát.

— Jó, kislám, de máskor szólj édesanyának, ha cipőtisztítással akarsz meglepni! Lásd, most így sok fölös munkát okoztál.

— De a cipőm mégis szép tiszta — erősködik Napsugár úrfi. Cipőjét tekintgetve, nyugodt léptekkel indul édesanya után, a mosókonyhába.

Csak amikor látja, hogy milyen keservesen jön le a kis számolyról, padlóról, kilincsről, mindenről a cipőtisztítás fekete eredménye, akkor borul el kis arca.

— Hiszen csak a cipőmet akartam szépre fényesíteni!

Pityeregne is, de édesanya eloszlatja a felhőt.

— Holnap is tisztíthatasz cipőt, de csak mellettem ám, te huncut kis Napsugár úrfi!

Szerkesztő bácsi üzenetei:

K. Rudika. Ez a versikéd bizony még gyenge, talán a legközelebbi jobban sikerül. A kártya című elbeszéléseid sorra fog kerülni.

F. Sanyika. Örülünk, hogy anynyira szereted a mozt, de azért a munkádat ne hanyagold el miatta. Ne bosszantsd a szüleidet s fogadj szót az okosabb bátyádnak.

K. Miklós és Sanyi. Tanuljatok fiúk, közeledik a vizsga.

G. Laci, Lacikám, máskor ne hamarodj el semmit, fontold meg tetteidet és akkor nem érnek ilyen kudarcok. A barátaidat pedig jól válogasd meg.

W. Jóska. Csak szorgalom és kitartás továbbra is.

— Vásároljon a FÜGGETLEN UJSÁG-ban hirdető cégeknek!

— Sok és főleg zsidó gazdasága után igyék. Nap reggel elgyomorran mészetes. Ferenc József mert az a gyomrot és a san kifiszítja és az em folyamatát hathatósan Kérdezze meg orvosát.

Vasárnap istentisztelet

A református templom Nagytemplomban d. e. 10 óra. Kistemplomban d. e. 11 óra. S. d. u. 5 óra Porzsoltsulth u. templom d. e. 10 óra. József, d. u. 5 óra dr. S. Károli G.-téri templom d. e. 10 óra. József, d. u. 5 óra dr. S. Károli G.-téri templom d. e. 10 óra. Hegyaljai KISS Géza, d. u. 10 óra. Molnár Gyula, d. u. 5 óra. János. Árpád-téri templom d. e. 10 óra. Kereske-telepi templom d. e. 10 óra. Kulesár Ferenc, d. u. 10 óra. József. Tégláskerti állam d. e. 10 óra. Birinyi János. Ház d. e. 9 óra. Sipoos Imre. Ház d. u. 3 óra. Kovács. Wollaffka-telepi olvasókör d. e. 10 óra. Szilágyi László. Nyulási d. e. 10 óra. dr. Lencz. Fanyai istentiszteletek: tanyai konferencia d. e. 10 óra. dr. Erős Károly, vitel d. e. 9 óra. Hortobágy d. e. 10 óra.

A Szent Anna uccai plébániában és kápolnában

Rendes vasárnap mi kezdtek reggel 6, 7, 8, 10 órakor nagymise, mel Pál pápai kamarás, mond ugyanó. A további kezdete 11, háromnegyed órakor. A kerségeken: Kummergruber Emil püspök, Homokkertben Rasovs piarista tanár, Hajdúsávk Gyula, Nyilastelepen Szoboszlai úton Szűcs László, Béres Endre. A közöletek, hatóságok ké alkalommal fél 10 órakor, melyet tart Láng Imre, szentbeszédet mond.

Az evangélikus templomban Vasárnap d. e. 9 órakor istentisztelet. Prédikál Laboda. D. e. 10 órakor Anyák telet. Prédikál Koren Erő. órákor az Augustus téren istentisztelet. Prédikál Pál u. 5 órakor esti istentisztelet. Koren Emil.

A görög katolikus templomban Reggel 7 órakor reggeli. D. e. 8 órakor deákmissza. Kor katonamise. D. e. 10 óra szentmise, a szentbeszéd segédlelkész mondja. A mise elmarad. D. u. fél zsáfűzér ajátosság. D. u. csernye és májusi ajátosság. 18. -án, áldozócsütörtök pi miserend. A 8 órai első gyónók áldoztatása.

A baptista imaházban

A Szappanos uccai imaházban nap délelőtt fél 9—fél 10—fél 11-ig prédikáció vasárnap iskolá, d. u. 10 óra. Sos estély »Anyáknap« Szerdán este fél 8—fél 9. Csütörtök este 7—9-ig népegy. Péntek este fél 8 óra.

— Sok és főleg zsíros étel elfogyasztása után igyék legkésőbb másnap reggel éhgyomorra egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert az a gyomrot és a beleket alaposan kitisztítja és az emésztés további folyamatát hathatósan előmozdítja. Kérdezze meg orvosát.

Vasárnapi istentiszteleti rend

A református templomokban:
Nagytemplomban d. e. 10 óra dr Soós Béla, d. u. 5 óra Csutoros Sándor. Kistemplomban d. e. 9 óra dr Farkas Pál, d. e. 11 óra dr Dancsházy S., d. u. 5 óra Porzsol István. Kosuth u. templom d. e. 10 óra Kovács József, d. u. 5 óra dr Szász Imre. — Károli G.-téri templom d. e. 9 óra Kolozsváry Kiss L., d. u. 4 óra Szabó Gyula. Ispótlay templom d. e. 10 óra Molnár Gyula, d. u. 5 óra Ördög Lajos. Árpád-téri templom d. e. 10 óra dr Hegyaljai Kiss Géza, d. u. 3 óra Hegedűs Kálmán. Homokkerti templom d. e. 10 óra Szilágyi László, d. u. 5 óra Gábor András. Nyilastelepi templom d. e. 10 óra Mezey Béla, d. u. 3 óra Nagy Lajos. Csapókeri templom d. e. 10 óra Szabó Gyula, d. u. 3 óra Kiss Lajos. Kerekes-telepi templom d. e. 10 óra Kulesár Ferenc, d. u. 4 óra Nagy József. Téglaskerti állami iskola d. e. 10 óra Birinyi János. Horthy közkház d. e. 9 óra Sipos Imre. Téglavetői gyűl. ház d. u. 3 óra Kovács Árpád. — Wolaffka-telepi olvasókör d. u. 3 óra Szilágyi László. Nyilastelepi állami iskola d. e. 10 óra dr Lencz G. Sándor. — Tanyai istentiszteletek: Hármashegy, tanyai konferencia d. e. 9 óra Uray Sándor, dr Erős Károly, vitéz Szabó Endre. Pallag d. e. 9 óra Sulyok Sándor. Hortobágy d. e. 10 óra Kalmár Lajos.

A Szent Anna uccai plébániatemplomban és kápolnáknál:
Rendes vasárnapi miserend. Miskolcra reggel 6, 7, 8, 9 órák. Fél 10 órakor nagymise, melyet tart Láng Pál pápai kamarás, szentbeszédet mond ugyanő. A további szentmisek kezdete 11, háromnegyed 12 és fél egy órák. A kerségeknél: Csapókeriben: Kummergruber Emil püspöki tanácsos, Homokkerten Rasovszky Kálmán piarista tanár, Hajdúsámszomban Novák Gyula, Nyilastelepen Kiss László, Szoboszlai úton Szűcs Ferenc, Klinikán Béres Endre. — Áldozócsütörtökön rendes vasárnapi miserend. Ez a nap egybeesik a Hősök Emléknappal. Közületek, hatóságok képviselőinek ez alkalommal fél 10 órakor lesz nagymise, melyet tart Láng Pál pápai kamarás, szentbeszédet mond ugyanő.

Az evangélikus templomban:
Vasárnap d. e. 9 órakor ifjúsági istentisztelet. Prédikál Labossa Lajos. — D. e. 10 órakor Anyák Napi istentisztelet. Prédikál Koren Emil. D. e. 10 órakor az Augustus Szanatóriumban istentisztelet. Prédikál Pass László. D. u. 5 órakor esti istentisztelet. Prédikál Koren Emil.

A görög katolikus templomban:
Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet. D. e. 8 órakor deákmise. D. e. 9 órákor katonamise. D. e. 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula segédlelkész mondja. A csendes szentmise elmarad. D. u. fél 4 órakor rózsafüzér ájtatosság. D. u. 4 órakor vespernye és májusi ájtatosság. — Folyó hó 18.-án, áldozócsütörtökön vasárnapi miserend. A 8 órai deákmisen az első gyónók áldoztatása.

A baptista imaházban:
A Szappanos uccai imaházban vasárnap délelőtt fél 9—fél 10-ig imaóra, fél 10—fél 11-ig prédikáció, 11—12-ig vasárnapi iskola. d. u. 6—8-ig vallásos estély. — Anyáknap programmal. Szerdán este fél 8—fél 9-ig bibliaóra. Csütörtök este 7—9-ig nőgyeleti ünnepély. Péntek este fél 8—fél 9-ig imaóra.

Összes szükségleteit a „Takarékosság” Kereskedelmi R. T.

bevásárlási rendszere utján szerezzé be!
124 megbízható kiszolgáló cég áll rendelkezésére.
Készpénzáron, kényelmes résztörlesztés mellett.
A havonta megújuló továbbvásárlási lehetőséggel.

Szerezze meg a „Takarékosság” vásárlási igazolványát. Díjtalanul bocsátja rendelkezésére a Központi Iroda, Debrecen, Deák Ferenc-utca 6 szám.

KORONA SZERELEM

Londonból jelentik: Ismeretes még az a legendás szerelem, amely két évvel ezelőtt az egész világsajtó hosszasan közölte: Baba hercegnő — Valéry Brooke, a sarawaki maharadza leánya — házasságot kötött Bob Gregory-val, a világhírű bokszbajnokkal. Az esetnek természetesen az lett a következménye, ami ilyenkor lenni szokott:

Sir Charles Viner Brooke, a hercegnő atyja, kitagadta a leányát, azzal az indoklással, hogy egy hercegnő nem lehet kalandok hősnője. A szerelem hatalmas azonban most is győzedelmeskedett, túlnőtt apai tilalmakon, konzervatív nevelési szempontokon.

A hercegnő tudomásul vette, hogy a házasság után egyszerű polgárszövegű „súlylyedt”, de nem tagított. Az időben a „korona és szerelem” dilemájában az utóbbi győzedelmeskedett. Baba hercegnő mindennel számolt, úgy, ahogy a mesében olvassuk: otthagya a koronát, a keleti kényelmet, a kincseket, a rangot és otthagya szüleit.

Azt hitte, hogy a mesék színes és kipróbált fordulata következik el az ő életében is. Hogy az öregedő uralkodó egy napon majd megtér, megbánja belátástalan könnyelműségét, sirva borul a megsértett gyermeke nyakába. — Am a valóság másként határozott. A maharadza nem bánt meg semmit, nem küldött a leány után ezernyi táviratot és nem ült gyorsított repülőgépre. Otthon maradt és uralkodott.

Csalnak az álmok

A bővérű keleti képzelet túlméretezte a lehetőségeket. Mert két makaes ember állt egymással szemben, nem pedig apa és gyermek. A hercegnő elhagyta a birodalom területét bejárta a boksz-

bajnokkal Európát és Amerikát, megfordult Londonban, ahol eleinte riporterek hadserege üldözte a fiatal házassokat. Az érdekesség glóriája övezte alakjukat. És ez egy ideig többet ért uralkodói rangnál is. A szerelem feledtető és megbékéltető varázsa lecsukta az exhercegnő szemét a valóság előtt.

De egy napon, mikor az első sajtóhadjárat kimerült alakjuk körül, mikor már kezdtek letűnni a kabarétréfák műsoráról, a világlapok vezércikkeinek helyére újra vezércikkek kerültek és nem az érdekes pár titokban készített fényképe, melyet élelmes riporterek akkor készítettek London legérdekesebb párfjáról, mikor Gregoryné éppen harisnyát vásárolt valamelyik választékosabb londoni divatkereskedőnél, vagy narancsot rakott a mérleg serpenyőjére, amivel tüntetve harsogta a világ felé — mozdulatokkal, tettekkel — hogy bele tud illeszkedni a polgári életkeretbe. Ekkor, a lassú elérédeklenedés hidegzuhányában gondolkodni kezdett a — hercegnő.

A királyi vér követelte a jogokat: jogart, trónt, koronát, udvaroncok parádés sokaságát.

A bokszbajnok felesége megunt a eseménytelen, egyhangú életet. Uralkodásra termett, tehát uralkodnia kell — gondolta és máris meghányta-vetette magában a szóba eshető lehetőségeket. — Királynő nem lehet, trónvárományáról lemondott. Szigetet veszek — döbönt agyába a mentőtöltet és máris alkudozni kezdett a szigetkereskedőkkel. Az egyik kicsi, a másik sziklás, a harmadik, barátságatlan, a százkilencvenedik nem központi fekvésű, kiesik a világból. Végre jött egy megfelelő ajánlat:

felajánlották neki a Holtak szigetét Korfu közelében.

Hogy mi ez? Miért holtak szigete? Keserves története van. Már az ókorban idejártak az illírek, az albánok ősei is itt ha-

lászgatták. Akkoriban a szigetnek nem tulajdonítottak semmitéle bossorkányos erőt, nem tekintették elvarázsolt helynek. Azóta az emberek, a tengeri halászok egészen más szemmel nézik ezt a szigeteet. A középkori babonás képzelet megtöltötte a szigetet különböző szellemekkel, melyek éjnek idején kijönnek sírjaikból és bolyonganak a ciprusok között. — Az Adriai tenger halottai ezek — mondották az emberek —, akik a viharok alkalmával a tengerbe veszttek. 1458 júliusában két dalmát hajós megpillantotta Szűz Máriát a sziklák között. A hajósok elhatározták, hogy a jelenés helyén kápolnát építenek és a szigetet is kibővítik. Nemzedékek dolgoztak a nagy fogadalom megvalósításáért, míg 140 év múlva olyan terjedelművé tették a szigetet, hogy érdemesnek látták beépítését. Lassankint kolostor is épült a kápolna közelében, ahova leginkább megrendült lelkű hajósok vonultak vissza. Időközben a kolostor leomlott, a kápolna is romokban hever.

Az egész táj olyan, mintha Osszián borongó képzelete álmódta volna meg. Csupa halk romantika, bánatos színek, sugós ciprusok és ódon temetők költészete.

A gyerekek, akik a keresztek tövében játszadoznak, korárettek s mélabúsak. A levegőben lóg az enyészet. Elelmes filmberek bizonyosan felajánlják majd az ideköltöző »urakodóknak«, hogy játszásk el helyszínén a »A nagy Omar Khayyam, vagy az Álmod és Vágyak hercegnője« című filmet. Mert az exhercegnő ezt a szigetet szeretné megvenni, hogy itt uralkodhassék. Uralkodás nélkül nem élet az élet...

Hogy meg tudják-e venni, vagy sem, nem tudni. A felséges szülők azt állítják, hogy tisztelt vejüknek még annyi pénze sincs, hogy egy gombostűt tudna venni.

Ennél azért bizonyára gazdagabb, esetleg maharadzsi mértékkel véve lehet ilyen szegény. De majd eldől. Meglátjuk, hogy a szépséges divatszöke kezébe tudja-e venni a jogart, vagy haza megy-e édesapja öfelségéhez, és megkéri: Apám, adj egy kis trónt...

A Független Ujság GAZDA-oldala

A kertészet legyőzte a természetet: érik már a paradicsom, zöldpaprika és az uborka

A kertészeti kiállításban esodájára járnak néhány fő beérlett paradicsomnak. Hogy a csodálkozásra több ok legyen, a kiállító kertészet még néhány bokron beérlett földieperrel és két törpe őszibarackfával is szolgál, amelyen érett őszibarackok pompáznak — május elején. A közönség zöme azt hiszi, hogy ezek a meglepetések csak kertészeti mesterfogások, kiállítási trükkök. Téved, mert a növények mesterséges hajtása, időelőtti beértelese ma már komoly és jóljövődélmező mesterség azok számára, akik berendezkedtek rá és annyira előrehaladt, hogy karácsonykor, vagy újesztendő napján nálunk termelt friss görögdiányt, sárgadiányt, zöldpaprikát, paradicsomot, uborkát fogyaszthat, akinek pénze van rá.

A Magyarországra áramló nagy idegenjárás segítette világra ezt az új kertészkedést. A tanintézetek kutató tanárai már esztendőekkel ezelőtt kísérletekbe kezdtek, akkor még az volt a cél, hogy hetekkel hamarabb beérő paprikát, paradicsomot találjanak kereszteszések útján. Ez a munka már eddig is nagyszerű eredményeket hozott, több zöldpaprikafajtát és paradicsomfajtát tenyésztettek ki, amelyek három-négy héttel előbb készek, kitűnő ízűek, bírják a szállítást, messze meglövik más paprikák és paradicsomok beérési idejét. A közönség szívesen veszi a korai primónóket, igen sokan megfizetik a drágább paradicsomot, paprikát, ha előbb juthatnak hozzá. A kísérletek továbbra is folyamatban vannak, az egyik kertészeti tanintézet azt mondja, hogy egy-két esztendő múltán a magyar kertészkedés meglepő új fajtákat termelhet majd.

Sokkal érdekesebb és időszerebb most az a tény, hogy míg nagy általánosságban még ki sem palántálták a paradicsomot, paprikát, vannak olyan kertészek, amelyek fémházaszámra produkálják ma naponta a friss, érett almaparadicsomot. Akinek zöldpaprika kell, az is választhat, akár hegyes, csipős, akár húsos, édes nagyfajtát. Vác határában például négy és fél katasztrális holdnyi területen piroslik már a beér paradicsom.

Beszéltünk az egyik hajtató kertészet vezetőjével, aki a következő érdekes dolgokat mondja az új kertészkedési ág kialakulásáról:

— Az idegenforgalomnak, a tehetősek külföldinek köszönhető, hogy egész télen át is, vagy tavasszal van már beérlett paradicsomunk, paprikánk, uborkánk. Három-négy esztendővel ezelőtt jöttek rá a nagyobb kertészek, hogy az előkelő éttermek szívesen megvásárolnák a friss paradicsomot, paprikát, uborkát télen is, ha volna. Mi az ország egyik legnagyobb kertészete vagyunk, mingyárt megpróbáltuk a dolgot. Előbb az volt a tervünk, hogy karácsonykor, újesztendőkor szolgálunk friss zöldséggel, elsősorban paradicsommal. Kitenyésztettük a nyers fogyasztásra legjobb ízű kerek paradicsomot — ezt tölteni is nagyszerűen lehet — és eladtuk a nagy éttermeknek. Sajnos, a tél közepére kihajtott paradicsom, paprika, uborka nem üzlet, mert előállításuk rendkívül sokba kerül. Nemcsak a fűtési többlet és a munkatöbblet miatt, hanem azért is, mert télen a hajtott növények nem kapnak elegendő napfényt az üvegházakban, így még a napfényt is pótolnunk kellett. Végül egy kiló karácsonyi, vagy újesztendő paradicsom termelői ára kilónként 20 pengő volt.

Ilyen megregrága paradicsomot nem lehet eladni.

— A gyakorlat megmutatta, hogy április közepétől kell a tehetőseknek a hajtató paradicsom. Nyolc-tíz pengő körül van egy kilogram paradicsom ára ilyenkor, ezért az árért megveszszik szívesen az előkelő éttermek. Mi négy holdnál nagyobb üvegházi kertészetben termelünk korai, hajtató paradicsomot. Április közepén naponla néhány kilót szedhetünk le, ilyenkor már napi fémháza paradicsomunk van. Szívesen veszik, mert a friss paradicsom fűt semmiféle konzerválási eljárással nem lehet utóérni.

50.000 darab sertés szállítására kötött a Külkereskedelmi Hivatal a németekkel kontingensen kívüli megállapodást

Németországi állatkivitelünk a multban és most is állandóan nagy lendülettel folyik. Az elmúlt hét folyamán 68 vagon, azaz 679 darab szarvasmarhát szállítottunk ki Németországba elősúly kilogramonként 92-93 filléres áron. Egyidejűleg sertés-exportunk erősen fellendült a Német Birodalom felé. Az elmúlt héten 207 vagon, azaz 10.013 darab sertést vettek át a németek. Ebből 2400 darab az Ostmark-kontingens terhére, 7613 darab pedig a nagynémet kontingens rovására iratott.

A sertésekért elősúlykilogrammonként 90-117 fillért fizettek.

Segítségét kérik a juhtenyésztő gazdák

Az állattértesítés és az állattenyésztés időszerű kérdéseivel foglalkozott az Alsóduinántúli Mezőgazdasági Kamara állattenyésztési szakosztálya Zalaszántógróton tartott vándorgyűlésén. Az üdvözlések után dr. Vajda Kornél ismertette a zalavármegyei tejterjesztés megszervezését és megállapította, hogy Zalában egymásután alakulnak a tejszövetkezetek, majd felhívja a gazdákat, hogy tartsák kezükben termelvényeik értékesítésének sorsát külső segítség nélkül, amint azt már három vármegye csinálja. Zalában a tejterjesztésből a kisgazdáknak négy és fél millió pengő hasznuk van. Lőke László kamarai titkár általános tájékoztatót adott az állattértesítés helyzetéről, ismertette a lőkevitel módozatait s főleg azt a törekvést, hogy a kisgazdák külföldre szállított lova miatt ne vonhassák szavatosság alá, mert ez sok szaladgálást és költséget okoz. Bejelentette, hogy az állatarak katasztrófális csökkenésének megakadályozására Kaposvárott bevezetik a konzervgyártást, azokról Spanyolországgal is folynak állatkivitel tárgyalások. A felfűlés után Holly Sándor elnök, hercegi jószágfelügyelő összefoglaló képet adott egyes vármegyék állat- és tejterjesztéséről, rámutatott a nehézségekre, végül ismertette a legújabb juhászati rendeletet, amely katasztrófálisan érinti a juhtenyésztőket és a gyapjútermelőket, főleg pedig a finom posztógyapjas és fésűs juhászokat. A finom gyapjú árát mérsékeltek, viszont a fésűs gyapjút nem tudják emelni. A rendelet szerint kívánt új állományt a gazdák nem

— A hajtató zöldpaprika első példányai nemesek, méregerősek, hanem méregrágák is, darabonként 60 fillért adjuk. Ilyenkor már 16-18 fillér a paprika darabonkénti ára. Különböző eljárásokkal ott tartunk, hogy a hajtató paradicsomnak, paprikának, uborkának nincs melegágyi, gyenge íze, éppen olyan, mintha szabad ég alatt érlelte volna meg a nap sugara.

A dinnyét, őszibarackot egyelőre nem érdemes hajtata természetben, mert drágább volna a legdrágább patikai szernél. A három zöldségfajta téli és tavaszi termesztése már kifűtődő, nyolc-tíz nagyobb kertészet szívesen megéli belőle. Ha az idegenforgalom fejlődik, egyre nagyobb mennyiségben lesz majd megszokott dolog nálunk a márciusi, áprilisi zöldpaprika, uborka, paradicsom.

Értesülésünk szerint a sertés-terjesztés terén bizonyos változásokat léptetnek a jövőben életbe. A sertésexport legjelentősebb eseménye az a megállapodás, amelyet a Külkereskedelmi Hivatal kötött illetékes német szervekkel amelynek értelmében kontingensen felül újabb 50.000 darab magyar sertést vesznek át tőlünk a németek. Ez a tekintélyes mennyiség kontingensen kívül kerül június hó végén leszállításra. Ilyenformán a Németországban elhelyezett sertés-mennyiség eléri a háromszázezer darabot.

tudják beállítani, míg a régít el nem adják. Javasolta, hogy a kamara útján intézzenek felterjesztést a kormányhoz és kérik segítségét a juhtenyésztő gazdák részére. A vándorgyűlés számos hozzászólás után határozati javaslatot fogadott el, amely szerint az állattértesítést tolják ki évekre, mert a gazdáknak annyi állat és gyapjú áll rendelkezésükre, hogy egy éven belül nem tudják értékesíteni.

A határozati javaslat utal arra is, hogy a kiserelendő juhállománytól a tenyésztő csak úgy tudna megszabadulni, ha a nem kívánatos juhállomány bármilyait és juhait exportálná. Mivel a juhokat csak kiviteli kondícióban lehet értékesíteni, a javaslatban szükséges eozinált búzát olesó fuvar mellett biztosítsák a gazdák rendelkezésére, segítsék elő a belföldi juhgyasztást, még pedig úgy, hogy a katonaság étkezésénél vezessék be a juhhúst. Hasonlóképpen az állami intézményeknél, a kórházaknál és az internátusoknál is be kellene vezetni a juhhús-fogyasztást. A gazdák ezenkívül az eozinált búzára egységes árat kérnek az egész országban, végül azt kérik, halasztsák el a juhbejelentéseket, hogy a gazdáknak idejük legyen a rendeletben foglalt állatok eladására. Általános volt az a kívánság, hogy a kormány függessze fel a posztó és szövetyapjas juhászati azonnali megszüntetését. Ne kívánják most nyáron nyírás után az állatok elköttyavételését, hanem nyújtsanak módot arra, hogy a gazdák fokozatosan térhessenek át a fésűs gyapjú juhokra. A határozati javaslatot az illetékes tényezőkhöz is felterjesztik.

A gabonafront hírei

A malmokat csak minőségbúza érdeklí, ezért azonban nagy árat fizetnek. Ma már gyakori az, hogy a malmok a napi áron felül 1.10-1.20 pengő fizetnek a jólsikerült búzáért.

A svájciak csak fajbúzáat vásárolnak és ezeket is júniusi határidőre, mert a májusi részlet már fedezést nyert.

A betárolt búzák átvétele folyamatban van, a legnagyobb rész Olaszországban kerül elszállításra.

A búzaeozinálási akció folyamatosan tart, nagy mennyiségeket jegyeztek elő a gazdák és a hízalók. — A korpa éppen ennek az eozinálási akciónak, valamint a zöldségtörvények következtében ellanyhult.

Ujabb nagy a kínálat jugoszláv és román korpában, de ezek a korpák drágák és így eladhatatlanok.

A tengeri alapiszabványok szilárdságára jellemző az, hogy az árak lényegesen olcsóbbodni nem tudnak, annak ellenére, hogy a technikai helyzet a határidőpiacon az olcsóbbodás mellett hathatósan működik. Ha ehhez hozzávesszük azt, hogy a kitűnő időjárás következtében a kínálat is lényegesen javult és az árak még sem esnek, akkor bátran mutathatunk rá az alapiszabvány tartósan szilárd voltára. Természetesen figyelembe kell vennünk azt is, hogy a németek újabb emeltek az átvételi árat (131 marka), mely körülmény szintén komoly ártató tényező.

A budapesti rozskészletek igen nyomosan hatnak a rozs áralakulására. Ezeknek a készleteknek az értékesítése egyelőre reménytelennek látszik.

Illetékes helyen véglegesen döntöttek, amely szerint a megyekéz: a Vetőmagkivitel Rt. konst-rakciójában az eljövendő gazdasági esztendőben változás nem lesz és legfeljebb a részvényjegyzők kisebb mértékű kvótaregulálás fog végbemenni.

Véglegesen elhatározta a Külkereskedelmi Hivatal, hogy a hüvelyesek, valamint olajmagvak belföldi lebonyolításában és exportjában — a vetőmaghoz hasonlóan — egykezet terem. A hüvelyes-egykezet a Vetőmagkivitel Rt. keretében és égíse alatt nyer lebonyolítást. Az egykezet tagjai: a Futura Rt., a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, tizenhat régi cég és azok az új cégek lesznek, amelyek a Külkereskedelmi Hivatalnál kérik fogják felvételüket.

Hat hét mulva az Alföldön aratni fognak. Erthető tehát, hogy az illetékes tényezők a legintenzívebben foglalkoznak a termésértékesítés kérdésével és ennek keretében a főbb elvi álláspontok már ki is alakultak. Bizonyos, hogy a kormány a termelők érdekeit a legnagyobb mértékben szem előtt tartja és a gazdák érdekeit éppoly biztosítani fogják, mint az előző években.

— Vásároljon a FÜGGETLEN UJSÁG-ban hirdető cégeknek!

Tiszfűli

és L

1. Mit kell...

1939-II. tc. az ipartör...

A rendmennyi ke...

A munkaadón...

Ugyanczeke...

alkalmazni ip...

esetében ezt a...

Ha az egy évig me...

szolgálatában...

esetében ezt a...

Ha a kereskedő...

Ha a kereskedő...

Ha a kereskedő...

Ha a kereskedő...

Ha a kereskedő...

Ha a kereskedő...

Ha a kereskedő...

Ha a kereskedő...

Ha a kereskedő...

Ha a kereskedő...

Ha a kereskedő...

Ha a kereskedő...

Ha a kereskedő...

Tiszántúli Ipar és Kereskedelem

A katonai szolgálatra bevonult ipari és kereskedelmi alkalmazottak jogviszonya

1. Mit kell tudni a katonai szolgálatra bevonult alkalmazott szolgálati viszonyáról általában?

A honvédelemről szóló 1939. II. tc. 72-ik §. 1. be. értelmében az ipartörvény hatálya alá tartozó kereskedő és iparossegédek, valamint gyári munkások akár békében, akár háború idején teljesített tényleges katonai szolgálata után a munkaadó visszavenni köteles, ha a katonai szolgálatból való elbocsátását követő két hét alatti munkaadónál szolgálatra jelentkezik. A munkaadónak a lövészkötelezettség teljesítésére kellő szabad időt kell a lövészkötelezettség teljesítése miatt a lövészkötelezettség teljesítése miatt a munkaadótól hátránnyal sújtani, a munkából vagy szolgálatból elbocsátani nem szabad.

Ugyanezeket a rendelkezéseket kell alkalmazni ipari vagy kereskedelmi vállalatnak olyan tisztviselője tekintetében is, aki közvetlenül katonai szolgálatra való bevonulását követően egy évig megszakítás nélkül a vállalat szolgálatában állott. Fegyvergyakorlat esetében ezt a rendelkezést a bevonulás előtti tisztviselői szolgálat tartamára való tekintet nélkül alkalmazni kell.

A kereskedő és iparossegéd, ipari vagy kereskedelmi tisztviselő visszaveteli kötelezettsége nem terheli a munkaadót, ha a háztartása, gazdasága, illetőleg vállalata (üzeme) az alkalmazott katonai szolgálatának megkezdése után olyan lényeges változáson ment át, amely a munkaadó számára lehetetlenné teszi, hogy az alkalmazottat korábbi munkakörében ismét foglalkoztassa, vagy ha az alkalmazott visszavétele a munkaadót vagyoni romlásba juttatná.

2. Mely esetben jár a katonai szolgálatra bevonult ipari és kereskedelmi alkalmazottnak katonai szolgálati tartási hozzájárulás?

Abban az esetben, ha az alkalmazott rendkívüli katonai fegyvergyakorlatra vonul be.

3. Melyik rendelet szabályozza a járandóságok folyósítását?

A 7777/1938. M. E. sz. r., amely a Budapesti Közlöny 1938. évi október hó 30-iki számában jelent meg. Ez a rendelet szabályozza azt, hogy a munkaadó a rendkívüli fegyvergyakorlatra bevonult ipari és kereskedelmi alkalmazottnak, mely esetben tartozik tartási hozzájárulást adni.

4. Vonatkozik-e ez a rendelet minden ipari és kereskedelmi alkalmazottra?

Nem. A gyakorlatban épen ez az a kérdés, amely körül nagy tévedések mutatkoznak. Munkakönyvvel alkalmazott iparossegédek, gyári munkások e rendelet alapján igényelik a tartási hozzájárulás fizetését holott a rendelet a munkakönyvvel alkalmazott iparossegédekre és gyári munkásokra, továbbá az ú. n. kereskedelmi segédmunkásokra nem vonatkozik. A rendelet ugyanis első szakaszában pontosan felsorolja, hogy kik azok, akikre a rendelkezéseik kiterjednek. Ezek a következők:

a) az 1910—1920. M. E. sz. r. hatálya alá tartozó kereskedősegédekre és ipari, valamint kereskedelmi vállalatok tisztviselőire;

b) az 1910—1920. M. E. sz. r. hatálya körén kívül is az 1884:XVII. tc. és az ezt kiegészítő törvények rendelkezései alá eső ipari üzlethez, üzemen vagy vállalatban alkalmazott üzletvezetőre, továbbá olyan művezetőre, főmunkára és építési művezetőre (főpallér), aki állandóan legalább tíz

alkalmazott munkáját, valamint olyan főgépészre (vezetőgépészre), aki állandóan legalább öt alkalmazott munkáját irányítja,

c) az a) és b) pontban felsorolt alkalmazottak eltartottaira.

A rendelet tehát kiterjed valamennyi kereskedősegédre, valamennyi ipari és kereskedelmi tisztviselőre, de a szoros értelemben vett ipari alkalmazottak, (iparossegédek) közül csupán azokra, akiket a b) pont külön felsorol.

5. A rendkívüli fegyvergyakorlatra való bevonulás esetén lehet-e felmondani?

A 4. számú kérdésnél említett alkalmazottak, ha rendkívüli fegyvergyakorlatra bevonul, a munkaadó a bevonulás ideje alatt felmondással nem bocsáthatja el. A bevonulás előtt történt felmondás esetében a felmondási idő szünetel.

Ha az alkalmazott a rendkívüli fegyvergyakorlatról való elbocsátását követő 8 nap alatt a munkaadónál nem jelentkezik, a munkaadó a szolgálati viszonyt azonnali hatállyal felbonthatja. Itt utalunk kell a 7777—1938. M. E. sz. r.-nél újabb jogszabályra, az 1939. évi II. tc. 79. §. 1. bekezdésére, amely szerint a katonai szolgálatból való elbocsátást követő két hét alatt kell a munkavállalónak a munkaadónál jelentkeznie. (L. I. sz. kérdést).

6. Mit kell fizetnie az előírt feltételek fennforgása esetén a munkaadónak a katonai szolgálatot teljesítő munkavállaló részére?

a) szolgálati járandóságot, b) a munkavállaló által eltartottak részére ú. n. tartási hozzájárulást.

7. Mit kell tudni a szolgálati járandóság fizetéséről?

Ha a 4-es számú kérdésnél felsorolt alkalmazottak szolgálati járandósága utólagosan jár, a munkaadó hetenként esedékes járandóság esetében arra a hétre és azt a hetet közvetlenül követő hétre, havonként esedékes járandóság esetében pedig arra a hónapra, amelyben az alkalmazott a rendkívüli fegyvergyakorlatra bevonult, az alkalmazottnak a teljes kétheti, illetőleg teljes havi szolgálati járandóságát az egybeként fennálló esedékességi időpontban kiszolgáltatni köteles.

Ha a szolgálati járandóság előre jár, a munkaadó a bevonulás hetére, illetőleg hónapra előre felvett járandóságot az alkalmazottnak a bevonulást követő hétre is teljes összegben megfizetni köteles.

Ha az alkalmazott szolgálati járandóság fejében természetbeni lakást is kap, azt a munkaadó az alkalmazott, illetőleg családja részére a bevonulás egész tartama alatt továbbra is szolgáltatni köteles. Egyebekben a munkaadó az alkalmazottnak szolgálati járandóságait az előző bekezdésben meghatározott időt követő időre a bevonulás tartama alatt nem köteles szolgáltatni, kivéve ha a szolgálati járandóságnak vagy egy részének a bevonulás tartama alatt való kiszolgáltatására nézve az alkalmazottal megállapodást kötött, vagy neki erre nézve kötelezettségvállalásra utaló ígéretet tett.

Ha az alkalmazott a rendkívüli fegyvergyakorlatról való elbocsátás után az 1. pontban jelzett időn belül a munkaadónál munkába lép, a munkába lépés napjától kezdve ismét a bevonulást előtti fennálló szolgálati járandósága illeti meg.

7. Mit kell tudni a tartási hozzájárulásról?

Ha 4-es számú kérdésre adott fele-

letben felsorolt alkalmazott a rendkívüli fegyvergyakorlat során legénységi állományban teljesít katonai szolgálatot, — abban az esetben vele élő felesége, vele közös háztartásban élő gyermeke vagy jogszabály alapján eltartandó keresétképtelen hozzátartozója van, — a munkaadó az alkalmazott bevonulását követő hónap elsejétől számíva a bevonulás tartama alatt az alkalmazottnak a bevonuláskor fennállott fizetése, bére, illetve vagy barmely más elnevezésű rendszeres szolgálati járandósága alapul vételével az eltartottak részére tartási hozzájárulást köteles kiszolgáltatni. Ha tehát pl. egy kereskedősegéd 1939. évi március 12-én bevonult rendkívüli fegyvergyakorlatra, legénységi állományban teljesít szolgálatot, akkor a bevonulás hónapjában március hónapban esedékes járandósága öt teljes egészében megilleti és április hó 1-től kezdve, ha legénységi állományban van az ú. n. tartási hozzájárulást kell nekik kiszolgáltatni. Hangsúlyozzuk, hogy a bevonulás hónapjára járó járandóság megfizetése nem függ a katonai rendfokozattól.

8. Mikor köteles a munkaadó az alkalmazott eltartottját tartási hozzájárulásban részesíteni?

Ha az eltartott hozzájárulásra valóban rászorul, vagyis létfenntartására elegendő ellátásban nem részesül, illetőleg vagyona jövedelméből vagy keresetéből nem tudja magát fenntartani. Az a körülmény, hogy az eltartottat a kinevétel terhére családi segélyben részesítik, a rászorultságot egymagában is kellőképpen bizonyítja.

9. Milten összeget köteles a munkaadó tartási hozzájárulás címén fizetni?

Tartási hozzájárulás címén a munkaadó havonként olyan összeget köteles az eltartott (eltartottak) részére kiszolgáltatni, amely az alkalmazott havi (hetenkénti esedékesség esetében négy havi) rendszeres szolgálati járandóságának egy eltartott esetében ötven százalékát teszi ki, minden további eltartott után ez az összeg a szolgálati járandóság tíz-tíz százalékával emelkedik, de nem haladhatja meg a szolgálati járandóság teljes összegét. Tartási hozzájárulás címén a munkaadó, ha az alkalmazott tisztviselő, összesen legfeljebb havi 100 pengő, ha pedig az alkalmazott a jelen rendelet hatálya alá tartozó más személy, összesen legfeljebb 70 pengő kiszolgáltatására köteles az alkalmazott eltartottja (eltartottjai) részére.

Ha az alkalmazott szolgálati járandóság fejében, természetbeni lakást is kap, ennek bérértékét a teljesítendő tartási hozzájárulás összegének az előbbi bekezdés értelmében való kiszámításánál nem lehet számításba venni.

A tartási hozzájárulásba semmiféle címen még az alkalmazottal szemben a szolgálati viszonyból támasztható ellenkövetelés címén sincsen helye beszámításnak.

Ha a munkaadó az alkalmazottal a szolgálati járandóságnak a bevonulás tartama alatt való kiszolgáltatására nézve megállapodást kötött, vagy neki kötelezettségvállalásra utaló ígéretet tett, ez a megállapodás, illetőleg ígéret csak abban az esetben irányadó, ha az alkalmazottra, illetőleg eltartottjára (eltartottaira) nézve a jelen rendeletben megszabott tartási hozzájárulásnál kedvezőbb helyzetet biztosít.

10. Mikor kell a tartási hozzájárulást kiszolgáltatni?

A munkaadó a tartási hozzájárulást készpénzben havonként, minden hó-

nap 5-ik napjáig köteles kiszolgáltatni. Havonként esedékes szolgálati járandóságban részesülő alkalmazottnak eltartottja részére a tartási hozzájárulást, ha szolgálati járandóság az alkalmazottnak előre járt, a bevonulást követő hónaptól kezdve, ha pedig a szolgálati járandóság utólagosan járt, a bevonulást követő második hónaptól kezdve kell fizetni.

11. Kinek kell a tartási hozzájárulást kifizetni?

Az eltartottnak, vagy több eltartott esetében is osztatlanul az eltartottak közös meghatalmazottjának. Az erre adott írásbeli meghatalmazás illetékmentes. Az alkalmazott vele élő feleségének meghatalmazotti minőségét vélelmezni kell.

12. Mikor szűnik meg a tartási hozzájárulásra való igény?

Az alkalmazottnak a rendkívüli fegyvergyakorlatról való elbocsátását követő hónaptól kezdve. Ha az alkalmazott a rendkívüli fegyvergyakorlatról való elbocsátása után abban a hónapban lépett a munkaadónál ismét munkába, amely hónapra eltartottjának (eltartottjainak) a munkaadó még tartási hozzájárulás összegének a hó 15. napja előtti munkába lépés esetén felét, a hó 15-ik napján, vagy ezután való munkába lépés esetén pedig egy-egyedet levonhatja. Ha a szolgálati járandóság hetenként esedékes, a levonást a munkabélelésébe, házába eső heti járandóságokra arányosan felosztva kell végrehajtani.

13. Mikor mentesül a munkaadó a tartási hozzájárulás fizetése alól?

Az a munkaadó, aki rendkívüli fegyvergyakorlatra maga is bevonult és emiatt üzletét (vállalatát, üzemet) egyáltalában nem folytatja, a bevonulásnak időpontja után esedékes tartási hozzájárulás kötelezettsége alól mentes.

Egészen vagy részben mentesíthető a munkaadó a tartási hozzájárulás kötelezettsége alól:

a) ha rendkívüli fegyvergyakorlatra maga is bevonult és üzletét (vállalatát, üzemet) ennek következtében csak lényegesen kisebb jövedelmezőséggel folytathatja.

b) ha üzletében (vállalatában, üzemeiben) ötnél nem több alkalmazottat foglalkoztat és hitelt érdemlően igazolja, hogy a tartási hozzájárulás kiszolgáltatásával reá háruló megterhelés az üzlet (vállalat, üzem) jövedelmezőségével fellüő aránytalanságban állna, c) az a) és b) pontban meghatározott eseteken kívül is, ha hitelt érdemlően igazolja, hogy a tartási hozzájárulás kiszolgáltatása reánczve oly elviselhetetlen terhet jelentene, amely vagyoni romlásba juttatná.

14. Nemfizetés esetén az eltartott igényét a munkaadóval szemben hol érvényesítheti?

Az eltartott a nem fizetett tartási hozzájárulás iránti igényét az eltartott lakóhelye szerint illetékes községi előjáróság, polgármester előtt érvényesítheti. Ha a hatóság az igény előterjesztését megkapja, a legrövidebb időn belül — a felek meghallgatása alapján — határoz és ha a munkaadóot marasztalja, a teljesítésre 3 napos határidőt szab meg. A marasztaló határozatot közzéadók módjára hajtják végre. Az elsőfokú határozat ellen a Főszolgabíróhoz illetve a törvényhatóság első tisztviselőjéhez van helye fellebbezésnek, aki végérvényesen határoz. — A fellebbezésnek nincsen halasztó hatálya.

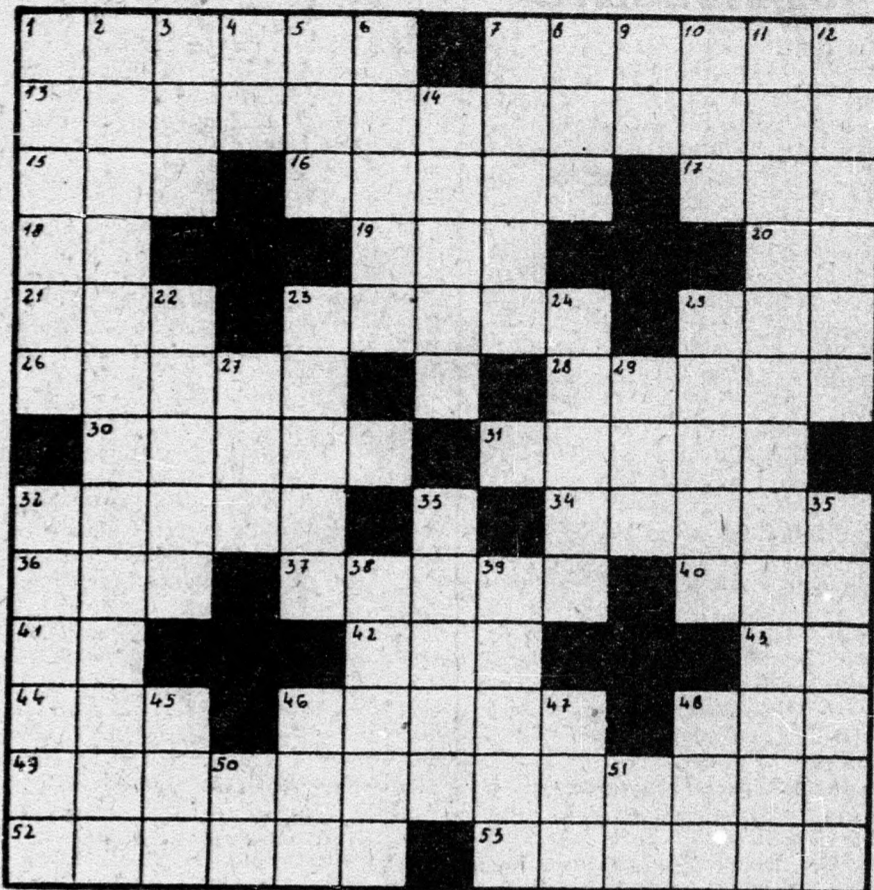
Hangsúlyozzuk, hogy a szolgálati járandóság kiszolgáltatása tárgyában keletkezett jogviták továbbra is rendes bírói útra tartoznak.

Ezek azok a szabályok, amelyekkel a munkaadónak a katonai szolgálati kapcsolatban feltétlenül tudniuk kell.

Rejtvényrovat

Vezeti: Murányi Zoltán

62. számú keresztrejtvény

Vízszintes sorok: 1. Fiatalember 7. Egyik végtagunk 13. Ilyen jármű is van 15. Menyaszonny 16. Ilyen hivatal is van 17. Teher mássalhangzói 18. Némás 19. Kor keverve 20. UG. 21. Dán keverve 23. Afrikai folyó. 25. Nem paraszti. 26. Vissza: ficur. 28. Opera. 30. Tornacsarnok része. 31. Két szó: leány becéző és állóvíz. 32. Kerti növény. 34. Gondozó. 36. Angol számnév. 37. Odajegyez. 40. RKR. 41. Vissza: Dac mássalhangzói. 42. ONB.

43. Én olaszul. 44. Ri. 46. Pusztítók. 48. Női név. 49. Tanonc. 52. Névelővel: írószék. 53. Vissza: lanoda.

Függőleges sorok: 1. Kocsis dolga. 2. Barátok. 3. Haj keverve. 4. OE. 5. NRK. 6. Kis ló 7. Pléh. 8. ... mars. 9. Azonos betűk. 10. Úrmérték rövidítése. 11. Átköltözés. 12. Méregkeverő család. 14. Csukni. 22. Könyvkiadó cég. 23. Zug. 24. Bőrkiütés. 25. Lóhajjt ónépiesen. 27. RAE. 29. OIP. 32. Kis hordó. 33. Azonos 22-vel. 35. Igen nagy. 38. Zebulon húga. 39. Hivatalos helyiség. 45. Azonos betűk. 46. Német segédige. 47. Vissza: hirtelen dob. 48. Tinta márka. 5. Azonos betűk. 51. Én olaszul

JUTALMAT KAPTAK:

Múlt vasárnapi számunkban között keresztrejtvény négy hosszú sora: Bélyeggyűjtés. Szemügyre vesz. Bútorasztalos. Szalmiákszesz.

Egy-egy színházejegyet kaptak: Megyeri Klára Keresztési u., Knöpfler Margit József kir. hg. u.

Egy-egy könyvet kaptak: Wagner Duci Rakovszky u., Herskovits Jenő Jókai u.

Kérjük a jutalmazottakat, hogy kedden d. u. 4-6 óra között szíveskedjenek a szerkesztőségben megjelenni, hogy a jutalmakat átadhassuk.

FIGYELEM! Megfejtésül a négy hosszú sor küldendő be. Határidő péntek délután 4 óra. Megfejtéseket borítékba téve, vagy postán, vagy személyesen adjuk be a szerkesztőségbe. Ferenc József út 49A. Rejtvényszékvény pontosan, olvashatóan kell kitölteni. Hiányosan kitöltött szelvényt nem veszünk figyelembe. E heli nyereményeink: színházejegyek, könyvek. A borítékra ráírandó: »Keresztrejtvény.«

LAPUNKAT PARTOLJA, HA A TISZANTULI FÜGGETLEN UJSÁG-BAN HIRDETŐ CEGEK-NEL ESZKÖZLI VÁSÁRLÁSAIT

borult le a könnyesszemű asszony lábai elé. Irén lehajolt hozzá: — Hannes! Szerelmem... ó, milyen esodálatos...

Hosszú, hosszú, perzselő esők vágta el az újjongó öfneledt szavakat. Két egymásnak teremtett, egymástralált fiatal lélek életre szóló, a szív mélyéről fakadt néma és szent fogadalma.

Ebben a pillanatban felrántották az öltöző ajtaját és a klubtársak tömörültek a közből elé. Távolról félelmetesen morajlott az üvöltés:

— Tilden! Tilden!
A Stadion közönsége újból átszakította a korlátokat és mindenáron a világbajnokot akarta látni és ünnepelni. Menekülni kell, amíg nem késő... A derék Johnny már tuszkolta is kifelé a két fiatal teremtést:

— Erre, erre... Itt a koci!
A következő percben kattogva indult a motor és a fehér sportautó szökkenve iramodott a néptelen útra. A kormánykerék mellett egy kigyultarú fiatal férfi megosztotta figyelmét a fehér országot, a sebességmérő és fénylőszemű, törekeny karesú teremtés között.

— Hová megyünk, Hannes!
— Deauville, Cannes... így, ahogy vagyunk, — hangzott a mosolygó felelet. — Megszökünk, édes!

...S mialatt a sürgönydrótok zümmögve röptették világra a nagy győzelmet s a rádió, a rotációs gépek ezrei kiértölték szerte Tilden Hannes világrekordját és Paniu gróf világszélhámoságait, a száznegyven lóerős motor újgöva duruzsolt:

— Hurrá! A boldogság világrekordja!

— Hurrá! A boldogság világrekordja!

— Hurrá! A boldogság világrekordja!

— Hurrá! A boldogság világrekordja!

— Hurrá! A boldogság világrekordja!

— Hurrá! A boldogság világrekordja!

— Hurrá! A boldogság világrekordja!

— Hurrá! A boldogság világrekordja!

— Hurrá! A boldogság világrekordja!

— Hurrá! A boldogság világrekordja!

— Hurrá! A boldogság világrekordja!

— Hurrá! A boldogság világrekordja!

62. sz. rejtvényszelvény

Név:

Foglalkozás:

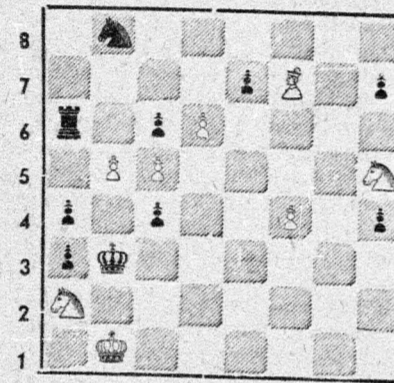
Cím:

Megfejtés:

FELADVÁNY.

(Magyar Sakkvilág.)
Arlamowski E., Bochnia.

a b c d e f g h

JÁTSZMA.

Matt 3 lépésben.

Vezérel

Sultan Khan Vidmar

1. d4, d5 2. Hf3, Hf6 3. e3, e6 4. c4, c6 5. Hc3, Hbd7 6. Ve2, Fe7 7. Fd2, 0-0 8. a4, b6 9. cd, cd: 10. Fd3, Fb7 11. 0-0, Bae8 12. Vb1, a6 13. e4, Bc3! 14. e5, Bc8! 15. ef, Hf6: 16. Hg5, h5 17. Hb7, Be8 18. Hf6:!, Ff6: 19. Fe3, e5 20. Ff5, Bc6 21. Vd3, ed: 22. Vd2, Fc8! 23. Bae1, Ff5: 24. Bc8:!, Ve8: 25. Vf5, Ve4! 26. Vh5, Be6 27. Vd1, Ve2 28. b3, d3 29. Be1, Fg5!! 30. Fe3, Vd1: 31. Bd1:!, Fe3: 32. fe, Bc3: 33. Kf2, f4 34. Bc1, d2 35. Bd1, Bb3: 36. Bd2:!, Bb4 37. Ba2, a5 Világos feladta.

Legkisebb mezőgazdasági munkabér megállapítása

Ertesíti a városi elsőfokú közigazgatási hatóság a városi érdekeltek lakosságát, hogy a m. kir. Földművelésügyi Miniszter Ur a 75.497/1939. VIII/A. 1. számú rendeletével az 1939. évre a városi egész területére elrendelte a legkisebb mezőgazdasági munkabér megállapítását.

Ennek a rendeletnek az alapján a munkabér megállapító bizottság 1939. évi május hó 15-től kezdődőleg a következőképpen állapította meg a mezőgazdaságokban alkalmazottak részére fizethető legkisebb munkabérek:

Saját élelmezés melletti alkalmazás esetén: Felöltött férfi kaszás munkás részére 2.50 P, Felöltött férfi egyéb munkás részére 2.20 P, Felöltött nő munkás részére 1.70 P, 16 éven aluli munkás részére 1.40 P.

Munkaadó által nyújtott élelmezés melletti alkalmazás esetén: Felöltött férfi kaszás munkás részére 1.90 P, Felöltött férfi egyéb munkás részére 1.60 P, Felöltött nő munkás részére 1.20 pengő, 16 éven aluli munkás részére 1 pengő.

A munkabér megállapító bizottság 1939 július hó 1-től kezdődőleg újabb meg fogja állapítani a mezőgazdaságban fizethető legkisebb munkabéreket.

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

(Vége)

Hurrá! Világrekord!

Irta: Braun Curt.

Fordította: Vécsey Leó.

(59)
Tilden Hannes már a küszöbön volt, ott azonban megtorpant lekésedő futásában... Az öltöző felé vezető úton a fehérarcú, imádkozó asszony közeledett, habosban könnyű ruháskabán, amely kiemelte karesú alakját. Valami átszellemült boldog mosoly ült Iréne arcán, ami egész lényét megváltoztatta: olyan volt, mint egy hamvas arcú fiatal leány. Pirosarcú, nagybajussú, daliás öregúrnak kapaszkodott a karjába, aki mosolygva intett a fiú felé. Hannes szelid útést érzett a szíve körül, szemét furcsa forróság öntötte el. Ugy érezte, mintha a föld lágyan megmozdulna alatta:

— Apám! — sutogta. — És Iréne...

A lányosan karesú fiatal teremtés abban a pillanatban már a fiú karjaiban repült, aki nevetve sirva csókoltatta és össze-vissza dörögött:

— Hogy... hogyan?... Hogy találkoztatok? Ismered az apámat?... És Iréne... A letartóztatás.

— Megtörtént még tegnap este! — bölintett a fiatal asszony és szemé egyszerre elborult. — Ahogy te elmentél, megérkezett a rendőrség... Ó, borzasztó volt. Paniu egészen összetört, szánalmas volt, egyszerre bevalított mindent.

— A század egyik legnagyobb szélhámosa az az ember! — bölintett az egyetemi professor és betette maga mögött az öltöző ajtaját. — Elvetemült gazember... esalt, lopott, sikasztott milliós összegekben... Es te, fiam, majdnem áldozatul estél aljas tervének!

— Nem értem! — kapkodott levegő után Hannes. — Paniut tartóztatták?

— Igen. Az utolsó percben... Minden készen állott már a szökésre, repülőgépet rendelt...

— Már tegnap éjjel kerestelek telefonon a hírel! — újságolta lelkesedve Iréne. — A lakásodon azonban nem felelt senki. Akkor felkerestem az édesapádat, azt gondoltam, ott találalak meg. Ó, Istenem, nem volt hová mennem, a rendőrség lepecsételte a lakást, pénzem nem volt, egyetlen barátomat és védelmezőmet nem tudtam megtalálni, eltűnt, mintha a föld nyelte volna el... Ott maradtam hát Tilden professzor házában, a fél éjszakát elbeszélgettük rólad és most itt vagyunk és...

— Te nem olvasol újságokat, fiú? — kérdezte az idősebb Tilden. — Tele vannak a lapok Paniu gróf bűnügyi botrányával...

Aztán hozzátette hamiskás mosollyal:

— Ó, gyerekjáték lesz a válás! Hannes túlaradó boldogsággal

— Ó, gyerekjáték lesz a válás! Hannes túlaradó boldogsággal

— Ó, gyerekjáték lesz a válás! Hannes túlaradó boldogsággal

— Ó, gyerekjáték lesz a válás! Hannes túlaradó boldogsággal

— Ó, gyerekjáték lesz a válás! Hannes túlaradó boldogsággal

— Ó, gyerekjáték lesz a válás! Hannes túlaradó boldogsággal

— Ó, gyerekjáték lesz a válás! Hannes túlaradó boldogsággal

— Ó, gyerekjáték lesz a válás! Hannes túlaradó boldogsággal

19.224-1939.

Ertesítem az ér...

zat, hogy előző...

folyó évben is l...

ajdonba levő a...

tobábbi esődörö...

tetési idő 1939.

évi november h...

darabonként 10...

házipénztárban

városi ménesbe

mezése a város

csikókkal együ...

kal egyforma t...

sültek. A tal...

esetleg széna a...

nőségéhez igaz...

mányozás bizt...

sek a jószágta...

idényre, jószág...

ges, száraz, ros...

legalább 45 kg

raktárba előze...

szükséges széna

pénzben a há...

zetni. Amennyi...

marább hajta...

zabmenyiséget

donos rendelk...

azonban a kis...

nem volna, kö...

tai biztos ezir...

szükséges zabn...

lül a Mátára k...

az állattulajd...

get a felhívás...

és, a csikók é...

taikat a Hort...

elszállítani. K...

nosok a csikók...

rat adni, azonk...

a kihajtás elő...

és kötelesek ez...

telni. Ha vala...

zést elmulaszt...

körmözés meg...

fogom tartani.

vőség városhá...

háijában folyó

haló. Polgárm...

17.000/1939.

hívja a városi

rületén levő é...

kosait arra, h...

ben beállott

napijag — a

mellett — jele

az erre a célr...

ürlapon törté...

adóhivatal kü...

emelet 37. sz...

a Sas uccai

ként 6 filléres

terítése mellet

A kiállított

jelentési iv má...

ide nyújtandó

képezi milder...

útján hasznos

vában íreszen

amelyek máju...

bére a novem...

lott bértől ak...

béremelés, va...

eltért. Nem k...

az április ha...

ilyenek bejel...

lamint azok

nem bérbead...

ideértve azt a

donos valam...

kásba költözi

bejelentésére

nek május h...

eleget, az elő...

járó adótörle...

ti. Ha oly év...

mulasztja el,

emelkedés

eredményezn...

lasztása miatt

terjedő pén...

ahány bérl...

mulasztotta.

közül csupan...

nek bejelent...

emelkedés

esetükénye

Varosi Adót...

19.224—1939. II. HIRDETMÉNY. Ertesítem az érdekelt állattulajdonosokat, hogy előző évekhez hasonlóan a folyó évben is hajthatók ki magán tulajdonba levő méncsikók a város hortobágyi csödörceikó ménésébe. Legeltetési idő 1939. évi május hó 8-tól 1939 évi november hó 15-ig tart. Pásztorbér darabonként 10 pengő, amely összeg a házipénztárban előre kifizetendő. A városi ménésbe kihajtott csikók élelmezése a város tulajdonát képező méncsikókkal együtt fog történni és azokkal egyforma takarmányozásban részesülnek. A takarmányozás — zab és esetleg széna adagolása — a legelő minőségéhez igazodik. Az együttes takarmányozás biztosítása céljából kötelesek a jószágtulajdonosok a legeltetési időre, jószágonként 420 kg egészséges, száraz, rostált, szokványminőségű, legalább 45 kg fajsúlyú zabot a máltai raktárba előzetesen kiszállítani s a szükséges széna árát, 20 pengőt, készpénzben a házipénztárba előre befizetni. Amennyiben az egyes csikók hamarabb hajtnak haza, a felesleges zabmennyiséget és a szénaárát a tulajdonos rendelkezésére bocsátom. Ha azonban a kiszállított zab elegendő nem volna, köteles a legeltető, a máltai biztos ezirányú felhívására, a még szükséges zabmennyiséget 8 napon belül a Mátyásra kiszállítani. Amennyiben az állattulajdonos a kívánt mennyiséget a felhívás ellenére nem szolgáltatja be, a csikók élelmezését beszüntetem és az állattulajdonosok kötelesek állataikat a Hortobágyról haladéktalanul elszállítani. Kötelesek az állattulajdonosok a csikókkal új kötőféket és szárat adni, azonkívül kötelesek a csikókat a kihajtás előtt gondosan körmozdítani és kötelesek ezt 6 hetenként megismétegni. Ha valamelyik gazda a körmozdítást elmulasztaná, annak a csikóját a körmozdítás megtörténteig zárt helyen fogom tartani. Hajtócédula a számvetés végén a városi házipénztárba a számbajában folyó évi május hó 8-tól váltatható. *Polgármester.*

17.000/1939. aü. HIRDETMÉNY. Felhívja a városi adóhivatal a város területén levő épületek tényleges birtokosait arra, hogy a házbérlőjövdelemben beállott változást május hó 20. napjáig — a jogkövetkezmények terhe mellett — jelentsék be. A bejelentés az erre a célra szolgáló nyomtatvány úrlapon történik, amelyet a városi adóhivatal kivetési osztályában — I. emelet 37. számú szobában (feljárata a Sas uccai lépcsőházban) darabonként 5 filléres előállítási költség megtérítése mellett lehet beszerezni.

A kiállított és a bérlővel aláírt bejelentési ív május hó 20. napjáig ugyanide nyújtandó be. Bejelentés tárgyát képezi minden, rendszerint bérbeadás útján hasznosított és az év április havában üresen nem állott bérléttárgy, amelyek május havi, vagy évnegyedéi béré a novemberi bevallásban bevalólt bértől akár bérengedmény, akár béremelés, vagy új bérbeadás folytán ellért. Nem képezik bejelentés tárgyát az április havában üresen állott és ilyenek bejelentett bérléttárgyak, valamint azok a helyiségek, amelyek nem bérbeadás útján hasznosítottak, ideértve azt az esetet is, ha a háztulajdonos valamely eddig bérbeadott lakásba költözik. Aki az évközi változás bejelentésére irányuló kötelezettségének május hó 20. napjáig nem tesz eleget, az előálló bércsökkenés folytán járó adótörlesztéshez való igényét elveszti. Ha oly évközi változás bejelentését mulasztja el, mely a beállott jövdelem emelkedése folytán terhére előírt eredményezné, az a bejelentés elmulasztása miatt annyiszor 100 pengőig terjedő pénzbírsággal fog sújtani, ahány bérléttárgynál a bejelentést elmulasztotta. Amennyiben a változások közül csupán a bércsökkenések nyerne bejelentést és a házbirtokos a bércsökkenés bejelentését elmulasztja, cselekménye adócsalásnak minősül. *Városi Adóhivatal.*

SPORT

Áldozócsütörtökön lesz a Piarista gimnázium tornavizsgája

A debreceni Piarista gimnázium nagyszabású tornavizsgát rendez május 16-án. Áldozócsütörtökön délután 4 órai kezdettel a nagyerdői Stadionban, amelyen közreműködik a MÁV zenekar is. A tisztelő felvonulás után zenés szabványgyakorlatok következnek, majd az intézet ezévi alsó és felső osztályú 100, 200 és 400 méteres síkfutásának döntő futamait benyolítják le. Utánna az alsó és felsőosztályosok 10x100 méteres stafétabajnokságára kerül sor. Ezen kívül még igen sok érdekes szám van műsoron. Talajtorna, nyújtó és korlát, valamint az intézet alsó

és felsőosztályos növendékeinek válogatott tornabemutatója, asztalgrás, súlygimnasztika, zenére. az alsó és felső évfolyamok A és B osztályainak 2x10 perces labdarugó mérkőzése. Dr. Batory József igazgató záróbeszéde után kiosztja az érmeiket.

A Piarista gimnázium tornavizsgájának főpróbáját szerdán délután tartja. A tornavizsga sikerének biztosítéka az, hogy a piaristákat a vizsgára Schmidt Gyula, Auer Kálmán és Kovács György testnevelési tanárok készítették elő.

A Bocskay Ujpesten játszik ma bajnoki mérkőzést

A Bocskay kiesés ellen küzdő csapata ma, vasárnap délután a Megyeri úton az Ujpest csapatával méri össze erejét. Papírforma szerint a két csapat között ma olyan nagy különbség van, hogy az Ujpest győzelme egy pillanatra sem kétes, csak az a bizonytalan, hogy a Bocskay védelme milyen arányban tud ellentánni az újpesti gólgárnak.

A Bocskay összeállítási gondokkal is küzd és csak a mérkőzés előtt dől el összeállítása. A két csapat azonban a legnagyobb valószínűség szerint a következő összeállításban játszik egymás ellen:

Ujpest: Sziklai — Futó, Fekete — Szalay, Szűcs, Balogh — Ádám, Vincze, Zsengellér, Kállai, Kocsis. Bocskay: Kertes — Nádas, Janzós — Elek, Pocsay, Békési — Markos, Kristóf, Pásztoi, Sándor, Veres. A mérkőzést Tihaméri vezeti.

MA REGGEL UTAZIK A DVSC SALGÓTARJÁBA

A DVSC-NBB csapata ma Salgótarjánban az SBTC ellen játszik bajnoki mérkőzést. A debreceni vasutasok csak ma reggel utaznak el és bíznak abban, hogy sikerül a két pontot hazahozni. A DVSC a következő összeállításban játszik:

Keskeny — Radics, Antal — Nagy IL, Kántor, Papp — Kézi, Szabó, Bihari J., Drab, Nagy. A DVSC győzelmi esélyei nem is olyan rosszak, mert legutóbb az FTC-től és a DIMÁVAG-tól vett el pontot.

Sportnapló

A futball vasárnapi műsora. A Nemzeti Bajnokságban, az NBB keleti és nyugati csoportjában, valamint a keleti amatőrbajnokságban és Felvidéki Kupában vasárnap a következő mérkőzéseket játsszák: NB-ért: Ferencváros — Elektromos, Budafok — Hungária, Phöbus — Zugló, Taxisok — Szolnok. Bocskay — Ujpest, SSE — Kispest. — NBB-ért: Nyugati csoport: Haladás — Postás, Tatabánya — Egyetértés, LaFC — UTE, Rákoskeresztúr — Tokod, Alba Regia — Péntegy, Sopron — Vasas, BSZKRT — Pécs DV. — Keleti csoport: DIMÁVAG — Váci SE, Sal. BTC — Debreceni VSC, MÁVAG — Szentlőrinci AC, V. Reménység — Péreces, Szegedi AK — Török, WMFC — Mezőtúr, FTC — Cs. MOVE. — Keleti alsóosztály: Nyíregyháza: NyTVE — DMTE (Csaba dr). Püspökudvány: P. MÁV — KKLE (Horé-

családtag is. A gépmunkások biztosítása általányszerződés kötésével is esz-közölhető. Az a munkaadó géptulajdonos, aki a balesetbiztosítási és díjtizetési kötelezettségét elmulasztja, úgy a gazdaságban, üzembén történő baleset esetén az 1902:XIV. tc. 24. §, illetve az 1912:VIII. tc. 5. és 12. §-ai alapján kártérítési felelősséggel tartozik. A hátralékos díj közzadók módjára fog behajtani, a mulasztás a kihágási eljárás jogkövetkezményét vonja maga után. *Városi Adóhivatal.*

HIRDETMÉNY. — 22.802/1939 VI. Debrecen sz. kir. város polgármesterétől. — Ertesítem a város érdekelt gazdaközönségét, hogy a m. kir. honvéd központi lóvásárló bizottság, folyó évi május hó 15-én (hétfőn) 16.30 órai kezdettel Debrecenben, a baromvásárló, továbbá május hó 16-án (kedden) 8.30 órai kezdettel a Hortobágyon, a csára előtti téren, lóvásárlást tart. Akinek katonai szolgálata tekintetbe jöhető eladó lóva van, az azt az említett időben és helyen a bizottságnak mutassa be. A bizottság vásárolni óhajt 4—8 éves hátszlónak, tüzéségi hámszlónak alkalmas melegvérű lovat és hátszlóvakért átlag 600—700 pengőt, a tüzéségi hámszlóvakért átlag 700—800 pengőt fizet. Ismert jó származás a ló értékét emeli az eladók tehát saját érdekében cselekszenek, ha lovak marhalevelén kívül lovak származási lapját (fedezetési jegyét, szabályszerű csikózási igazolványát stb.) a vásárra magukkal viszik. *Polgármester.*

22.631/1939. VI. PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY. Az 1922:X. tc. alapján szerzett m. kir. Honvéd Ludovika Akadémia I. évfolyamában Debrecen sz. kir. város közönsége által a m. kir. Honvéd Ludovika Akadémián létesített m. kir. Honvéd Ludovika Akadémia alapítvány-nak három helye az 1939—40. tanév kezdetén betöltendő lesz. Az alapítványi helyre elsősorban debreceni illetőségű olyan ifjak, akiknek megfelelő előképzettségük, jó előmenetelük van és az előírt életkori még nem haladták meg — pályázhatnak. A szabályszerűen felszerelt és a m. kir. Honvédelmi Miniszter úr által kiadott részletes Pályázati hirdetményben (kapható a m. kir. Honvéd Ludovika Akadémia I. főcsoport parancsnokságánál, Budapest, VIII. ker. Üllői út 80. szám és a m. kir. Honvéd Ludovika Akadémia II. főcsoport parancsnokságánál II. ker. Hidegkúti út 23. sz. a. 30. fillér ármegetérítés, ezenkívül portoköltség előzetes beküldése ellenében) közölt mintának megfelelő pályázati kérvényeket a m. kir. Honvédelmi Miniszter úrhoz címezve f. évi június hó 1-ig lehet Debrecen sz. kir. város közigazgatási iktatójában (Városháza földsz. 8. sz. alatt) beadni. A kérvényhez szükséges okmányokról és egyéb szükséges tudnivalókról a városi elsőfokú közigazgatási hatóságnál (Rendőrségi épület III. em. 92. sz. szoba) a hivatalos órák alatt szóbeli felvilágosítás nyerhető. A pályázati hirdetmény a Budapesti Közlöny f. hó 4-iki 100. számában is megtalálható. Debrecen, 1939. május hó 7-én. *Polgármester.*

1701/1939. aü. HIRDETMÉNY. Felhívja a városi adóhivatal az érdekelt munkaadókat, hogy a gazdaságukban, gazdasági gépek mellett, a gazdaságukhoz tartozó ipari melléküzemben foglalkoztatott mezőgazdasági cselédek, gépmunkásaikat, idénymunkásaikat (u. m. sommás munkásokat, gazdasági nyári cselédeket) nemre és korra való tekintet nélkül az Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézetnél az 1900:XVI. tc. 8. §-a alapján kötelező balesetbiztosítás végett, a cselédváltozást átírás végett — a cselédkönyv, illetve munkaszerződés bemutatása mellett — a munkavállaló szolgálalba lépésétől számított 15 nap alatt jelentsek be, a hozzájárulási díj azonnali befizetése mellett. Gazdasági cselédnek tekintendő nemre és korra való tekintet nélkül azok a cselédek, akik gazdasági munka végzésére szerzőknek legalább egy hónapra, vagy egy hónapot meghaladó időre, személyes és folytonos szolgálat teljesítésére. A gépmunkásokat a géptulajdonos biztosítani köteles még akkor is, ha a gazdaságban végezett munkát és a gépmunkásokat a munkavállalató gazdák fogadják fel. A gépmunkások biztosítása a próbaesélyes idejére is. Biztosítás kötelezettsége alá tartozik a munkabér nélkül dolgozó társcepléttő, a segítő

1900/1939. aü. HIRDETMÉNY. Felhívja a városi adóhivatal a város adózó közönségét, hogy az 1939. év II. évnegyedére esedékes együttesen kézzel közzadó tartozását május hó 15. napjáig fizesse be. A befizetés naponként a hivatalos órák alatt a városi adópénztárnál, vagy pedig a 31.713 számú postatakarékpénztári befizetési lap útján eszközölendő. A befizetést elmulasztók ellen fenti határidő lejártá után az adóhivatal behajtási eljárást indít. Debrecen, 1939. április hó 27. *Városi adóhivatal.*

Apróhirdetések

Házasság

Intelligens
özvegy nőül menne józan-
életű szerényen nyugdíja-
zott, vagy jobb iparshoz.
Megélhetésünkhöz némi-
leg én is hozzájárulnék.
Leveletet a kiadóhivatal-
ba 50 éves jellegre.

1023

Levelezés

Megnyílt
a Bagolyvár gyönyörű
kertje. Csupa hangulat.

Szőlőkaró
hasított akácból, minden
méretben házhoz szállítva
is kapható Vágó József
tűzifa kereskedésében —
Margit-fürdő mellett. —
Telefon: 10-24.

Betöltendő állás

Tanuló lány
varrodába azonnal felvéte-
lik, Széchenyi u. 25. szám.

1035

Házmestert
elsajere felveszek, Nemzet-
őr ucca 3-a.

1043

Uriszabóshoz
ügyes kézilány felvétetik,
Hatvan u. 13.

1038

Mindenes
szakácsnőt hosszú bizo-
nyítvánnyal Budapestre
felveszünk. — Jelentkezés
Hatvan u. 53. hétfőn dél-
előtt.

Ügyes
bejárónő felvétetik, Arany
János ucca 2. II. em. 9. aj-
tó.

1053

Egy
jócsaládból való zsidó
leány, aki németül beszél,
6 éves kislány mellé ke-
restetik, Eötvös u. 1.

Kiadó lakás

Földszinti
ötszobás elegáns — jelen-
leg orvos lakás — kiadó
Arany János ucca húsz.

1034

Egy
udvari szoba, ahol főzni
lehet, gyermektelen zsidó-
nak kiadó. Megnézni lehet
10-11-ig. Cím a kiadóban.

1026

Különbejárati
bútorozott szoba esetleg el-
látással is kiadó, Csokonai
u. 29.

1044

Bútorozott
szoba azonnalra kiadó, —
Püspöki palota V. lépcső,
I. em. 31.

940

I. emeleti
2 szoba előszoba, irodának,
rendelőnek kiválóan al-
kalmas, bérbeadó azonnal-
ra is. Ferenc József út 69.
Ullmann.

1022

Központi
fűtéses kisebb bútorozott
szoba kiadó, Svetits bér-
ház, I. lépcső, III. em. 4.

1048

Teljesen
különbejárati csinosan
bútorozott szoba parkiro-
zott udvarban kiadó. Nyar-
alóknak is nagyon jó Pé-
terfia ucca 48., hátul az
udvarban, keresztépület.

985

Mindenes
főzőnőt keresek. Jelentke-
zés Ferenc József út 81.
házmesternél.

1033

Különbejárati
bútorozott uccai szoba, —
magános úrnak kiadó, Ki-
gyó ucca 3.

1050

Püspöki-palotában
bérbeadó augusztus hó
1-től 3 és 5 szobás lakás.
Ertekezni lehet Kálvin tér
17. sz. alatt a református
egyház gazdasági gondno-
ki hivatalában.

1045

Négyszobás
komfortos uccai lakás au-
gusztus egyre Hatvan u.
58. alatt kiadó.

1047

Különbejárati
uccai, parkettes, szép bú-
torozott szoba József kir.
herceg u. 35. I. jobb oldai.

Hat
helyiségből álló I. emeleti
irodahelyiség kiadó, Fe-
renc József út 32.

1034

Négyszobás,
modern lakás kiadó, Szé-
chenyi u. 23. Érdeklődni
Alföldi Takaréknál.

85

Azletek

Eladó
üzlet, betegség miatt, egy
jömenetelű italmérés, fű-
szer és trafik berendezés-
sel. Ertekezni, Berettyó-
szentmárton, Fő ucca 125.

1036

Ingatlan

Eladók
az alább felsorolt ingatlano-
k előnyös fizetési felté-
telek mellett. Érdeklődni
lehet: Városi Takarékszövet-
ségi Rt. ingatlan
osztályánál, Csapó u. 4. sz.
Böszörményi út 63-65.,
Dembinszky uccában Kas-
sai úton házhelyek, Szent
Anna u. 42. ház, Garai u.
21. sz. telek, Szepes u. 15.
40 kat. hold szántó és le-
gelő (Ungvári-féle)

1042

Eladás

Jókarban
lévő hálószoba, bútor el-
adó, Csapó u. 87.

1039

Rézagy,
íróasztal, szőnyegek, rádió
asztal, székek, ablakrolet-
ta, réz függönyrúd, vitrin,
képek, dísz tárgyak, dupla
ágyterítő, mokett abrosz,
függöny, virágállvány.
Arany János u. 28.

1031

Antik
vitrin, konyhaberendezés,
varrógép, szalongszék, szon-
szon, ebédlőszék, büro-
kracia, börgarnitúra, puldmé-
rieg, mákdaráló eladó, Dégen-
feld tér 6.

486

1/2 zöldborsó konzerv 42 1 kg Kosenca túje 96
1/2 zöldbab konzerv 22 1 kg főzőcsokoládé 240
1/2 paradicsom konz. 26 1 doboz I. szardínia 42

Gödény csemegeüzlet

Csapó u. 7. sz. Telefon 17-64. Szükség mellett.
cukorka, csokoládé, zselékülönlegességek
nagyválasztékban kapható

Eladó

hatos MÁV magánjáró
kazán és egy éves emérgé
főzj és eséléshez való
egyéb felszerelés, Budai
Ezsaiás u. 23.

1037

Cserkészfelszerelés,
körgallér, meleg öltöny,
erősebb termetre, egészen
új, eladó. István út 49. sz.

1001

Fényképezőgép,
Göry Doppel Anastigmat,
9x12 méret eladó, Darvasi,
Kefegyár, Szoboszlai út

1049

Új,
használt varrógépek, ke-
rékpárok előnyös árban,
alkatrészek minden gép-
hez, javításcok jótállással
Eisenberger, Csapó 101.

537

Szép
gyermekkosci eladó, Ti-
már u. 52.

1050

Rádió

Rádió,
két pentodás, 2+1 csöves,
rövid-, közép- és hosszú-
hullám, dinamikus hang-
szóróval olcsón eladó. —
Miklós u. 8., keresztépület.

923

Rádió
és villanszerelési vállalat,
Miklós ucca 8., ke-
resztépület. — Felolvasás
mellett vállal villany- és
rádiójavítást, szerelést. —
Gyári gépek raktáron. —
Kedvező fizetési feltételek.

1108

Rádió
2+1 csöves egybeépítve
200 méterrel 2000 méterig
olcsón eladó, Miklós u. 8.
Keresztépület.

695

Vétel

Tolókosci,
gumikereket, jó állapot-
ban lévő megvételre ke-
resünk. Címeket lapunk
kiadójába kérünk leadni.

1040

Fajtisza,
fekete pulit, vagy hasonló
fajtat, pár hónaposat ven-
nénk. Szarka Miklós, Fe-
renc József u. 77., kereszt-
épület I. 14.

1011

Veszek
és eladók mindenféle bú-
tor, varrógép, irodabe-
rendezést, ingóságot, Csa-
pó u. 16., keresztépületben.

2996

Schöberl-ágyat,
használtat vennék. Cím a
kiadóban.

982

Bérautót helybeli, vidéki és üzleti utakra, utazásra
rendeljen

Kun Józseftől

Debrecen, Rákóczi ucca 14. Telefon: 25-17
a STEYR személyzetek és a B. M. W. motorkerékpár-
közvetkezőselelc.

Gyümölcs és csemegeüzle-
tet a Hungária palotától

69. sz. alá

(megyeházzal szemben)
helyezem át. Kérem a n. é.
közönség további szives párt-
fogását Weisz Olga

Szebbnél

szébb tavaszi és nyári új-
donságok, Maradéküzlet,
Dégenfeld tér 11. (Király
füszerüzlet oldalán.) 850

Kifakult

ruháit divatszínre festi.
Szárason vegyileg tisztít
Konez, Péterfia u. 30., Szt.
Anna u. 2.

995

Zománczott

és olcsóbb lakatos asztali
tűzhelyek legolcsóbban, —
Csapó utca 87. sz. tűzhely-
üzem. Használtat becsere-
lek.

536

Költözködéskor
villanykörtéit átcsere-
ljük 110 voltból 220 voltúra és
fordítva. Rossz égőt be-
számítjuk. Vagyontörő,
Hunyadi ucca 18.

824

Drótkerítések,
drótfonatok, ágyasdro-
nyok, kerti vasbútorok,
vaságyak, mosdók, álló-
fogások készülnek Ottóval
Rákóczi u. 13.

524

Olcso
kerékpárgummi 3.90, ke-
rékpárjavítások jótállás-
sal, Karszky műszerésznel,
Károly Ferenc József út
1. szám.

825

Női kabátot
Vágótól,
Férfi raglánt
Vágótól,
Csapó ucca 10. szám.

578

Illatszertár,
piperecikkek állandó nagy
raktára, Adam illatszertár,
Csapó u. 58. (Régi
illatszertár helyiség.) 844

Lujza
füzőszalonját áthelyezte
Arany János u. 6. alá. 945

Ellátás

Hungária pensió
Debrecen, Ferenc József út
59. szám. Telefon: 23-39.
Családi otthon, kitűnő
konyha, a legszigorúbb
diéták.

Különféle

Világos,
száraz nagy helyiség mű-
helynek, raktárnak kiadó.
Piac u. 51. Del-Ka. 1041

Mindenemű
varrást, fehérneműt is, ja-
vítást, harisnyatápalást,
3 párból kettőt készítek,
házhöz is megyek. József
kir. herceg ucca 22., kis-
lakás.

273

A szerkesztésért és ki-
adásért felelős: THURY
LEVENTE. Laptulaj-
donos: Tiszántúli Függet-
len Ujság Vállalat. Nyoma-
ta: Tiszántúli Könyv- és
Lapkiadó Vállalat Rt.

tis tulli
füge
Csütő
nagyf

Vásáry István
a kü
Kisgazda
a Homok
párt jelöl

Szent
nyil Lajo
Kisgazd

A debreceni független
párt vasárnap több
nagysikerű népgyűl-
pon a csarda udvarán
és a Bellelő 414. sz.
Lelkes hangulatban
gyűléseken a Függet-
len párt jelöltjei szó-
latos beszédeikre
nagy számban
szavaztak. A
Vásáry István és a
Kisgazda párt iránt ér-
deklő és szerető
Főleg a halápi
rögt egy meghatáro-
hol

„A né
— mondo

Vasárnap délután
gellen kisgazdapárt
Téglavetőben. A gyű-
lent Vásáry István
Kisgazdapárt jelöltje
vetőtelepi párthely-
mondta el a program-
A gyűlés 5 óra-
de már fél 5 óra u-
zott az egész telep-
tőre lelkesedéssel
Istvánt, aki lelkes
vonult be a gyűlés-
Lovass Imre ny-
gyűlést, majd Vásc-
mondta el a program-
kezdte, hogy

a Téglavető lak-
csak olyan képi
aki eljött a telep-
programbeszédet